

Főoldal>Jogi lépések indítása>Az EU és a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei>A tagállamok rendes bíróságal

A tagállamok rendes bíróságal

A rendes bíróságok alkotják a tagállami igazságszolgáltatási rendszerek magját. Ezek bonyolítják a bírósági eljárások nagy részét. Hatáskörük meglehetősen változatos. Ebben a részben a rendes bíróságokról és az egyes tagállamokban fennálló hatáskörükről találhat információkat.

A legtöbb tagállamban a rendes bíróságok az eljárások két fő típusával foglalkoznak:

büntetőeljárások, vagyis a büntethető (bűncselekménynek minősülő) jogsértésekkel (úgy mint a lopás, rongálás, csalás stb.) kapcsolatos eljárások; ezek a bíróságok büntetéseket szabhatnak ki, és gyakran „**büntetőbíróságoknak**” hívják őket,

polgári jogi eljárások, vagyis az állampolgárok és/vagy vállalkozások közti viták (például bérleti díjjal, szolgáltatási szerződéssel vagy házasság felbontásával kapcsolatos problémák stb.); ezeket a bíróságokat gyakran „**polgári bíróságoknak**” hívják.

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

Utolsó frissítés: 18/01/2019

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Belgium

Ebben a részben a Belgiumban működő rendes bíróságokról talál áttekintést.

Rendes bíróságok – bevezetés

Legfelsőbb bíróság

Semmítőszék (*Cour de cassation/Hof van Cassatie*): a legfelsőbb bíróság, a „bíróságok bírósága”. Székhelye Brüsszelben található.

Esküdtbíróságok

Mind a tíz tartomány és a Brüsszel fővárosi kerület is rendelkezik egy-egy **esküdtbírósaggal** (*cour d'assises/hof van assisen*). Az esküdtbíróság nem állandó bíróság, hanem akkor hívják össze, amikor egy vádlottnak esküdtbírósági tárgyaláson kell megjelennie.

Fellebbviteli bíróságok

Fellebbviteli bíróság (*cour d'appel/hof van beroep*): Belgiumban öt fellebbviteli bíróság működik:

a brüsszeli (Vallon-Brabant és Flamand-Brabant tartományok, valamint a Brüsszel Fővárosi Régió tekintetében illetékes),

a liège-i (Liège, Namur és Luxembourg tartományok tekintetében illetékes),

a mons-i (Hainaut tartomány tekintetében illetékes),

a genti (Nyugat-Flandria és Kelet-Flandria tartományok tekintetében illetékes),

az antwerpeni (Flandria és Limburg tartományok tekintetében illetékes).

Munkügyi fellebbviteli bíróság (*cour du travail/arbeidshof*): Belgiumban öt ilyen, munkajogi szakosított fellebbviteli bíróság működik. Illetékességük megegyezik az előbb említett fellebbviteli bíróságok illetékességével.

Elsőfokú bíróságok

Elsőfokú bíróság (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*): Belgiumban 13 ilyen bíróság működik, bírósági kerületenként (*arrondissement judiciaire/gerechtlíjk arrondissement*) egy, továbbá a brüsszeli kerületben kettő – egy holland és egy francia nyelvű.

Munkügyi bíróság (*tribunal du travail/arbeidsrechtbank*): Belgiumban 9 ilyen bíróság működik (minden fellebbviteli bíróság illetékességi területén egy-egy, kivéve a brüsszeli bíróságot, amelynek illetékességi területén a leuveni, a nivelles-i és a brüsszeli munkaügyi bíróság működik, továbbá Eupen német ajkú területén is található egy ilyen bíróság).

Kereskedelmi bíróság (*tribunal de commerce/rechtbank van koophandel*): Belgiumban 9 ilyen bíróság működik: elvileg minden fellebbviteli bíróság illetékességi területén egy-egy, kivéve a brüsszeli bíróságot, amelynek illetékességi területén Leuvenben, Nivelles-ben és Brüsszelben működik kereskedelmi bíróság, továbbá Eupen német ajkú területén is található egy ilyen bíróság.

Alsóbb szintű vagy helyi bíróságok

Békebíróság (*juge de paix/vrederechter*): Belgiumban 187 békebíróság működik, bírósági körzetenként (*canton judiciaire/gerechtlíjk kanton*) egy.

Rendőrbíróság (*tribunal de police/politierechtbank*): Belgiumban 15 ilyen bíróság működik.

A bíróságok hatásköre

Békebíróság

A békebíróság az 1 860 EUR-nál alacsonyabb perértékű **polgári és kereskedelmi ügyekben** jár el. A békebíróság hatásköre – a perértéktől függetlenül – kiterjed a bérleti díjjal, a szomszédjogokkal, a szolgálomakkal (*servitutes/erfdienstbaarheden*) és a kisajátítással kapcsolatos jogvitákra, valamint a házastársak közötti jogviták során felmerült ideiglenes intézkedésekre is. A békebíró ítéleteivel szemben – az 1 240 EUR összeget meg nem haladó követelések kivételével – **jogorvoslatnak** van helye, amelyet az elsőfokú bíróságnál vagy a kereskedelmi bíróságnál kell előterjeszteni attól függően, hogy a jogvita polgári vagy kereskedelmi jellegű.

Rendőrbíróság

A rendőrbíróság olyan **büntető- és polgári bíróság**, amely a kisebb szabálysértéseket (*contraventions/overtredingen*), a kisebb szabálysértésnek minősülő vétségeket (*délits/wanbedrijven*) és az egyes törvények (például a Mezőgazdasági Törvénykönyv [*Code rural/veldwetboek*] vagy az Erdészeti Törvénykönyv [*Code forestier/boswetboek*]) megsértésének eseteit vizsgálja, illetve közlekedési balesetekből eredő kártérítési keresetekkel és közlekedési szabálysértésekkel foglalkozik. A rendőrbíróság ítéletei ellen – a polgári perrendtartásban (*Code judiciaire/Gerechtlíjk Wetboek*) felsorolt olyan eseteket kivéve, ahol a követelés értéke nem haladja meg az 1 240 EUR összeget – **fellebbezésnek** van helye, amelyet az elsőfokú bíróságnál kell előterjeszteni.

Elsőfokú bíróság

Az elsőfokú bíróság a törvény által más bíróságok hatáskörébe utalt jogvitákon kívül minden jogvitában eljárhat. Az elsőfokú bíróság tehát **fennmaradó hatáskörrel** rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság három üzyszakra oszlik: **polgári bíróság**, **büntetőbíróság** és a **fiatalkorúak bírósága**. 2007 óta az antwerpeni, brüsszeli, kelet-flandriai, liège-i és hainaut-i elsőfokú bíróságokon belül **büntetés-végrehajtási bíróságok** is működnek.

Polgári bíróság

A **polgári bíróság** (*tribunal civil/burgerlijke rechtbank*) a **személyállapottal kapcsolatos ügyekben** (például házasság felbontása, apaság megállapítása vagy örökbefogadás) jár el. Ez a bíróság rendelkezik hatáskörrel az 1 860 EUR-nál magasabb perértékű keresetek ügyében, öröklési joggal és szerzői joggal kapcsolatos jogvitákban, valamint a békebíró által hozott ítéletek elleni fellebbezések esetében is.

Büntetőbíróság

A **büntetőbíróság** (*tribunal correctionnel/correctionele rechtbank*) **vétségeket** (*délits/wanbedrijven*) és **büntetteket** (*crimes/misdaden*) – mint például a csalás, a gondatlanságból elkövetett emberölés, a betöréses lopás, az erőszakkal elkövetett lopás – tárgyal. Emellett a rendőrbíróság által hozott ítéletek elleni fellebbezések ügyében is eljár.

A büntetőbíróság elé kétféleképpen kerülhet egy ügy: a lényegében közvadás eljárást indító ügyészség (*ministère public/openbaar ministerie*) vagy magánfél közvetlen idézésével; illetve amennyiben az elsőfokú bíróság tárgyaláskészítő tanácsa – amely a tárgyalást megelőző nyomozás (*instruction/gerechtigelij onderzoek*) befejezésekor megállapítja, hogy a vádlott büntetőbíróság elé idézendő-e – ezt elrendeli.

A **tárgyaláskészítő tanács** (*chambre du conseil/raadkamer*) a tárgyalást megelőző nyomozással foglalkozik; az elsőfokú bíróság egy bíróját mint egyesbíró alkotja, aki megvizsgálja, hogy az ügyet a büntetőbíróság elé kell-e utalni, vagy a vádlottat szabadságra lehet-e bocsátani (*nonlieu/buitenvervolginstelling*). A tárgyaláskészítő tanács havonta, illetve vétségig át nem minősíthető büntettek esetében háromhavonta dönt arról, hogy a vádlott előzetes letartóztatását fenn kell-e tartani, vagy a vádlott feltételesen szabadságra bocsátható-e.

Az **előzetes letartóztatás** (*détention préventive/voorlopige hechtenis*) olyan biztonsági intézkedés, amellyel a vétség vagy büntett elkövetésével gyanúsított személy perének lefolytatásáig fogva tartható. Az előzetes letartóztatás annak biztosítása érdekében rendelhető el, hogy a gyanúsított a bíróság előtt megjelenjen, ne követhessen el időközben más jogsértéseket, ne kísérelhesse meg eltűntetni a bizonyítékokat és ne lépessen kapcsolatba egyéb személyekkel, például abból a célból, hogy befolyást gyakoroljon a tanúkra vagy a terhelttársaira. A végül felmentett gyanúsított vagy az a gyanúsított, akivel szemben megszüntetik az eljárást, a jogtalanul börtönben töltött időszak tekintetében az igazságügyi minisztertől kártalanítást kérhet. A jogtalan fogva tartás (*indemnité en cas de détention inopérante/vergoeding wegens onwerkzame hechtenis*) után járó kártalanítás igénybevételéhez két feltételnek kell teljesülnie: a gyanúsított előzetes letartóztatásának időtartama meg kellett, hogy haladjon a nyolc napot, és a letartóztatás vagy a letartóztatás fenntartásának oka nem lehetett a gyanúsított személyes magatartása. A miniszter a második feltétel értékelésénél rendkívül szigorúan jár el.

A tárgyaláskészítő tanács határozatait a fellebbviteli bíróság vádtanácsához (*chambre des mises en accusation/kamer van inbeschuldigingstelling*) benyújtott **fellebbezéssel** megtámadhatók. A fellebbviteli bíróság szintjén a vádtanács foglalkozik a tárgyalást megelőző nyomozásokkal.

Fiatalkorúak bírósága

A **fiatalkorúak bírósága** (*tribunal de la jeunesse/jeugdrechtbank*) különösen a fiatalkorúak védelméről szóló 1965. évi törvény hatálya alá tartozó ügyekben – mint a szülői felügyeleti jog megszüntetése, a kiskorúak befogadó családoknál vagy zárt otthonokban való elhelyezése –, valamint a fiatalkorú bűnözéssel kapcsolatos ügyekben jár el.

A fiatalkorúak bíróságán ítélkező bíró nem büntetést szab ki a fiatalkorú bűnözőkre, hanem **intézkedéseket** hoz velük szemben. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a bíró megrovásban részesítheti (*rappeler à l'ordre/tot de orde roepen*, „rendre utasítja”) a fiatalkorút, elhelyezheti őt befogadó családnál vagy szakintézményben, ahol más fiatalokkal együtt nevelői felügyelet alatt áll, közmunkát írhat elő számára, sőt bizonyos kivételes esetekben a fiatalkorút ideiglenesen börtönben is elhelyezheti. A bíró a fiatalkorú érdekében **felügyeleti, óvó vagy nevelő intézkedéseket hoz**. Amennyiben a fiatalkorú bűnelkövető elérte a 16 éves kort, a fiatalkorúak bíróját bizonyos feltételek fennállása esetén átadhatja az ügyet. Ekkor a fiatalkorú ügye a fiatalkorúak bíróságának különleges tanácsa elé kerül, amely a büntetőbíróság szerepét tölti be. Különösen súlyos bűncselekmény, például szándékos emberölés esetén, a fiatalkorú – a fiatalkorúság ténye ellenére – kivételesen esküdtbíró elé kerül. A fiatalkorúak bírósága a szülőkkel szemben is intézkedéseket hozhat, amennyiben nevelési kötelezettségüknek nem tesznek eleget (erőszakos cselekmények elkövetése a gyermek sérelmére, hatalommal való visszaélés, nyomorúságos életkörülmények stb.). Néhány sürgős esetben a bíró a gyermek védelme érdekében haladéktalan intézkedések megtételéről határozhat.

A parlament alsóháza által 2011 júliusában elfogadott és a szenátus elé terjesztett törvény szerint az elsőfokú bíróságokon belül külön családjogi tanácsot, illetve fiatalkorúak tanácsát hoznak létre. Ezáltal egyes hatáskörök átkerülnek a békebíróstól, illetve a fiatalkorúak tanácsától a családjogi tanácshoz.

Büntetés-végrehajtási bíróságok

A büntetés-végrehajtási bíróságok (*tribunal de l'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*) döntéseket hoznak a szabadságvesztés büntetésre ítélt személyek büntetés-végrehajtási intézeten kívüli jogi státuszáról. A következő módzatok engedélyezéséről határoznak: **korlátozott fogva tartás** (*détention limitée/beperkte detentie*), **elektronikus felügyelet** (*surveillance électronique*), feltételes szabadságra bocsátás (*libération conditionnelle/voorwaardelijke invrijheidstelling*), és ideiglenes szabadságra **bocsátás** (*mise en liberté provisoire/voorlopige invrijheidstelling*) kitoloncolás vagy a származási országba történő visszatérés céljából. Az ügyészség és az elítéltek a büntetés-végrehajtási bíróságok határozatait a Semmitűszéknél megfellebbezhetik.

Az elsőfokú bíróság határozatait elleni fellebbezések

Amennyiben az egyik fél vagy az ügyészség nem elégedett az elsőfokú bíróság által hozott ítélettel, úgy az ítélet ellen – a büntetés-végrehajtási bíróságok által hozott döntések kivételével – **fellebbezésnek** van helye, azzal a feltétellel, hogy az adott ítéletet első fokon, azaz nem a rendőrbíróság vagy a békebíró által meghozott döntés elleni fellebbezés eredményeként hozták meg. Az ügyet a fellebbviteli bíróság vizsgálja, függetlenül attól, hogy a fellebbezés tárgyát képező ítéletet a polgári bíróság, a büntetőbíróság vagy a fiatalkorúak bírósága hozta meg.

Munkaügyi bíróság

A munkaügyi bíróság a következő **szociális ügyekben** rendelkezik hatáskörrel: társadalombiztosítási (nyugellátás, munkanélküliség stb.), munkaügyi viták (munkaszerződések, munkajogi szabályozás stb.) és munkahelyi balesetek. A magánszemélyek által a **hitelezőkkel kötött egyezségeket** (*règlement collectif de dettes/collectieve schuldenregeling*) tekintetében benyújtott petíciók ügyében szintén eljár.

A munkaügyi bíróság különböző **tanácsokból áll**. Amennyiben a polgári perrendtartás másként nem rendelkezik, a tanácsokat egy hivatásos bíró mint elnöklő bíró és két népi ülnök (*juges sociaux/rechters in sociale zaken*) alkotja. A jogvita természetétől függően a népi ülnökök a munkavállalókat, a munkáltatókat vagy az önálló vállalkozókat képviselik. A népi ülnökök kinevezése a munkaerő-piaci szervezetek (a munkáltatók, szellemi vagy fizikai munkavállalók vagy önálló vállalkozók szervezetei) által benyújtott jelölések alapján történik. Az ügyészség szerepét az *auditeur du travail/arbeidsauditeur* megnevezésű tisztviselő tölti be, hivatala pedig az *auditorat du travail/arbeidsauditoraat*.

A munkaügyi bíróság ítéletével egyet nem értő fél az ítéletet a munkaügyi fellebbviteli bíróságnál **megfellebbezheti**.

Kereskedelmi bíróság

A kereskedelmi bíróság az **1 860 EUR-t meghaladó perértékű, kereskedők közötti jogvitákban** jár el, de emellett olyan egyedi kérdésekkel is foglalkozik, mint a **csőd** vagy **egy társaság részvényesei közötti jogviták**. A kereskedelmi bíróság bíróját a békebíróstól kereskedelmi ügyekben hozott ítéletek ellen benyújtott fellebbezéseket is.

A **kereskedelmi bíróság tanácsait** egy hivatásos bíró és két népi ülnök (*juges consulaires/rechters in handelszaken*) alkotja. A népi ülnököket a különböző kereskedelmi és ipari képviselői szervezetek jelölik ki. E szervezetek a jelöltjeiket a kereskedők, vállalatvezetők, könyvvizsgálók és könyvelők közül választják ki. Az ügyészséget az elsőfokú bíróságon az ügyészség egyik tagja képviseli.

Amennyiben az egyik fél vitatni kívánja a kereskedelmi bíróság döntéseit, **fellebbezést** a fellebbviteli bíróságnál terjeszthet elő. A megtámadott ítéletnek elsőfokúnak kell lennie, tehát nem lehet a békebíró korábbi határozata ellen benyújtott fellebbezés tárgyában meghozott ítélet.

Fellebbviteli bíróságok és munkaügyi fellebbviteli bíróságok

A fellebbviteli bíróság több tanácsból áll:

A polgári tanácsok (*chambres civiles/burgerlijke kamers*) bírálják el az elsőfokú bíróságok polgári ügyszaka és a kereskedelmi bíróságok által hozott elsőfokú ítéletek ellen benyújtott fellebbezéseket.

A büntetőtanácsok (*chambres correctionnelles/correctionele kamers*) bírálják el a büntetőbíróságok első fokon meghozott ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket.

A fiatalokúak tanácsa (*chambres de la jeunesse*) bírálja el a fiatalokúak bírósága által első fokon hozott ítéletek ellen benyújtott fellebbezéseket.

A vádtanács (*chambre des mises en accusation/kamer van inbeschuldigingstelling*) a tárgyalást megelőző nyomozással foglalkozik, és az elsőfokú bíróság tárgyalásképző tanácsa által hozott határozatok ellen benyújtott fellebbezések ügyében jár el. Emellett a vádtanács utalja az esküdtbíróság elé a súlyos bűncselekmény, sajtóvétség vagy politikai vétség elkövetésével vádolt gyanúsítottakat.

A munkaügyi bírósághoz hasonlóan a **munkaügyi fellebbviteli bíróság** tanácsai is egy hivatásos bíróból és két vagy négy népi ülnökből állnak. A munkaügyi fellebbviteli bíróság a munkaügyi bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket bírálja el.

Esküdtbíróság

Súlyos bűncselekmények

Amennyiben egy személyt olyan **súlyos bűncselekmény** (*crime/misdaad*) elkövetésével vádolnak, amelyet nem lehet vétségnek (*délit/wanbedrijf*) minősíteni vagy nem minősítették annak, a személynek esküdtbíróság (*cour d'assises/hof van assisen*) előtt kell megjelennie, ahol ügyét az **esküdtszék** tárgyalja.

Az esküdtbíróság elnöke egy hivatásos bíró, és két ülnöke (*assesseurs/bijzitters*) szintén hivatásos bíró. A bírák a vádlott bűnösségének vagy ártatlanságának kérdésében nem ítélik meg. Az esküdtszék feladata annak eldöntése, hogy a vádlott elkövette-e az adott bűncselekményt. Az **esküdteket** sorshúzással választják ki. Minden 28 és 65 év közötti belga állampolgár választható esküdtnak, amennyiben a polgári és politikai jogok gyakorlásától nincs eltiltva, írástudó, és sohasem ítélték négy hónapnál hosszabb szabadságvesztésre vagy 60 órát meghaladó közmunkára.

Az esküdtbírósági eljárás a vádirat felolvasásával, a tényfeltáró eljárás összefoglalásával és a tárgyalást megelőző nyomozás során összegyűjtött főbb bizonyítékok ismertetésével kezdődik. Ezt követi a tanúk és a tárgyalást megelőző nyomozásban érintett személyek meghallgatása. E meghallgatások célja, hogy lehetővé tegyék a peranyagot nem ismerő esküdtek számára a véleményalkotást. Ezután az ügyész ismerteti a vádindítványt, amelyben a kívánt ítéletet kéri, szót kapnak a magánfelek, és az ügyvédek elmondják védőbeszédeiket. A vádlott is meghallgatást nyer. Válaszol az elnök kérdéseire, kifejti a véleményét, és ártatlannak is vallhatja magát. A bírósági tárgyalás befejeztével a **tizenkét esküdt** zárt ajtók mögött ülésezik. Feladatuk, hogy **ítéletet hozzanak a vádlott bűnösségének vagy ártatlanságának kérdésében**. Szavazással döntenek, és határozatukat árnyalhatják. Így például a vádlottat bűnösnek ítélik meg, ugyanakkor elismerhetik enyhítő körülmények fennállását. Amennyiben a vádlottat bűnösnek találják, a hivatásos bírák és az esküdtek együtt döntenek a kiszabandó büntetésről. A döntés meghozatalához abszolút többség szükséges. A vádlott bűnösségét megállapító határozatot indokolni kell. Az esküdtbíróság ítélete főszabály szerint nem fellebbezhető meg (*appel/hoger beroep*). Mindazonáltal az elítélt, a magánfél és az ügyész a **Semmitőszékhez** nyújthat be semmisségi panaszt (*pouvoi en cassation/cassatieberoep*). Amennyiben a Semmitőszék egy büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletet semmisnek nyilvánít, az ügy visszakerül egy másik esküdtbíróság elé, amelynek ismét ítékeznie kell.

Sajtóvétség és politikai vétség

Sajtóvéstegen (*délit de presse/drukpersmisdrijf*) egy gondolat valamely technológiai eljárás segítségével, több példányban való terjesztés útján történő, büntetendő kinyilvánítását értjük. A politikai vétség (*délit politique/politiek misdrijf*) politikai indokból és politikai célok érdekében elkövetett vétséget jelent. A politikai vétségek és sajtóvétségek ügyét – a fagyűlölet és az idegengyűlölet által vezérelt sajtóvétségek kivételével – az esküdtbíróság tárgyalja.

Semmitőszék

A Semmitőszék **szavatol a bíróságok jogszerű működéséért**. Belgium egész területén illetékes. A Semmitőszék nem a tényekről, hanem kizárólag jogkérdésekről dönt. A Semmitőszékhez **csak jogkérdésekre hivatkozva**, vagyis jogszabály vagy általános jogelv megsértése esetén lehet semmisségi kérelmet (*pouvoi en cassation/cassatieberoep*) benyújtani. A Semmitőszékhez csak a végső fokon meghozott ítéletek ellen nyújtható be semmisségi kérelem, vagyis olyan ítéletek esetében, amelyek rendes jogorvoslattal (*appel/hoger beroep*) már nem támadhatók meg.

A Semmitőszék egy első elnökből, egy elnökből, ügyszaki elnökökből és szavazó bíróból (*conseillers/raadsheren*) áll. Az ügyészséget a Semmitőszék előtt a legfőbb ügyész (*procureurgénéral/procureurgeneraal*) vagy egy főtanácsnok (*avocatgénéral/advocaatgeneraal*) képviseli. A Semmitőszék **három tanácsból** áll: az első tanács polgári, kereskedelmi, adó- és fegyelmi ügyekben, a második büntetőügyekben, a harmadik pedig munkajogi és társadalombiztosítási ügyekben jár el. A tanácsok mindegyike egy francia szekcióból és egy flamand szekcióból tevődik össze. Az egyes szekciókban általában öt bíró ülésezik. Az ítélethozatal előtt a bírák meghallgatják a Semmitőszék mellett eljáró **ügyészség** véleményét. A Semmitőszék a fellebbezés elutasítása vagy helybenhagyása mellett dönthet. Amennyiben a kifejtett érveket nem fogadja el, a fellebbezést elutasítja és a megtámadott ítélet végérvényessé válik. Amennyiben a Semmitőszék úgy ítéli meg, hogy a megtámadott ítélet egy jogkérdés tekintetében nem helytálló, úgy az ítéletet teljes egészében vagy részben megsemmisíti; amennyiben úgy dönt, hogy az ügyet érdemben újra kell vizsgálni, megsemmisíti az ítéletet és az ügyet ugyanolyan szintű bírósághoz utalja, mint amely az ítéletet hozta. Ugyanaz a bíróság nem ítélezhet ismétlenül az ügyben.

Megjegyzés

Érdemes megjegyezni, hogy a polgári bíróságok mellett a büntetőbíróságok – a fellebbviteli bíróság és az esküdtbíróság büntetőtanácsai, az elsőfokú bíróság büntetőtanácsa (a büntetőbíróság) és a rendőrbíróság (amennyiben büntetőügyeket tárgyal) – szintén foglalkoznak magánfelek által benyújtott olyan polgári jogi igényekkel, amelyekben a magánjogi jogalanyok kérik, hogy igényüket a büntetőeljárásban bírálják el. Ezek lényegében a bűncselekmények áldozatai által benyújtott, tág értelemben vett kártérítési igények.

Jogi adatbázisok

A bíróságokról további információ [a belga bírósági portálon](#) olvasható.

Ingyenes-e a hozzáférés az adatbázishoz?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

Kapcsolódó linkek

Szövetségi Igazságügyi Szolgálat

Utolsó frissítés: 17/09/2015

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Bulgária

Ez a szakasz a bolgár igazságügyi rendszerről szóló információkat tartalmaz.

Az igazságszolgáltatás felépítése – az igazságügyi rendszer

Elsőfokú bíróságok polgári és büntetőügyekben

Regionális bíróságok

A legfontosabb elsőfokú bíróság a regionális bíróság. Polgári, büntető- és közigazgatási peres ügyeket vizsgál. Ezek között megtalálhatók a család- és munkajogi ügyek, a tartási és az örökbefogadás iránti követelések, a kereskedelmi vitákkal kapcsolatos keresetek és az olyan polgári ügyek, amelyekben a per költsége nem haladja meg az 50 000 BGN-t (<25 000 €), valamint az anyagi ingatlan javak felosztásával kapcsolatos perek.

A regionális bíróság az elnökből és helyetteseiből, egy adminisztratív asszisztensből, egy hivatalvezetőből, egy fogalmazóból, egy bírósági titkárból, egy bírósági tisztviselőből és egy irattárosból áll.

Kerületi bíróságok

Elsőfokú bírósági minőségében a kerületi bíróság az alábbi ügyeket vizsgálja:

polgári ügyek – az apaság megállapítására vagy megtagadására, az örökbefogadás megszüntetésére, a gondnokság alá helyezésre irányuló keresetek, valamint az olyan polgári ügyek, amelyekben a per költsége meghaladja az 50 000 BGN-t (>25 000 €),

büntetőügyek – a köztársaság elleni bűncselekmények, gyilkosságok, minősített rablások, kábítószeres birtokolása és terjesztése, emberrablás és jogtalan fogva tartás, a vámügyi bűncselekmények, a pénzügyi, az adó- és a biztosítási rendszer elleni bűncselekmények, hűtlen kezelés, megvesztegetés, halált okozó közlekedési bűncselekmények stb.,

kereskedelmi és társasági ügyek – a non-profit jogi szervezeteket a kerületi bíróságon kell bejegyeztetni; e bíróságok foglalkoznak a bejegyző hivatal által a cégjegyzékről szóló törvény alapján megtagadott bejegyzések ügyével; a kerületi bíróság foglalkozik továbbá azon kereskedelmi jogvitákkal, amelyekben a perköltség meghaladja a 25 000 BGN-t, valamint a csodeljárásokkal és a végrehajtott ügynökök intézkedései elleni panaszokkal kapcsolatos eljárásokkal is, közigazgatási ügyek – a közigazgatási eljárási törvény átmeneti és végleges rendelkezései alapján a 2007. március 1-jéig megindított közigazgatási ügyekkel a kerületi bíróságok foglalkoznak.

A kerületi bíróságok a körzetek központjában találhatók. Minden egyes kerületi bíróság igazságügyi körzetében egy vagy több regionális bíróság van.

A Városi Bíróság székhelye Szófia, és a kerületi bíróságok hatáskörével rendelkezik.

Köztes fellebbviteli fórum polgári és büntetőügyekben

A kerületi bíróságok a törvény által létrehozott **köztes fellebbviteli fórumként** döntenek polgári és büntetőügyekben.

Köztes fellebbviteli fórumként a fellebbviteli bíróság a kerületi bírósági ügyekben hozott, fellebbezés tárgyát képező határozatokat, valamint a számára törvény által előírt egyéb kerületi bírósági ügyeket vizsgálja.

Semmitőszéki fellebbviteli fórum polgári és büntetőügyekben

A Legfelsőbb Semmitőszék harmadfokon és a legfelsőbb szinten jár el minden polgári és büntetőügyben.

Jogi adatbázisok

Bulgáriában minden egyes bíróság honlapot tart fenn, amely megfelel az állampolgárok, a jogi szervezetek és a közigazgatási hatóságok igényeinek. Ezek a honlapok információt nyújtanak az adott bíróság felépítéséről és tevékenységéről, továbbá a folyamatban lévő és a már lezárult ügyekről.

Az adatbázisok neve és URL-címe

A [Legfelsőbb Igazságügyi Tanács](#) weboldala tartalmazza a bolgár bíróságok részletes listáját, a bíróságok címét és weboldalait (csak bolgár nyelven).

Utolsó frissítés: 17/12/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Csehország

A Cseh Köztársaságban a bírósági szervezet 89 kerületi bíróságból, nyolc regionális bíróságból és a Legfelsőbb Bíróságból áll.

Rendes bíróságok – Bevezetés

Bíráskodás polgári ügyekben

A polgári ügyeket a kerületi bíróságok, a regionális bíróságok, a felső bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság tárgyalja.

Elsőfokú bíróságok

A kerületi bíróságok tárgyalják és bírálják el a polgári jogi, munkaügyi, családjogi és kereskedelmi ügyekben keletkező jogvitákat és azokat az egyéb jogi ügyeket, amelyekben a jog szerint egyetlen más bíróság sem rendelkezik hatáskörrel.

Ha jogszabály ekként rendelkezik, a kerületi bíróságok tárgyalják és bírálják el polgári peres eljárás keretében azokat az egyéb ügyeket, amelyek nem tartoznak a magánjog hatálya alá (például a választottbírók kinevezésével vagy felmentésével, választottbírói határozat hatályon kívül helyezésével, stb. kapcsolatos ügyek).

A kerületi bíróságok hatáskörébe tartozó ügyeket általában egyesbíró bírálja el.

Egy bíróból és két ülnökből álló tanács tárgyalja a munkaügyi ügyeket, és a törvényben meghatározott egyéb ügyeket.

A regionális bíróságok járnak el első fokon a polgári eljárási törvénykönyv 9. szakaszának (2) bekezdésében és 9a. szakaszában meghatározott ügyek és jogviták esetén.

Az elsőfokú bíróságként eljáró regionális bíróság elé terjesztett ügyeket egyesbíró tárgyalja és bírálja el; amennyiben a törvény így rendelkezik, az ügyeket első fokon egy bíróból és két ülnökből álló tanács tárgyalja és bírálja el.

A Legfelsőbb Bíróság jár el első fokon a 97/1963. sz. törvény (a nemzetközi magánjogról és eljárásjogról szóló törvény) 67. szakasza alapján; az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a Legfelsőbb Bíróság elismeri a külföldi bíróságok által hozott ítéleteket.

A Legfelsőbb Bíróság tanácsokban vagy nagytanácsokban ülésezik.

Másodfok

Amennyiben első fokon kerületi bíróság tárgyalja az ügyet, a fellebbviteli bíróság (másodfokú bíróság) a regionális bíróság.

Amennyiben első fokon regionális bíróság tárgyalja az ügyet, a fellebbviteli bíróság egy felső bíróság.

A felső bíróságok egy elnök bíróból és két másik bíróból álló tanácsban üléseznek, kivéve, ha külön törvény eltérően rendelkezik.

Jogi adatbázis

A Cseh Köztársaság által kiadott jogi aktusok (kizárólag cseh nyelven) elérhetők a kormányzat hivatalos weboldalán ([Portál vlády ČR](#)).

Ingyenes a jogszabályok adatbázisához való hozzáférés?

Igen. Ez a weboldal az egyetlen, ahol a jogi aktusok szövege ingyenesen hozzáférhető.

Bíráskodás büntetőügyekben

A büntetőügyeket a kerületi bíróságok, a regionális bíróságok, a felső bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság tárgyalja.

Elsőfokú bíróságok

Ha a büntetőeljárásról szóló 141/1961. sz. törvény eltérően nem rendelkezik, az elsőfokú eljárást a kerületi bíróság folytatja le.

A kerületi bíróságok a bírósági eljárásokról szóló törvényekben meghatározott ügyeket tanácsban; egyéb ügyeket egyesbíróként tárgyalják. A kerületi bíróságok tanácsai elnök bíróból és két ülnökből állnak. Az egyesbíró szerepét egy bíró vagy egy bírói tanács elnöke látja el. Kizárólag bíró járhat el tanácselnökként.

A regionális bíróságok folytatják le az elsőfokú büntetőeljárást, ha az érintett bűncselekményért jogszabály alapján kiszabható büntetés alsó határa öt évi szabadságvesztés, illetve ha rendkívüli büntetés szabható ki. A büntetőeljárásról szóló törvény 17. szakaszának (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmények tekintetében akkor is a regionális bíróság folytatja le az elsőfokú eljárást, ha a kiszabható szabadságvesztés alsó határa nem éri el az öt évet.

A regionális bíróságok tanácsokban üléseznek. Egyesbíró ítélkezik a bírósági eljárásokról szóló törvényekben meghatározott ügyekben.

A regionális bíróságok tanácsainak összetétele a következő:

- elnök bíró és két ülnök, amennyiben a tanács elsőfokú büntetőbíróként jár el;
- a többi esetben elnök bíró és két bíró.

Az egyesbíró szerepét egy bíró vagy egy bírói tanács elnöke látja el. Kizárólag bíró járhat el tanácselnökként.

Másodfok

A kerületi bíróságok ítéleteivel szembeni fellebbezések a regionális fellebbviteli bíróságok bírálják el. Az első fokon eljáró regionális bíróságok által hozott ítéletekkel szembeni fellebbezéseket a felső bíróságok bírálják el.

A felső bíróságok egy elnök bíróból és két másik bíróból álló tanácsban üléseznek, kivéve, ha külön törvény eltérően rendelkezik.

Bíráskodás közigazgatási ügyekben

A közigazgatási bíráskodás szerepe a természetes és jogi személyek szubjektív közjogainak védelme.

E szerepet a **közigazgatási bíróságok** látják el. Ezek a regionális bírósági rendszeren belüli szakosított tanácsok, amelyek elsőfokú közigazgatási bíróságként járnak el.

A közigazgatási bíróságok egy elnök bíróból, egy elnökhelyettes bíróból és egyéb bírókból állnak. Az egyedi ügyeket három bíróból álló tanácsok tárgyalják.

A közigazgatási bíróságok az alábbi ügyekben járnak el:

- végrehajtó hatóság, önkormányzattal rendelkező földrajzi térség hatósága, valamint egy természetes vagy jogi személyt a közigazgatás terén megillető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó döntési jogkörrel rendelkező természetes vagy jogi személy, illetve egyéb hatóság (a továbbiakban: hatóság) által kiadott, közigazgatási határozatokkal szembeni panaszok;
- a közigazgatási hatóságok mulasztásával szembeni védelem;
- a közigazgatási hatóságok jogellenes intézkedéseivel szembeni védelem;
- hatásköri összeütközésekre vonatkozó panaszok;
- választási, valamint helyi/regionális népszavazással összefüggő ügyek; politikai pártokat és mozgalmakat érintő ügyek;
- általános intézkedések teljes vagy részleges hatályon kívül helyezése azok jogellenessége miatt;
- a bírák, bírósági tisztviselők, ügyészek és végrehajtók fegyelmi ügyei, valamint
- egyes szakmai és magatartási szabályokkal kapcsolatos ügyek.

A **Legfelső Közigazgatási Bíróság** a végső fokú közigazgatási bíróság, amely a Legfelső Közigazgatási Bíróság elnökéből, elnökhelyetteseiből és bíráiból áll. Az egyedi ügyeket általában három bíróból álló tanácsok tárgyalják.

A fellebbezések elbírálása mellett a Legfelső Közigazgatási Bíróság tárgyalja a politikai pártok vagy politikai mozgalmak feloszlásával, tevékenységük felfüggesztésével vagy felújításával kapcsolatos ügyeket, a bíróságokkal kapcsolatos panaszokat, valamint az általános jellegű intézkedések teljes vagy részleges hatályon kívül helyezését. Külön jogszabályok révén további hatáskör ruházható a Legfelső Közigazgatási Bíróságra.

További részletek találhatóak a következő weboldalon: [Evropský soudní atlas ve vicech oběanských – Soustava soudů v České republice](#) [Polgári Ügyek Európai Igazságügyi Atlasza – a Cseh Köztársaság igazságügyi szervezetrendszerére].

További információk találhatóak a következő weboldalon: [Nejvyšší správní soud](#) [Legfelső Közigazgatási Bíróság].

Kapcsolódó linkek

[A bíróságok szervezete](#)

[A bírósági rendszer](#)

Utolsó frissítés: 13/03/2013

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Dánia

Ez az oldal Dánia rendes bíróságainak szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Legfelsőbb Bíróság (Højesteret)

A **Legfelsőbb Bíróság** Dánia végső fellebbviteli fóruma, székhelye Koppenhágában található. A Legfelsőbb Bíróság az alábbi bíróságok ítéleteit és végzéseit vizsgálja felül:

Kelet-Dánia Felsőbíróháza,

Nyugat-Dánia Felsőbíróháza és

a Koppenhágai Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság.

A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati jogköre polgári és büntetőügyekre egyaránt kiterjed, és ez egyben a végső (harmadfokú) fellebbviteli bíróság fizetéseképtelenségi, hagyatéki, végrehajtási és ingatlan-nyilvántartási ügyekben.

A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati jogköre nem terjed ki büntetőügyekben a bűnösség, illetve ártatlanság kérdésében való döntésre. A Legfelsőbb Bíróságra (harmadfokra) fellebbezni csak kivételes esetekben lehet (lásd később). A Legfelsőbb Bíróság tanácsában laikus bírák nem ítélkeznek.

Kelet-Dánia Felsőbírósága (Østre Landsret) és Nyugat-Dánia Felsőbírósága (Vestre Landsret)

Dániában két felsőbíróság működik – Nyugat-Dánia Felsőbírósága és Kelet-Dánia Felsőbírósága. A felsőbíróságok a körzeti bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket tárgyalják.

Polgári és büntetőügyeket (első fokon) a körzeti bíróságok tárgyalnak. Bizonyos feltételek teljesülése esetén polgári ügyek felterjeszthetők a felsőbíróságra.

Körzeti bíróságok (byretterne)

A körzeti bíróságok polgári, büntető-, végrehajtási, örökösödési és csődügyeket tárgyalnak. A közjegyzői okiratokkal kapcsolatos ügyek ugyancsak a körzeti bíróságok hatáskörébe tartoznak. Egyes körzeti bíróságok bizonyos területeken továbbra is foglalkoznak nyilvántartási ügyekkel mindaddig, amíg ezt a tevékenységet az Ingatlan-nyilvántartási Bíróság át nem veszi.

Jogi adatbázisok

További információk [a dán bírósági rendszer organigramjában](#) található.

Utolsó frissítés: 03/06/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Németország

Ez a szakasz a németországi rendes bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Hatáskör polgári ügyekben

A **helyi bíróságok** (Amtsgerichte) polgári ügyekben eljáró elsőfokú bíróságként elsősorban az 5 000 EUR-ig terjedő pertárgyértékű ügyekben rendelkeznek hatáskörrel. Bizonyos ügyekben a pertárgyértéktől függetlenül is hatáskörrel rendelkeznek, így például bérleti jogvitákban, családjogi és tartási ügyekben.

A helyi bíróságon egyesbíró is eljárhat.

A **tartományi bíróságok** (Landgerichte) első fokon járnak el a helyi bíróságok hatáskörébe nem tartozó valamennyi polgári ügyben. Ezek rendszerint az 5 000 EUR feletti pertárgyértékű ügyek.

Főszabály szerint a tartományi bíróságok hatáskörébe tartozó ügyekben is egyesbíró jár el. Az összetett és az alapvető jelentőségű ügyekben azonban bírói tanács, vagyis három hivatásos bíróból álló testület dönt.

A tartományi bíróságokon polgári ügyekben **másodfokú** tanácsok is működnek. Ezek rendszerint három bíróból állnak, és a helyi bíróságok ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket bírálják el.

A tartományi bíróságokon továbbá **gazdasági tanácsok** hozhatók létre. Ezek rendszerint a vállalkozók / kereskedők közötti első- és másodfokú jogvitákat bírálják el. E tanácsokat egy hivatásos bíró és két ülnök alkotja, az ülnökök kereskedők.

A **tartományi fellebbviteli bíróságok** (Oberlandesgerichte) rendszerint másodfokon járnak el. Polgári ügyekben a tartományi bíróságok ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket, valamint a helyi bíróságok családjogi ügyekben hozott ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket bírálják el.

A **tartományi fellebbviteli bíróságok** tanácsai főszabály szerint három hivatásos bíróból állnak. A különösebben nem összetett és alapvető jelentőséggel nem bíró polgári ügyek azonban egyesbíró elé is utalhatók.

A legmagasabb szinten eljáró rendes bíróság a **Szövetségi Legfelsőbb Bíróság** (Bundesgerichtshof), amely a legmagasabb fokú bíróság, és csak felülvizsgálati kérelmek elbírálásával foglalkozik. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság tanácsait öt hivatásos bíró alkotja.

Hatáskör büntető ügyekben

Elsőfokú bíróságok

A **bíróságok szervezetéről szóló törvény** (Gerichtsverfassungsgesetz – GVG) meghatározza a büntetőügyekben eljáró bíróságok hatásköreit. A büntetőügyekben első fokon a helyi bíróság (Amtsgericht) jár el, kivéve, ha az ügy elbírálását a törvény a tartományi bíróság vagy a tartományi fellebbviteli bíróság hatáskörébe utalja (a GVG 24. §-a (1) bekezdésének 1-3. pontja). Főszabály szerint (a GVG 25. §-a) egyesbíró határoz a büntetőügyben, ha:

a vádat magánvádló képviseli, és

ha a törvény a bűncselekményre legfeljebb kétévi szabadságvesztés kiszabását rendeli.

Minden más esetben bírói tanács jár el (a GVG 28. §-a), amely egy hivatásos bíróból és ülnökökből áll.

A helyi bíróság hatáskörébe tartozó (a GVG 24. §-ának (1) bekezdése), közepes súlyú bűncselekményeket tanácsok bírálják el, ha azokat nem utalták egyesbíró elé (a GVG 25. §-a). Ez azon ügyeket foglalja magába, amelyekben kettő és négy év közötti szabadságvesztés szabható ki. Az ilyen ügyeket az ügyésztség kérelmére ún. kibővített tanács is elbíráhatja (a GVG 29. §-ának (2) bekezdése) – ha az ügyésztség és a bíróság úgy ítéli meg, hogy az ügy terjedelme miatt egy második hivatásos bíróval való további egyeztetés szükséges.

A **tartományi bíróság** (Landgericht) elsőfokú hatáskörét a GVG 74. §-ának (1) bekezdése határozza meg. Eszerint a tartományi bíróság hatáskörébe tartozik minden olyan bűncselekmény elbírálása, amely nem tartozik sem a helyi bíróság, sem a tartományi fellebbviteli bíróság hatáskörébe, vagyis ahol hosszabb időtartamú szabadságvesztés szabható ki.

Megjegyzendő, hogy a német büntetőjog különbséget tesz „vétség” (Vergehen) és „büntett” (Verbrechen) között. Ebben az értelemben (a szövetségi büntető törvénykönyv szerint) büntett az a bűncselekmény, amelyre a törvény legalább egyévi szabadságvesztés kiszabását rendeli. A büntettek tehát a legsúlyosabb bűncselekmények.

A tartományi bíróság hatáskörébe tartozik továbbá mindazon egyéb bűncselekmény elbírálása, ahol a kiszabható büntetés a négyévi szabadságvesztést meghaladja (a GVG 74. §-a (1) bekezdése második mondatának első fordulata). A tartományi bíróság akkor is hatáskörrel rendelkezik, ha az ügy különleges jelentőségére tekintettel az ügyésztség annak ellenére a tartományi bíróság előtt emel vádat, hogy az ügy elbírálása a helyi bíróság hatáskörébe tartozna. Büntetőügyekben a tartományi bíróság büntető kollégiuma jár el. Az elsőfokú határozatokat a büntető nagytanács (Große Strafkammer) hozza, és azokat általában három hivatásos bíró és két ülnök bírálja el. A GVG 76. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén a büntető nagytanács az eljárás megindításakor úgy határozhat, hogy az ügyet csak két hivatásos bíró és két ülnök bírálja el.

A **tartományi fellebbviteli bíróság** első fokon jár el a GVG 120. §-ának (1) és (2) bekezdésében felsorolt büntettek és vétségek ügyében, amelyek többsége a Németországi Szövetségi Köztársaság biztonságát/fennállását érinti. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló tanácsokban jár el, egyikük a tanács elnöke. Az eljárás megindításakor azonban a büntető tanács úgy határozhat, hogy az ügyet három hivatásos bíró bírálja el (akiknek egyike a tanács elnöke), kivéve, ha az ügy terjedelme vagy összetettsége két további hivatásos bíró részvételét teszi szükségessé (a bíróságok szervezetéről szóló törvény [GVG] 122. §-a (2) bekezdésének első és második mondata).

Jogorvoslatok

A helyi bíróság ítélete elleni tipikus jogorvoslat a **tartományi bíróság**hoz benyújtott fellebbezés (a büntetőeljárásról szóló törvény [StPO] 312. §-a), amelyet az ún. kis büntető tanács (kleine Strafkammer) bírál el. Ez egy hivatásos bíróból és két ülnökből áll. A helyi bíróság kibővített tanácsának ítélete elleni fellebbezést azonban még egy további hivatásos bíró részvételével bírálja el. Ezenkívül az első fokon eljáró helyi bíróság ítéletei ellen (az StPO 335. §-a) ún. „ugró fellebbezés” („Sprungrevision”) is lehetséges, amelyet a tartományi fellebbviteli bíróság bírál el.

Felülvizsgálati kérelem (Revision) nyújtható be az elsőfokú bíróságként eljáró tartományi bíróság és tartományi fellebbviteli bíróság valamennyi ítélete ellen (az StPO 333. §-a). A **Szövetségi Legfelsőbb Bíróság** a tartományi fellebbviteli bíróság és a tartományi bíróság büntető nagytanácsának (kollégiumának) valamennyi határozata elleni jogorvoslatokat elbíráló fórum (Revisionsinstanz) (a GVG 135. §-ának (1) bekezdése). A felülvizsgálati kérelem tárgyában a Szövetségi Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló tanácsai döntenek, egyikük a tanács elnöke. A tartományi bíróság (egyéb) ítéletei elleni fellebbezéseket a tartományi fellebbviteli bíróság bírálja el.

Kapcsolódó linkek

 [Szövetségi Legfelsőbb Bíróság](#)

Utolsó frissítés: 09/09/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [et](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Rendes bíróságok - Észtország

Ez a szakasz az észtországi rendes bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

A **megyei bíróságok** általános hatáskörű **elsőfokú** rendes bíróságok, amelyek valamennyi polgári, büntető- és szabálysértési ügyben eljárnak, továbbá lefolytatják a törvény által hatáskörükbe utalt egyéb eljárásokat. A megyei bíróságokon folyó eljárásokat a következő törvénykönyvek szabályozzák: polgári ügyekben a polgári eljárási törvénykönyv, büntetőügyekben a büntetőeljárási törvénykönyv, szabálysértési ügyekben pedig a szabálysértési eljárási törvénykönyv.

A megyei bíróságokon közigazgatási feladatokat ellátó ingatlan-nyilvántartási és nyilvántartási részlegek is működnek. Az ingatlan-nyilvántartást és a házassági vagyoni jogi nyilvántartást az ingatlan-nyilvántartási részleg működteti. A cégnyilvántartást, a nonprofit szervezetek és alapítványok nyilvántartását, a zálogjogi nyilvántartást és a hajónyilvántartást a nyilvántartási részleg vezeti. A Pärnu megyei bíróságnak van egy fizetési meghagyásokkal foglalkozó részlege is. A fizetési meghagyásokkal foglalkozó részleg elbírálja a fizetési meghagyások gyorsított eljárásban történő kibocsátása iránti kérelmeket. A megyei bíróságok ítéleteit és végzéseit másodfokú bíróságként a **körzeti bíróságok** vizsgálják felül, az adott ítéletek és végzések elleni fellebbezések alapján. A közigazgatási bíróságok eljárását ugyanazon törvények szabályozzák, mint az elsőfokú bíróságokét.

Elsőfokú bíróságok

Észtországban négy megyei bíróság van. A megyei bíróságok további bíróságokra oszlanak.

Megyei bíróságok:

Harju megyei bíróság (*Harju Maakohus*):

Liivalaia utcai bíróság

Kentmanni utcai bíróság

Tartu úti bíróság

Viru megyei bíróság (*Viru Maakohus*):

Jõhvi bíróság

Narva bíróság

Rakvere bíróság

Pärnu megyei bíróság (*Pärnu Maakohus*):

Pärnu bíróság

Haapsalu bíróság

Kuressaare bíróság

Rapla bíróság

Paide bíróság

Tartu megyei bíróság (*Tartu Maakohus*):

Tartu bíróság

Jõgeva bíróság

Viljandi bíróság

Valga bíróság

Võru bíróság

Másodfokú bíróságok

Észtországban két körzeti bíróság van.

Körzeti bíróságok:

Tallinni körzeti bíróság (*Tallinna Ringakonnakohus*)

Tartui körzeti bíróság (*Tartu Ringakonnakohus*)

Jogi adatbázisok

A bíróságok elérhetőségére vonatkozó adatok megtekinthetők a [bíróságok honlapján](#). Az elérhetőségi adatok ingyenesen hozzáférhetők.

Utolsó frissítés: 03/08/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Írország

Ez az oldal az Írországi rendes bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok

Az Írországi bírósági rendszer eredete az 1922. évi Alkotmányra vezethető vissza, amely a brit igazgatás alatt működő bíróságokat felváltó új bíróságok létrehozásáról rendelkezett. Az új bíróságok 1924-ben jöttek létre a bíróságokról szóló, 1924. évi törvény (*Courts of Justice Act*) alapján, amely megteremtette az új bírósági rendszer jogszabályi alapjait.

A jelenlegi bíróságokat a bíróságokról (bírók létrehozásáról és szervezetéről) szóló, 1961. évi törvény (*Courts [Establishment and Constitution] Act*) hozta létre az ír nép által 1937-ben elfogadott Alkotmány 34. cikke alapján.

Az igazságszolgáltatással általánosságban az Alkotmány 34–37. cikke foglalkozik. A 34. cikk (1) bekezdése értelmében „Az igazságszolgáltatás a törvény által létrehozott bíróságok feladata.” Az Alkotmány határozza meg a bírósági rendszer általános felépítését, amely egy végső fellebbviteli bíróságból, a Legfelsőbb Bíróságból (*Supreme Court*) és elsőfokú bíróságokból áll. Utóbbiak körébe tartozik a valamennyi büntető és polgári ügyben teljes hatáskörrel eljáró Felsőbíróság (*High Court*), valamint a korlátozott hatáskörrel eljáró, regionális alapon szervezett körzeti bíróság (*Circuit Court*) és kerületi bíróság (*District Court*).

Polgári bíróságok

Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court)

A [Legfelsőbb Bíróság](#) a Felsőbíróság valamennyi határozatával szemben benyújtott fellebbezés ügyében eljár. A Legfelsőbb Bíróság hatáskörrel rendelkezik a Büntető Fellebbviteli Bíróság (*Court of Criminal Appeal*) határozata elleni fellebbezés elbírálására is, ha a Büntető Fellebbviteli Bíróság vagy a legfőbb ügyész tanúsítja, hogy a határozat olyan jogkérdést foglal magában, amely a közérdek szempontjából kivételes jelentőséggel bír, és a közérdek miatt kívánatos a fellebbezés Legfelsőbb Bírósághoz történő benyújtása. A bíróság a körzeti bíróság által felterjesztett jogkérdésben is döntést hozhat. Írország elnökének kezdeményezése alapján a Legfelsőbb Bíróság dönthet a Parlament (*Oireachtas*) mindkét háza által elfogadott, és aláírás végett az elnökhöz benyújtott törvénytervezet (vagy az abban szereplő bármely rendelkezés) alkotmányosságáról. Amennyiben felmerül, a Legfelsőbb Bíróság dönthet annak kérdésében is, hogy az elnök feladatai ellátására tartósan alkalmatlanná vált-e.

A fellebbezési és más ügyekben a Legfelsőbb Bíróság öt bíróját jár el és dönt, kivéve, ha a Bíróság elnöke úgy rendelkezik, hogy adott fellebbezési vagy más kérdésben (kivéve az Alkotmánnyal kapcsolatosakat) három bíróját járjon el és hozzon döntést. A bíróság egyidejűleg egynél több tanácsban is ülésezhet.

A Felsőbíróság (High Court)

Az Alkotmány alapján a [Felsőbíróság](#) polgári és büntető ügyekben teljes, eredeti hatáskörrel rendelkezik valamennyi tény- és jogkérdésben. A Felsőbíróság kizárólagos hatáskörrel bír a gyermekek örökbefogadásával kapcsolatos ügyekben, valamint a kiadatási kérelmek tekintetében. Az alkotmány alapján a Felsőbíróság bármely jogszabály érvényességét megvizsgálhatja (az ír elnök által a Legfelsőbb Bírósághoz már benyújtott jogszabályok kivételével). A Felsőbíróság általában egyesbíróként jár el, bár a jogszabály lehetővé teszi, hogy bizonyos – így például rágalmozással, testi sértéssel vagy személyi szabadság megsértésével kapcsolatos – ügyeket a bíró esküdtszékkel együtt tárgyaljon. Kiemelkedő jelentőségű ügyeket két vagy több bíró tanácsban eljárva is tárgyalhat.

A Felsőbíróság polgári ügyekben fellebbviteli bíróságként jár el a körzeti bíróság határozataival szemben benyújtott fellebbezések esetében. E fellebbviteli hatáskörön túl a Felsőbíróság felülvizsgálhatja valamennyi alsóbb fokú bíróság határozatait a következő felsőbbbírósági leiratok formájában: *mandamus* (hivatali kötelezettség teljesítésére kötelezés), *prohibition* (önkormányzat eltiltása valamilyen döntés meghozatalától vagy eljárás lefolytatásától) és *certiorari* (meghozott önkormányzati döntés ellen irányuló tiltás). Ezek a leiratok az alsóbb fokú bíróság határozatainak nem az érdemi részeihez kapcsolódnak, hanem a hatáskör túllépésének kérdéséhez.

A Felsőbíróság a kerületi bíróság által felterjesztett jogkérdésben is döntést hozhat. Foglalkozik továbbá óvadék megállapítása iránti indítványokkal emberölési ügyekben, vagy ha a vádlott a kerületi bíróság által kiszabott feltételek megváltoztatását kéri.

A Felsőbíróság a keresetek elsőfokú tárgyalásakor rendszerint Dublinban ülésezik. Halálos és egyéb személyi sérülésekből eredő kártérítési ügyek elsőfokú tárgyalása esetében számos vidéki helyszínen is ülésezik. A Körzeti Felsőbíróság (*High Court on Circuit*) vidéki helyszíneken tárgyalja a körzeti bíróság határozatai elleni fellebbezéseket.

A körzeti bíróság (Circuit Court)

A [körzeti bíróság](#) polgári jogi hatásköre korlátozott, valamennyi peres fél egyetértésének esetét kivéve, amikor is lehet korlátlan. A bíróság hatásköre szerződéssel, áruhitellel, részletre vásárlással, valamint jogellenes károkozással kapcsolatos, legfeljebb 38 092,14 euró perértékű ügyekre terjed ki.

A körzeti bíróság jár el örökösödési, valamint ingatlanulajdonnal és -bérléssel kapcsolatos ügyekben, ha az ingatlan helyi adó alapját képező értéke nem haladja meg a 253,95 eurót. A körzeti bíróság jár el a családjogi ügyekben, beleértve a különválást, a házasság felbontását és érvénytelenítését, valamint a körzeti bíróság határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket.

A körzeti bíróság polgári ügyekben esküdtszék nélkül, egyesbíróként jár el. Mind polgári, mind büntetőügyekben elbírálja a kerületi bíróság határozataival szemben benyújtott fellebbezéseket. A fellebbezési eljárás során újratárgyalják az ügyet; a körzeti bíróság határozata jogerős, további fellebbezésnek ellene helye nincs.

A körzeti bíróság hatáskörrel rendelkezik a szeszes italok helyszíni fogyasztás céljából történő értékesítésére vonatkozó új engedélye kibocsátása iránti valamennyi kérelem ügyében, és elbírálja a különböző bírói szervek – például az egyenlő bánásmód tárgyában folyó vizsgálatok igazgatója – által hozott határozatok ellen benyújtott fellebbezéseket.

A kerületi bíróság (District Court)

A [kerületi bíróság](#) korlátozott hatáskörű, helyi bíróság. Családjogi ügyekben hatáskörrel rendelkezik tartási, távollattartási, felügyeleti, láthatási, valamint apaság megállapításával kapcsolatos határozatok meghozatalára.

A kerületi bíróság polgári jogi hatásköre szerződéses, áruhitel, részletre vásárlás, jogellenes károkozás, bérleti díj fizetésének elmaradása vagy áruk jogellenes visszatartása miatti, legfeljebb 6 348,69 euró perértékű ügyekre terjed ki. Hatásköre van bármely bíróság tartozás megfizetésére kötelező határozatának végrehajtása, továbbá nagyszámú – például szeszes italok értékesítéséhez kötődő – engedélyezés, valamint a rosszhiszemű károkozás miatti keresetek tárgyában, ha a követel összeg nem haladja meg a 6 348,69 eurót.

A kerületi bíróság országszerte 24 helyszínen ülésezik. Általánosságban a tárgyalás helyszíne a szerződés megkötésének helyétől, az alperes lakóhelyétől vagy üzleti tevékenysége végzésének helyétől, vagy engedélyezési ügyekben az engedély tárgyát képező helyiségek helyétől függ.

Büntetőbíróságok

Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court)

A [Legfelsőbb Bíróság](#) a Büntető Fellebbviteli Bíróság (*Court of Criminal Appeal*) határozataival szemben benyújtott fellebbezések kapcsán jár el olyan ügyekben, amelyekben a közérdek szempontjából kivételes jelentőséggel bíró jogkérdés merül fel.

Büntető Fellebbviteli Bíróság (Court of Criminal Appeal)

A Büntető Fellebbviteli Bíróság a körzeti bíróság, a Központi Büntetőbíróság (*Central Criminal Court*) vagy a Különleges Hatáskörű Büntetőbíróság (*Special Criminal Court*) előtti eljárásban vádemelés alapján elítélt személyek által benyújtott fellebbezések ügyében jár el.

Különleges Hatáskörű Büntetőbíróság (Special Criminal Court)

A [Különleges Hatáskörű Büntetőbíróság](#) azért hozták létre, hogy olyan bűncselekmények esetében folytasson eljárást, amelyekben megállapítást nyer, hogy a rendes bíróságok nem képesek az igazságszolgáltatás hatékony biztosítására, valamint a köznyugalom és közrend megőrzésére. A Különleges Hatáskörű Büntetőbíróság esküdtek nélkül, három fős bírói tanácsban jár el.

Központi Büntetőbíróság (Central Criminal Court)

A [Központi Büntetőbíróság](#) a Felsőbíróság büntető kollégiuma. Súlyos bűncselekmények – például emberölés, erőszakos közöszlítés, hazaárulás, szellemi tulajdonjogok megsértése – esetében, valamint a 2002. évi versenytörvény alapján indított büntetőeljárások során jár el. A Központi Büntetőbíróságon egyesbíró és esküdtszék jár el.

Körzeti büntetőbíróság (Circuit Criminal Court)

A körzeti büntetőbíróság azon bűncselekmények kapcsán folytatja le a büntetőeljárást, amelyekben nem a Központi Büntetőbíróság jár el. A Körzeti Büntetőbíróságon egyesbíró és esküdtszék jár el. A Körzeti Büntetőbíróság a kerületi bíróság határozataival szemben benyújtott fellebbezések ügyében is eljár.

Kerületi bíróság (District Court)

A [kerületi bíróság](#) (általában törvényen alapuló) vétségek és néhány büntett esetében jár el. A kerületi bíróságon egyesbíró jár el.

Utolsó frissítés: 28/03/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Görögország

Rendes bíróságok – bevezetés

Polgári bíróságok

A magánjogi jogviták a polgári bíróságok elé kerülnek, ideértve a törvény által ezen bíróságok hatáskörébe utalt peren kívüli ügyeket is.

A polgári bíróságok a következők:

Legfelsőbb Bíróság (*Αρειος Πάγος*);

fellebbviteli bíróságok (*εφετεία*);

elsőfokú, több bíróból álló bíróságok (*πολυμελή πρωτοδικεία*);

elsőfokú egyesbírói bíróságok (*μονομελή πρωτοδικεία*);

járási polgári bíróságok (*ειρηνοδικεία*).

Büntetőbíróságok

A büntetőbíróságok büntető ügyekben járnak el.

A büntetőbíróságok a következők:

Legfelsőbb Bíróság;

öttagú fellebbviteli bíróságok (*πενταμελή εφετεία*);

esküdtbírói bíróságok (*μεικτά ορκωτά δικαστήρια*);

fellebbviteli esküdtbírói bíróságok (*μεικτά ορκωτά εφετεία*);

háromtagú fellebbviteli bíróságok (*τριμελή εφετεία*);

háromtagú békebírói bíróságok (*τριμελή πλημμελειοδικεία*);

egyesbíróként eljáró békebírói bíróságok (*μονομελή πλημμελειοδικεία*);

járási büntetőbíróságok (*πταιματοδικεία*);

fiatalkorúak bíróságai (*δικαστήρια ανηλίκων*).

Külön törvényi rendelkezések értelmében büntető igazságszolgáltatást gyakorolnak még az alábbi bíróságok:

a katonai bíróságok (*στρατοδικεία*);

a tengerészeti bíróságok (*ναυτοδικεία*);

a légiereő bíróságai (*αεροδικεία*).

Ezen bíróságok az ügyekkel büntető különbíróságokként foglalkoznak, és a hadsereg, a tengerészet vagy a légiereő állományába tartozó személyek által elkövetett bűncselekményeket bírálják el.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási bíróságok feladata a kormányzati közigazgatási szervek és az állampolgárok közötti közigazgatási jogviták elbírálása.

A rendes közigazgatási bíróságok elsőfokú közigazgatási bíróságok (*διοικητικά πρωτοδικεία*) és fellebbviteli közigazgatási bíróságok (*διοικητικά εφετεία*) lehetnek.

Az elsőfokú közigazgatási bíróságok a pertárgy értékétől függően egyesbíróként járnak el vagy háromtagú tanácsban ítélik meg. Adóügyekben, magánszemélyek és a társadalombiztosítási vagy társadalompolitikai szervek közötti jogvitákban, valamint az állampolgárok és az országos vagy helyi (ön) kormányzat közötti közigazgatási jogvitákban járnak el.

Az elsőfokú háromtagú közigazgatási bíróságok feladatai közé tartozik az elsőfokú közigazgatási egyesbírói bíróságok határozatai ellen benyújtott jogorvoslati kérelmek elbírálása is.

A **közigazgatási fellebbviteli bíróságok** az elsőfokú háromtagú közigazgatási bíróságok döntései elleni jogorvoslati ügyekben járnak el. Ezen kívül első fokon elbírálják a köztisztviselők alkalmazásával összefüggő közigazgatási intézkedések (elbocsátás, kinevezés elmulasztása vagy előléptetés elmulasztása stb.) megsemmisítésére irányuló kereseteket is.

A **Közigazgatási Főfelügyelői Hivatal** a rendes közigazgatási bíróságok részét képező intézmény. A főfelügyelő feladata a közigazgatási bíróságok igazgatásának felügyelete, valamint az általuk hozott határozatok elleni jogorvoslati kérelmek benyújtása.

Az **Államtanács** (*Συμβούλιο της Επικρατείας*) többek között a következő ügyekben jár el:

közigazgatási intézkedések megsemmisítésére irányuló keresetek jogszabály megsértésére, hatáskörrel való visszaélésre, kompetenciahiányra vagy alaki hiányosságra való hivatkozással;

polgári, katonai, kormányzati és más alkalmazottak fellebbezései alkalmazotti tanácsok (*υπηρεσιακά συμβούλια*) előléptetéssel, elbocsátással és visszaminősítéssel kapcsolatos döntései ellen;

a közigazgatási bíróságok döntéseinek felülvizsgálatára irányuló keresetek.

Jogi adatbázisok

A [Görög Legfelsőbb Bíróság](#) honlapja. Az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

[Bűnügyi nyilvántartási adatbázis](#) azokról a görögökről, akiknek születési helye ismeretlen vagy külföldön van, illetve a nem görög állampolgárokról.

Kapcsolódó linkek

[Legfelsőbb Bíróság](#)

[Athéni Elsőfokú Bíróság](#)

[Szaloniki Elsőfokú Bíróság](#)

[Pireuszi Elsőfokú Bíróság](#)

[Államtanács](#)

[Számvevőszék](#)

[Járási bíróságok mellett működő ügyészségek](#)

[Athéni Elsőfokú Közigazgatási Bíróság](#)

Utolsó frissítés: 25/06/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Spanyolország

Az Alkotmány 117. cikke kimondja, hogy az egységes ítélkezés elve jelenti bíróságok szervezeti és működési alapját.

Ezen az elven alapul az az egyetlen bírói kar, amely a rendes bíróságokat alkotja.

A munkán számos bíróság osztozik a hatáskör-megosztás alábbi kritériumai szerint: tárgy, perérték, személy, funkció vagy terület – mivel az egységes ítélkezés nem tiltja az eltérő hatáskörökkel rendelkező különböző bíróságok egymás melletti működését.

Rendes bíróságok – bevezetés

Az 1978. évi Alkotmány kimondja, hogy Spanyolország szociális és demokratikus jogállam, jogrendjének legnagyobb értékei a szabadság, az igazság, az egyenlőség és a politikai pluralizmus.

Az Alkotmány VI. címe foglalkozik a bírói hatalommal és 117. cikkében kimondja, hogy a bíróságok szervezeti és működési alapja az egységes ítélkezés elve (*unidad jurisdiccional*).

Ezek az elveken alapul a spanyol bíróságok szervezete és jött létre az az egyetlen bírói kar, amelynek tagjai alkotják a rendes bíróságokat.

A munkán számos bíróság osztozik a hatáskör-megosztás alábbi kritériumai szerint: tárgy, perérték, személy, funkció vagy terület – mivel az egységes ítélkezés nem tiltja az eltérő hatáskörökkel rendelkező különböző bíróságok egymás melletti működését.

Az 1978. évi spanyol alkotmány 122. cikke szerint egy bírósági szerv akkor tekinthető rendes bíróságnak, ha a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény szabályai szerint működik.

Három alapvető szempontot kell megkülönböztetni:

illetékesség;

egyesbíróként vagy tanácsban jár el a bíróság;

hatáskör.

Illetékesség

A bírói hatalomról szóló, 1985. július 1-i 6/1985. sz. sarkalatos törvény indokolásával összhangban az állam az igazságszolgáltatás tekintetében **területileg** helységek, bírósági körzetek (*partidos*), tartományok és autonóm közösségek szerint szerveződik, amelyek területén a békebíróságok (*Juzgados de Paz*), az elsőfokú és vizsgálóbíróságok (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), közigazgatási bíróságok (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), a szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok (*Juzgado de lo Social*), a büntetvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), a kiskorúak bíróságai (*Juzgados de Menores*), a tartományi törvényszékek (*Audiencias Provinciales*) és a spanyol autonóm közösségek felsőbbbíróságai (*Tribunales Superiores de Justicia*) az illetékesek.

A Nemzeti Törvényszék (*Audiencia Nacional*), a Legfelsőbb Bíróság (*Tribunal Supremo*) és a központi közigazgatási vizsgálóbíróságok (*Juzgados Centrales de Instrucción y de lo Contencioso-administrativo*) illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Egyesbíróként vagy tanácsban eljáró bíróság

A Legfelsőbb Bíróság, a Nemzeti Törvényszék, az autonóm közösségek felsőbbbíróságai és a tartományi törvényszékek kivételével valamennyi bíróságon egyesbíró jár el.

A **Legfelsőbb Bíróság** tagjai az elnök, a tanácselnökök (*presidentes de sala*), valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (*magistrados*). A Legfelsőbb Bíróságon öt tanács tevékenykedik: a polgári tanács, a büntető tanács, a közigazgatási tanács, a szociális ügyekkel foglalkozó tanács és a katonai tanács.

A **Nemzeti Törvényszék** (*Audiencia Nacional*) tagjai az elnök, a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (fellebbviteli, büntető, közigazgatási és szociális ügyekkel foglalkozó felsőbbbírák).

Az autonóm közösségek **felsőbíróságait** (*Tribunales Superiores de Justicia*) négy tanács alkotja: a polgári, a büntető, a közigazgatási és a szociális ügyekkel foglalkozó tanács. Tagjai: az elnök (aki egyben a polgári és a büntető tanács elnöke is), a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák.

A **tartományi törvényszékek** (*Audiencias Provinciales*) tagjai az elnök és legalább két felsőbbbíró. E törvényszékek polgári és büntető ügyeket tárgyalnak, adott esetben csoportok (*Sección*) keretében.

Bírósági Hivatal (*Oficina Judicial*)

A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény meghatározása szerint a Bírósági Hivatal (*Oficina Judicial*) a bírák és a bíróságok igazságügyi munkájának támogatására létrehozott igazgatási szervezet.

A szervezet célja a bírósági eljárások hatékonyságának, eredményességének és átláthatóságának növelése, az ügyek megoldásának ésszerűsítése és a közigazgatási szervek közötti együttműködés és koordináció előmozdítása. E Hivatal létrehozása tehát választ ad arra a kötelezettségvállalásra, hogy az emberközeli, az alkotmányos értékeket tisztelő és az állampolgárok tényleges igényeivel lépést tartó, minőségi közszolgáltatásokat tudjanak biztosítani. Ez egy új szervezeti modell, amely különböző közigazgatási szervezeti egységek kombinációján alapuló modern irányítási technikákat vezet be. Ezek az egységek a következők: régi bíróságokkal (*Juzgados*) megegyező, a bírósági eljárások során a bírónak feladatai ellátásához közvetlen segítséget nyújtó egységek, továbbá a hivatalvezetők (*Secretarios Judiciales*) által vezetett közös eljárási szolgálatok, amelyek a bírósági tevékenységekhez szorosan nem kapcsolódó feladatokról – iratok átvétele, idézések kezelése, határozatok végrehajtása, bíróságon kívüli eljárások lefolytatása, tárgyalás tartása iránti kérelmek befogadása, a felek értesítése, az eljárási hiányosságok jogorvoslata stb. – döntenek és végzik el azokat.

A közös eljárási szolgálat három fajtáját különböztetjük meg:

közös általános szolgálat;

közös ügyviteli szolgálat;

közös végrehajtási szolgálat.

Az új szervezeti modellt Burgosban és Murciában vezették be 2010 novemberében. 2011 februárjában Cáceresben és Ciudad Realban, 2011 júniusában pedig Leónban, Cuencában és Méridában is létrehozták a Bírósági Hivatalt. Ceutában és Melillában 2013-ban hozták létre a Hivatalt. A modell a Spanyolország egyéb részein működő régi bírósági modellel (*juzgados* és *tribunales*) párhuzamosan létezik.

Hatáskör

Az illetékességi szemponton túl a bíróságok által tárgyalható különböző tárgykörök vagy ügyek alapján **négy bírósági rendszer** állapítható meg:

Polgári bíróságok: azokat a peres ügyeket tárgyalják, amelyek nem tartoznak kifejezetten egy másik bírósági rendszerhez. Ezért ezek rendes bíróságokként tarthatók számon.

Büntető bíróságok: a büntetőügyekkel és büntető eljárásokkal foglalkoznak. A spanyol jog egyik megkülönböztető jegye, hogy a bűncselekmény elkövetése miatt indított polgári peres eljárás egyesíthető a büntetőeljárással. Ebben az esetben a büntetőbíróság dönt a bűncselekményből vagy a kötelességzegésből fakadó károk és hátrányok után járó kártalanításról.

Közigazgatási bíróságok: a hatóságok tevékenységének ellenőrzésével és azok tulajdonosi felelősségét számon kérő reklamációkkal foglalkoznak.

Szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok: ezek tárgyalják a szociális jog körébe tartozó kereseteket mind a munkavállaló és a munkáltató között a munkaszerződés kapcsán, mind a kollektív tárgyalások során kialakult vitás ügyek vonatkozásában, továbbá ez tárgyalja a szociális biztonság területére vonatkozó reklamációkat, és az állam munkaügyi felelősségét számon kérő kereseteket.

E négy bírósági rendszeren túl Spanyolországban léteznek **katonai bíróságok** is.

A katonai igazságszolgáltatás kivételt képez az egységes bíraskodás elve alól.

Az igazságszolgáltatási tevékenységet szabályozó elveket az **Alkotmány** rögzíti, erre épül az egységes bírósági hatalmi ág, ugyanakkor külön rendelkezést tartalmaz a szigorúan katonai tárgykörben és esetleges rendkívüli állapot esetén eljáró katonai bíróságokra, amelyet minden esetben az Alkotmány 117.5. cikkében rögzített alkotmányos elvekkel összhangban gyakorolnak.

Békeidőben a katonai bíróságok hatásköre kizárólag katonai ügyekre korlátozódik és csak a katonai büntető törvénykönyvben bűncselekménynek minősített magatartásokat tárgyalják; hatáskörük azonban az ország határain kívülre vezényelt egységek tagjai által elkövetett bármely bűncselekményre kiterjed.

Háború esetén a katonai bíraskodás hatásköréről és szervezetéről szóló 4/1987. sz. sarkalatos törvény lehetővé teszi a hatáskör terjedelmének módosítását, azonban az erre vonatkozó határozatot a parlamentnek (*Cortes Generales*), illetve felhatalmazás esetén a kormánynak kell meghoznia.

A katonai bíróságok tagjai hivatásos katonák, a fegyveres erők tagja és a Védelmi Minisztérium alkalmazottai.

A katonai bíróságok szervezete a következő: területi katonai bíróságok (*Juzgados Togados Territoriales*), központi katonai bíróságok (*Juzgados Togados Centrales*), a területi katonai felsőbbbíróságok (*Tribunales Militares Territoriales*) és a központi katonai felsőbbbíróság (*Tribunal Militar Central*). A katonai bíraskodás csúcspontja azonban a Legfelsőbb Bíróság 5. tanácsa alkotja.

A Legfelsőbb Bíróság katonai tanácsának létrehozásával – amelynek eljárására és tagjai státuszára ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a többi tanácsára – a bírósági hatalmi ágat jelentő kétféle bírósági struktúra egysége valósult meg a hierarchia csúcspontján.

Az, hogy e tanács tagjai a rendes és a katonai bíróságok felsőbbbírái közül kerülnek ki, garantálja a legmagasabb szintű kiegyensúlyozott ítélezést: a tanácsot általában semmisségi és felülvizsgálati ügyek esetében hívják össze, bár természetesen magas rangú katonatisztek konkrét ügyeiben is hatáskörrel bír.

Spanyolországban különleges bíróságok nincsenek, de említést érdemel, hogy az említett bírósági rendszereken belül létrehozták a szakosított bíróságokat; ilyenek például a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok, a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok és a kiskorúak ügyeivel foglalkozó bíróságok. Ezek adott ügykörökre szerint szakosodott rendes bíróságok. További információt a „Szakosított bíróságok – Spanyolország” című szakasz tartalmaz.

A négy spanyol bírósági rendszer közelebbi szemügyre vételével az adott területen működő alsóbb és felsőbbbíróságok hatásköre is megismerhető.

Polgári bíraskodás

A polgári bíraskodás terén a Legfelsőbb Bíróság I. számú tanácsa (*Sala I del Tribunal Supremo*), az autonóm közösségek felsőbbbíróságainak polgári és büntető tanácsai (*la Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia*), a tartományi törvényszékek polgári tanácsai (*las Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), az elsőfokú bíróságok (*los Juzgados de Primera Instancia*), a békebíróságok (*los Juzgados de Paz*), valamint egyes szakosított bíróságok (családi bíróságok [*Juzgados de Familia*], kereskedelmi bíróságok [*Juzgados Mercantiles*], védjegybíróságok [*Juzgados de Marca Comunitaria*] és a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok [*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*]) rendelkeznek hatáskörrel.

A kereskedelmi bíróságokat, a védjegybíróságokat és a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságokat a „Szakosított bíróságok – Spanyolország” szakasz tárgyalja.

Büntetőbíraskodás

A büntetőbíraskodás joghatóságai a Legfelsőbb Bíróság II. számú Tanácsa (*la Sala 2ª del Tribunal del Supremo*), a Nemzeti Törvényszék Büntetőtanácsa (*la Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), az igazságügyi Felsőbíróságok Polgári és Büntetőtanácsa (*la Sala Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), a Tartományi Törvényszékek büntetőcsoportjai (*las Secciones Penales de la Audiencias Provinciales*), a büntetőbíróságok (*los Juzgados de lo Penal*), a vizsgálóbíróságok (*los Juzgados de Instrucción*), a kiskorúak bíróságai (*los Juzgados de Menores*), a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok (*Juzgados de Violencia contra la Mujer*) és a békebíróságok (*Juzgados de Paz*).

A kiskorúak bíróságait, a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságokat és a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságokat a „Szakosított Bíróságok – Spanyolország” szakasz tárgyalja.

Közigazgatási-peres bíraskodás

A közigazgatási-peres bíraskodás joghatóságai a Legfelsőbb Bíróság III. számú Tanácsa (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), a Nemzeti Törvényszék Közigazgatási-Peres Tanácsa (*Sala Contencioso-Administrativa de la Audiencia Nacional*), az Igazságügyi Felsőbíróságok Közigazgatási-Peres Tanácsa (*la Sala Contencioso-Administrativa de los Tribunales Superiores de Justicia*) és a közigazgatási-peres bíróságok (*los Juzgados de lo Contencioso Administrativo*).

Társadalmi bíraskodás

A társadalmi bíraskodás joghatóságai a Legfelsőbb Bíróság IV. számú Tanácsa (*la Sala 4ª del Tribunal Supremo*), a Nemzeti Törvényszék Társadalmi Tanácsa (*la Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), az Igazságügyi Felsőbíróságok Társadalmi Tanácsa (*la Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) és a Társadalmi Bíróságok (*Juzgados de lo Social*).

A fent említett szervezetek hatásköreit [a bírői hatalomról szóló organikus törvény](#) határozza meg.

Kapcsolódó hivatkozások

[SPANYOL BÍRÓI TESTÜLETEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A BÍRÓI HATALOMRÓL SZÓLÓ ORGANIKUS TÖRVÉNY](#)

Utolsó frissítés: 12/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Franciaország

Ebben a szakaszban a franciaországi rendes bíróságok áttekintését találja meg.

A rendes bíróságok – bevezetés

Elsőfokú bíróságok

Polgári bíróságok

1. Megyei bíróságok

A megyei bíróság (*tribunal de grande instance*) a **10 000 EUR-t meghaladó** perértékre vonatkozó, magánszemélyek közötti jogvitákban (**polgári ügyekben**) ítélkezik.

Ezenfelül a kereset **összegétől függetlenül** hatáskörrel rendelkezik a következő területeken:

családjog: házasság, leszármazás, örökbefogadás, személyek eltűntnek nyilvánítása (*déclarations d'absence*);

a családi állapot (*état civil*) nyilvántartásának helyesbítése: születés, házasságkötés, elhalálozás stb.;

öröklés;

az anyakönyvvezetők (*officiers d'état civil*) által kivetett szabálysértési bírságok (*amendes civiles*);

ingatlanperek (*actions immobilières*);

az egyesületek feloszlata;

hitelezőkkel szembeni védelem (*sauvegarde*), bíróság által felügyelt felszámolás (*redressement judiciaire*) és bírósági felszámolás (*liquidation judiciaire*), amennyiben az adós nem kereskedő, illetve a kisiparosok és kézművesek jegyzékében (*répertoire des métiers*) nem szereplő személy;

a mezőgazdaságban tevékenykedő önálló vállalkozók baleset és foglalkozási megbetegedés elleni biztosítása;

bejegyzési illeték (*droits d'enregistrement*), földhivatali nyilvántartás illetékei (*taxes de publicité foncière*), bélyegilleték (*droits de timbre*), közvetett adók, valamint az említett illetékekkel egyenértékű illetékek, díjak vagy adók;

üzlethelyiségek bérlete (*baux commerciaux*), felülvizsgált vagy megújított bérleti szerződések, szakmai és kisipari tevékenység folytatásához kapcsolódó bérleti szerződések (*baux professionnels*) esetében, valamint ideiglenes üzleti szerződések (*conventions d'occupation précaire en matière commerciale*) esetében megállapított bérleti díjjal kapcsolatos jogviták kivételével;

közokiratok (*actes authentiques*) hamisítása (*inscription en faux*);

rágalmazás (*diffamation*) vagy becsületsértés (*injure*) miatt indított – nyilvános vagy nem nyilvános – szóbeli vagy írásbeli polgári keresetek.

A **büntetőbíróság** (*tribunal correctionnel*) a megyei bíróság büntetőügyekkel foglalkozó részlege: a **vétségek** (*délits*) ügyében való ítélkezésre rendelkezik hatáskörrel (lásd alább).

A megyei bíróság tagjai hivatásos bírák (*magistrats*): az elnök, az alelnökök, a rendes bírák, az **államügyész** (*procureur de la République*), az alügyészek (*vice-procureurs*) és a segédügyészek (*substituts*).

A megyei bíróságokon **szakosodott bírák** is vannak, többek között a következők:

A **fiatalkorúak ügyében eljáró bíró** vagy gyermekek ügyében eljáró bíró (*juge des enfants*) a veszélyeztetett kiskorúak védelmét szolgáló intézkedések meghozatalára, valamint a kiskorúak által elkövetett szabálysértések (*contraventions*) és vétségek (*délits*) ügyében történő ítélkezésre rendelkezik hatáskörrel. Ha a bíró a nyilvánosság kizárásával hoz határozatot, csak a kiskorúak javító nevelése érdekében rendelhet el intézkedéseket (*mesures éducatives*); ha a bíró fiatalkorúak bíróságán (*tribunal pour enfants*) elnököl, két ülnökkel (*assesseurs*) együtt ülésezik, akik nem hivatásos bírák, és a bíróság a kiskorú javító nevelését célzó intézkedések elrendelésére vagy adott esetben büntetőítélet meghozatalára rendelkezik hatáskörrel.

A **büntetés-végrehajtási bíró** (*juge de l'application des peines*) meghatározza a szabadságelvonással járó ítélet végrehajtásának módját. Az elítélt börtönbüntetése esetén a bíró a büntetést enyhítő intézkedéseket – például külső elhelyezést, félszabad állapotot, feltételes szabadlábra helyezést vagy elektronikus felügyelet alá helyezést – rendelhet el; az elítélt börtönbüntetéssel sújtásának hiányában a bíró a büntetés letöltését felügyeli, például próbára bocsátás mellett felfüggesztett börtönbüntetéssel (*emprisonnement avec sursis et mise à l'épreuve*), közmunkával (*travail d'intérêt général*) vagy társadalmi-bírói felügyelettel (*suivi socio-judiciaire*).

A **vizsgálóbíró** (*juge d'instruction*) a fellebbviteli bíróság vizsgálótanácsának (*chambre de l'instruction de la cour d'appel*) számol be. Bűnügyi nyomozás során a vizsgálóbíró köteles megtenni az igazság megállapításához feltehetőleg szükséges valamennyi intézkedést. A vizsgálóbíró összegyűjti az ügy valamennyi bizonyítékát, függetlenül attól, hogy a gyanúsítottra nézve azok terhelőek vagy felmentőek-e. Ha a vizsgálóbíró a vizsgálatot befejezettnek tekinti, a gyanúsítottat felmentő végzést (*ordonnance de non-lieu*) hozhat, vagy a bünvádi eljárás alá vont személyt a büntetőbíróság vagy az esküdtszék (*cour d'assises*) elé utalhatja. A vizsgálóbíró saját kezdeményezésre nem vállalhat fel ügyeket. Az ügyeket az államügyész utalja a vizsgálóbíró elé vizsgálatindítási céllal, vagy a sértett fél emel nála panaszt bűncselekményre hivatkozva és kéri, hogy magánvádas eljárás keretében kezeljék (*constitution de partie civile*).

A megyei bíróság általában a megyeszékhelyen található, de más helyeken is találhatók megyei bíróságok. 2013. január 1-jén 161 megyei bíróság volt.

2. [Járásbíróságok](#)

A járásbíróóság (*tribunal d'instance*) magánszemélyek közötti (**polgári ügyekben** felmerült), **10 000 EUR-t meg nem haladó perértékű** jogvitákban ítélezik. Vannak **más illetékességei körei** is, például bérletiltás (*saisies des rémunérations du travail*), életjáradéki szerződések (*rentes viagères*), választásokkal kapcsolatos jogviták, valamint lakásbérleti jogviszonyok (*baux d'habitation*). **Közigazgatási hatáskörökkel** is rendelkezik: például a járásbíróóság hivatalvezetője állampolgársági bizonyítványok kiadására jogosult.

Büntető ügyekkel foglalkozó testülete a **rendőrbíróóság** (*tribunal de police*), amely az ötödik rendbeli **szabálysértések** (*contraventions de la cinquième classe*) ügyében rendelkezik ítéletozatali hatáskörrel (lásd alább).

A helyi bíróság ezenkívül **gyámügyi** feladatköröket is ellát, bár **kiskorúak esetében nem, akiknek az ügyében egy 2009. május 12-i törvény értelmében immár a megyei bíróságon tevékenykedő családjogi bíróság rendelkezik hatáskörrel**: a járásbíróósági bíróság a veszélyeztetett nagykorúak vagyona kezelésének felügyelete révén az ő védelmüket is ellátja.

A járásbíróóság egy vagy több bíróból áll, az ügyekben azonban mindig egyetlen bíróság hoz ítéletet.

A járásbíróóság székhelye általában a **járás** (*arrondissement*) **székhelyén** található. 2013. január 1-jén 307 járásbíróóság volt.

3. Helyi bíróságok

A **helyi bíróság** (*jurisdiction de proximité*) magánszemélyek között felmerült, **4000 EUR-t meg nem haladó** perértékű polgári jogvitákban ítélezik.

A helyi bíróságok az **első négy rendbeli szabálysértések** ügyében is ítéleznek.

A helyi bíróságon a bűnvádi eljárást alapvetően megindító Államügyészséget (*ministère public*) nem kell ügyésznek képviselnie, képviselétét például rendőrtiszt (*commissaire de police*) is elláthatja.

4. Kereskedelmi bíróságok

A kereskedelmi bíróság (*tribunal de commerce*) kereskedők közötti és/vagy hitelintézetek közötti szerződéseket érintő **jogvitákat**, valamint gazdasági társaságokkal vagy bármely felek közötti kereskedelmi ügyletekkel kapcsolatos jogvitákat tárgyal. A kereskedelmi bíróság **a nehéz helyzetben lévő vállalkozásokkal kapcsolatos eljárásokkal** is foglalkozik.

A kereskedelmi bíróság bírái nem hivatásos bírák, hanem választott kereskedők. A kereskedelmi bíróságok bíráit a hivatalban lévő és korábbi bíráiból, valamint a bíróság illetékességi területén megválasztott kereskedők meghatalmazottaiból (*délégués consulaires*) álló választótestület választja meg kettő vagy négy évre.

2013. január 1-jén **134 kereskedelmi bíróság** volt.

5. Munkaügyi bíróságok

A munkaügyi bíróság (*conseil de prud'hommes*) a **munkáltatók és a munkavállalók között** munkaszerződések vagy tanulószerveződéses gyakorlatra irányuló szerződések kapcsán **felmerülő egyéni jogviták** ügyében ítélezik.

A munkaügyi bíróságok a munkáltatókat és a munkavállalókat 50–50% arányban képviselő, választott bírákból állnak. A munkaügyi bíróságok öt szakosított részlegre oszlanak: vezetés, ipar, kereskedelem és kereskedelmi szolgáltatások, mezőgazdaság, egyéb különböző tevékenységek. A négy bíróság szavazategyenlősége esetén a munkaügyi bíróságot a járásbíróóság egyik bírája elnököli.

Megyéenként egy vagy több munkaügyi bíróság van, és mindegyik megyei bíróság illetékességi területén legalább egy munkaügyi bíróság található.

A munkaügyi bíróságok száma 210.

6. A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bíróságai

A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bírósága (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*) a **társadalombiztosítási pénztárak** (*caisses de sécurité sociale*) és azok tagjai közötti jogviták tárgyában ítélezik, például a pénztári tagsággal, valamint a juttatások odaítélésével és kifizetésével kapcsolatos jogviták tárgyában.

A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bírósága az elnökből (a megyei bíróság tagja), valamint az ülnökökből (nem hivatásos bírák) áll, akiket a fellebbviteli bíróság első elnöke nevez ki három évre az ifjúságért, a sportért és a társadalmi kohézióért felelős regionális igazgató által benyújtott listáról, a legnagyobb képviselettel rendelkező szakmai szervezetek előterjesztése alapján. A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bíróságának elnöke szintén véleményt nyilvánít.

115 társadalombiztosítással kapcsolatos ügyekben eljáró bíróság van.

7. A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróságok

A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróság (*tribunal du contentieux de l'incapacité*) a társadalombiztosítással rendelkező személyek rokkantságával vagy munkaképtelenségével – azaz foglalkozási vagy más jellegű megbetegedés vagy baleset miatt bekövetkezett rokkantsági állapottal vagy rokkantsági fokkal – kapcsolatos jogviták tárgyában ítélezik.

A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróság az elnökből, aki tiszteletbeli bíróság vagy szakképzett személy, a munkavállalókat képviselő ülnökből, valamint a munkáltatókat vagy önálló vállalkozókat képviselő ülnökből áll; mindkét ülnököt a területen illetékes fellebbviteli bíróság első elnöke nevezi ki három évre az ifjúságért, a sportért és a társadalmi kohézióért felelős regionális igazgató által benyújtott listáról, a legnagyobb képviselettel rendelkező szakmai szervezetek kinevezési javaslatai alapján.

26 ilyen bíróság van.

A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróság döntése ellen jogorvoslat kérhető a munkaképtelenséggel és a munkahelyi balesetek biztosítási díjtételeinek meghatározásával foglalkozó országos bíróságtól (*Cour nationale de l'incapacité et de la tarification de l'assurance des accidents du travail*), amely ezenkívül a munkahelyi balesetek biztosítási díjtételeinek meghatározásával kapcsolatos jogviták ügyében első és végső fokon egyaránt eljáró bíróság.

8. A földhasznóbérletek paritásos bíróságai

A földhasznóbérletek paritásos bírósága (*tribunal paritaire des baux ruraux*) a **tulajdonosok és a bérlők között** földhasznóbérletre és földművelésre irányuló különböző bérleti, illetve bérleti szerződési formákkal kapcsolatos jogviták tárgyalására rendelkezik hatáskörrel (*fermage, métayage, baux à cheptel, baux à domaine congéable, baux à complants, baux emphytéotiques, vagy contrats d'exploitation de terres à vocation pastorale*).

A földhasznóbérletek paritásos bíróságának elnöke egy járásbíróósági bíróság. Az elnök négy nem hivatásos ülnökkel ülésezik: az ülnökök közül ketten tulajdonosok, ketten pedig hasznóbérlők, és mind a négyüket a társaik választják hat évre a választási listák összeállításáért felelős bizottság kinevezési javaslatai alapján a prefektus által összeállított jelöltlistákról.

Büntetőbíróóságok

1. Esküdtbíróóságok

Az esküdtbíróóság (*cour d'assises*) **bűncselekményeket** (*crimes*) tárgyal: ezek a **legsúlyosabb kategóriába tartozó**, tíz évtől életfogytig terjedő szabadságvesztéssel sújtható bűncselekmények.

Minden megyében (*département*) található esküdtbíróóság, amely azonban nem állandó összetételű bíróság. Nyitóüléseinek időpontját a szükséges esetekben tűzik ki. A legnagyobb megyékben azonban az esküdtbíróóság szinte állandóan ülésezik.

Az esküdtbíróóság három hivatásos bíróból áll: egy elnökből, aki egy kollégiumvezető vagy a fellebbviteli bíróság rendes bírása, két ülnökből, akik a fellebbviteli bíróság rendes bírái, vagy az esküdtszéki tárgyalást tartó megyei bíróság bírái, valamint a hat kisorsolt állampolgárból álló esküdtszékből. Ha kiskorúak által elkövetett súlyos bűncselekményekkel foglalkozik, a bíróság elnevezése kiskorúak esküdtbíróósága (*cour d'assises des mineurs*). Ebben az esetben a két ülnök a fiatalok bíróságának bírása.

A terrorizmust, a katonai jogot vagy a kábítószer-kereskedelmet érintő jogszabályok hatálya alá tartozó bizonyos bűncselekmények ügyében kizárólag bíróból álló esküdtbíróóság ítélezik.

Az Államügyészséget egy ügyész (*avocat général*) képviseli.

2. Büntetőbíróóságok

A büntetőbíróóság (*tribunal correctionnel*) a **vétségek** (*délits*) tekintetében rendelkezik hatáskörrel: ezek legfeljebb 10 év szabadságvesztéssel, illetve legalább 3750 EUR bírsággal sújtható **jogsértések**. A büntetőbíróóság a megyei bíróság részlege. A büntetőbíróóság általában három hivatásos bíróból áll, egyes jogsértések esetében azonban egyesbíró jár el.

Az Államügyészséget a főügyész (*procureur de la République*) vagy az egyik segédügyész (*substitut*) képviseli.

3. Rendőrbíróóságok

A rendőrbíróóság (*tribunal de police*) az ötödik rendbeli **szabálysértéseket** (*contraventions de cinquième classe*) tárgyalja, és a járásbíróóságon ülésezik. Elnöke a kerületi bíró, aki egyedüli bíróként hoz ítéletet.

Az Államügyészséget a főügyész (*procureur de la République*) vagy az egyik segédügyész (*substitut*) képviseli.

4. Helyi bíróságok

A helyi bíróság (*jurisdiction de proximité*) az első négy rendbeli **szabálysértéseket** (*contraventions de la première à la quatrième classe*) tárgyalja, és a járásbíróóságon tartja üléseit. A bíró egyesbíróként eljáró helyi bírósági bíró.

Az Államügyészség feladatait általában egy rendőrtiszt látja el.

5. Szakosított büntetőbíróóságok

Léteznek speciális bűnügyekkel foglalkozó szakosított bíróságok is, például a tengeri kereskedelmi bíróságok (*tribunaux maritimes commerciaux*), amelyek száma jelenleg 14, és amelyek a tengerjogot sértő, bizonyos bűncselekményeket tárgyalnak.

Másodfokú bíróságok

A fellebbviteli bíróságok (*cours d'appel*) az elsőfokú bíróságok által **már meghozott ítéletek elleni** – jogi és ténybeli kérdésekkel kapcsolatos – fellebbezéseket (*appels*) tárgyalják.

A fellebbviteli bíróság kizárólag hivatásos bíróból áll: az első elnökből (*premier président*), a kollégiumvezetőkből (*présidents de chambre*) és az előadó bírákból (*conseillers*) (ez a fellebbviteli esküdtszékre nem vonatkozik, lásd alább).

Mindegyik bíróság (polgári, szociális, kereskedelmi és büntetőügyekkel foglalkozó) **kollégiumokból** áll, melyek mindegyikének három hivatásos bíró tagja van: az elnök és két bíró.

Az esküdtbíróóság ítéletei elleni fellebbezéseket a Semmitőszék büntető kollégiuma által kijelölt tagokból álló **fellebbviteli esküdtszék** (*cour d'assises d'appel*) tárgyalja. A fellebbviteli esküdtszék kilenc esküdtből áll.

A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogviták ügyében hozott ítéletek elleni fellebbezéseket a **munkaképtelenséggel és munkahelyi balesetek biztosítási díjítéleteinek meghatározásával foglalkozó országos bíróság** tárgyalja.

Az Államügyészséget a főügyész (*procureur général*), illetve egyik általános helyettese (*substitut général*) képviseli.

A Semmitőszék

A Semmitőszék (*Cour de cassation*) a **rendes bírósági rendszer legfelsőbb bírósága**. Székhelye Párizsban található. Feladata annak ellenőrzése, hogy az alacsonyabb szintű bíróságok határozatai ne ütközzenek jogkérdésekkel, a tényállást azonban nem értékelheti újra. Nem tekinthető harmadfokú bíróságnak, megőrzi **az ítélezési gyakorlat egységességét, és a jog és a jogszerűség tiszteletben tartását szabályozó intézményként jár el**.

A Semmitőszék egy bírósági ítélet hatálya alatt álló fél vagy az államügyészség által előterjesztett **felülvizsgálati kérelem** (*pourvoi en cassation*) alapján hoz ítéletet.

Ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy a megtámadott határozatot nem a jogszabályok alapján hozták meg, **megsemmisíti a határozatot** (*casse la décision*). Az ügyet ekkor újratárgyalás céljából visszautalja valamelyik bírósághoz.

Ellenkező esetben **elutasítja a kérelmet**, ami jogerőssé teszi a megtámadott határozatot.

Kivételes esetekben előfordulhat, hogy a határozat megsemmisítése nem teszi szükségessé az ügy érdemének újratárgyalását, ekkor a Semmitőszék **újrátárgyalásra történő visszautalás nélkül is hozhat megsemmisítő döntést** (*casser sans renvoi*). Újrátárgyalásra történő visszautalás nélkül is megsemmisítheti az ítéletet és maga hozhat határozatot az ügyben, ha az érdemi határozatot meghozó bíróság (amelynek a megállapításait és ténybeli értékelését a Semmitőszék nem vizsgálja újra) által megállapított és értékelt tényállás ismeretében alkalmazni tudja a megfelelő jogszabályt.

A Semmitőszék kollégiumokra (*chambres*) oszlik: három polgári kollégiuma, egy kereskedelmi kollégiuma, egy szociális kollégiuma és egy büntető kollégiuma van, melyek mindegyike egy elnökből és más hivatásos bírákból áll. A semmitőszék az ügy természetétől függően ülésezhet (legalább három kollégiumból álló) vegyes kollégiumokban (*chambres mixtes*), vagy (az első elnök, a kollégiumok elnökei és a rendes bírák részvételével tartott) plenáris ülésen (*assemblée plénière*).

Az Államügyészséget a **főügyész** és ügyészek képviselik.

Jogi adatbázisok

Franciaországban a jogi adatbázisok közszolgáltatás keretében hozzáférhetők az interneten. A **Légifrance** honlap tartalmazza a Semmitőszék és a fellebbviteli bíróságok ítéleteit:

a Semmitőszék közzétett ítéleteit tartalmazó CASS adatbázisban,

a kiadatlan ítéleteket tartalmazó INCA adatbázisban, valamint

a fellebbviteli bíróságok ítéleteit tartalmazó CAPP adatbázisban.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

A tartalom rövid ismertetése

Az ítéletek francia nyelven állnak rendelkezésre. **Egyes ítéletek angol, arab, illetve kínai fordításban is hozzáférhetők.**

A CASS adatbázis 120 000 ítéletet tartalmaz, és évente 2100 ítélet kerül bele.

Az INCA adatbázis 246 000 ítéletet tartalmaz, és évente 10 000 ítélet kerül bele.

A CAPP adatbázis 19 000 ítéletet tartalmaz, és évente 20 000 ítélet kerül bele.

Kapcsolódó linkek

 Bíróságok hatásköre és illetékessége – Franciaország

Utolsó frissítés: 08/10/2013

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Olaszország

Ez a szakasz az olaszországi rendes bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

A rendes bíróságok kétféle hatáskörrel rendelkeznek:

polgári igazságszolgáltatás, amely a magánjogi jogalanyok egymás közötti, vagy a magánjogi jogalanyok és a közigazgatási szervek közötti jogviszonyokban biztosít jogvédelmet, amennyiben a közigazgatási szerv feladatai ellátása során megsérti a magánjogi jogalany jogait;

büntető igazságszolgáltatás, ahol a bíróságnak arról kell döntenie, hogy az ügyész által egy magánszemély ellen indított büntetőeljárás megalapozott-e.

A polgári és a büntetőeljárásokat két külön eljárási törvény szabályozza: a **polgári eljárási törvénykönyv** (*codice di procedura civile*) és a **büntetőeljárási törvénykönyv** (*codice di procedura penale*).

A **büntetőeljárás** a rendes igazságszolgáltatási szervezet valamely ügyészi (*pubblico ministero*; lásd az Alkotmány 107. cikkének utolsó bekezdését) feladatkört betöltő, bírói képzéssel rendelkező tagja indítja.

Polgári eljárást bármely közjogi vagy magánjogi jogalany (*l'attore*, a felperes) indíthat egy másik jogalannal (*il convenuto*, az alperes) szemben.

Polgári bíróságok

A **békebírák** (*giudici di pace*) tiszteletbeli (nem állandó) bírák (*giudici onorari*), akik a **kisebb jelentőségű ügyek** elbírálására rendelkeznek hatáskörrel.

A **törvényszékek** (*tribunali*) minden egyéb jogvita ügyében eljáró **elsőfokú bíróságok**, amelyek egyúttal elbírálják a békebírák határozatai elleni **fellebbezéseket** is.

A **fiatalkorúak bíróságai** (*tribunali per i minorenni*) és a **fellebbviteli bíróságok fiatalkorúak ügyeivel foglalkozó tanácsai** (*sezioni per i minorenni delle corti di appello*) a fiatalkorúakat érintő olyan ügyekben járnak el, amelyek nem tartoznak a rendes bíróságok hatáskörébe.

A törvényszékeken és a fellebbviteli bíróságokon **munkaügyi tanácsok** (*sezioni*) is működnek.

A **fellebbviteli bíróságok** (*corti di appello*) **másodfokú** bíróságok.

A római székhelyű **Semmitőszék** (*Corte di Cassazione* vagy *Corte Suprema di Cassazione*) a bírói rendszer legfelsőbb bíróságaként azt vizsgálja, hogy a többi bíróság a jogszabályokkal összhangban hozta-e meg ítéleteit.

Büntetőbíróságok

A **békebírák** kisebb vétségeket tárgyalnak.

A **törvényszékek** olyan elsőfokú bíróságok, amelyek a békebírák vagy az esküdtbírók hatáskörén kívül eső minden büntetőügyben eljárnak, valamint elbírálják a békebírák határozatai elleni fellebbezéseket is.

A **fiatalkorúak bíróságai** és a **fellebbviteli bíróságok fiatalkorúak ügyeivel foglalkozó tanácsai** a fiatalkorúak által elkövetett valamennyi bűncselekmény ügyében eljáró első- és másodfokú bíróságok.

Az **esküdtbírók** (*corti di assise*) a legsúlyosabb bűncselekmények esetén eljáró elsőfokú bíróságok.

A **fellebbviteli bíróságok** másodfokú bíróságok.

A fellebbviteli esküdtbírók (*corti di assise di appello*) másodfokú bíróságok, amelyek az esküdtbírók által hozott ítéletek elleni fellebbezések ügyében járnak el.

A **felügyeleti bíróságok** (*tribunali di sorveglianza*) és a **felügyeleti hivatalok** (*uffici di sorveglianza*) felügyelik a **szabadságvesztés- és pénzbüntetések** végrehajtását, valamint a büntetés-végrehajtási jog alkalmazását.

A **Semmitőszék** azt vizsgálja, hogy egy másik bíróság a jogszabályokkal összhangban hozta-e meg ítéletét. Hatásköre kiterjed bármely bíróság bármely – polgári vagy büntetőügyben hozott – határozatával, illetve a személyi szabadság bármely korlátozásával szembeni jogorvoslati kérelem elbírálására; bizonyos esetekben közvetlenül is lehet hozzá kérelmet benyújtani.

A Semmitőszék a bírósági rendszer legfelsőbb szintű bírósága. A bíróságok szervezetéről szóló, 1941. január 30-i 12. törvény (*legge fondamentale sull'ordinamento giudiziario*) 65. cikke a Semmitőszék elsődleges feladatai között sorolja fel, hogy az gondoskodik „a jogszabályok helyes alkalmazásáról és egységes értelmezéséről, a jog országon belüli egységéről, valamint a különböző bíróságok hatáskörére és illetékességére vonatkozó határok betartásáról”. Ezért egyik alapvető feladata – a jogbiztonság megteremtése érdekében – a jog egységes alkalmazásának biztosítása.

Ami azt a kérdést illeti, hogy a Semmitőszék tekinthető-e magasabb szintű fellebbviteli bíróságnak vagy harmadfokú bíróságnak: a hatályos jogszabályok csak abban az esetben teszik lehetővé számára egy adott ügy tényállásának vizsgálatát, amennyiben a tényállást az eljárás korábbi szakaszában már megállapították, és csak az annak eldöntéséhez szükséges mértékben, hogy a kérelemnek a Semmitőszékhez történő benyújtása jogilag megengedett-e.

Utolsó frissítés: 18/06/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Ciprus

A Ciprusi Köztársaság bírósági rendszere csak kétfokú: A Legfelsőbb Bíróság (Ανώτατο Δικαστήριο) bírálja el az elsőfokú bíróságok ítéletei ellen benyújtott valamennyi fellebbezést; első fokon az alábbi bíróságok működnek:

körzeti bíróságok (Επαρχιακά Δικαστήρια),
büntetőbíróságok (Κακοугоδικεία),
családjogi bíróság (Οικογενειακό Δικαστήριο),
bérleti jogviták bírósága (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων),
munkaügyi bíróság (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών) és
katonai bíróság (Στρατοδικείο).

Rendes bíróságok – bevezetés

Legfelsőbb Bíróság

A Legfelsőbb Bíróság tizenhárom bíróból áll, egyikük a bíróság elnöke. A Legfelsőbb Bíróság az alábbi jogkörökkel rendelkezik:

Fellebbviteli bíróság

A Legfelsőbb Bíróság elbírálja az alacsonyabb fokú bíróságok határozatai ellen polgári és büntetőügyekben előterjesztett valamennyi fellebbezést. A fellebbezéseket főszabály szerint három bíróból álló tanács bírálja el. A fellebbezés elbírálása az alacsonyabb fokú bíróság eljárásának iratai alapján történik (a Legfelsőbb Bíróság bizonyítási eljárást csak kivételes körülmények között, nagyon ritkán folytat le). Fellebbviteli jogkörének gyakorlása során a Legfelsőbb Bíróság helyben hagyhatja, megváltoztathatja vagy hatályon kívül helyezheti a fellebbezéssel megtámadott határozatot, vagy új eljárás lefolytatását rendelheti el.

Felülvizsgálati fórum

Kizárólag a Legfelsőbb Bíróság jogosult elbírálni a közigazgatási jogkörben eljáró személyek vagy szervek határozatai, cselekményei vagy mulasztásai ellen előterjesztett panaszokat. A Legfelsőbb Bíróság minden olyan közigazgatási aktust megsemmisíthet, amely hatáskörtúllépést vagy joggal való visszaélést elősít meg, vagy amely a törvényekkel vagy az alkotmánnyal ellentétes.

Előjogokat biztosító writ-ek (performulák)

A Legfelsőbb Bíróság kizárólagosan jogosult a következő előjogokat biztosító writ-ek kibocsátására: *habeas corpus* (jogtalanul fogva tartott személy kiadatásának elrendelése), *mandamus* (hivatalos funkció ellátásának kikényszerítése), *certiorari* (felsőbb bírósági utasítás alsóbb fokú bírósághoz az akták átkérésére), *quo warranto* (hatáskör vagy jogosultság igazolása) és *prohibíció* (hatáskör hiánya miatt az ügy folytatásának megtiltása).

Haditengerészeti ügyek

A Legfelsőbb Bíróság haditengerészeti ügyekben első fokon és fellebbviteli fórumként is eljár. Az ügyet első fokon egyesbíró, másodfokon pedig a bíróság teljes ülése bírálja el.

Választási ügyek

Választási ügyekkel foglalkozó bíróságként a Legfelsőbb Bíróság kizárólagos hatáskörébe tartozik a választójogi törvények értelmezésére és alkalmazására vonatkozó kérelmek elbírálása.

Alkotmányossági kérdések

A Legfelsőbb Bíróság hatáskörébe tartozik a jogszabályok alkotmányosságának elbírálása és a különböző állami szervek között felmerülő hatásköri vagy illetékességi összeütközések rendezése. A Legfelsőbb Bíróság bírálja el továbbá azon törvények alkotmányosságát, amelyek tekintetében a köztársasági elnök (Πρόεδρος της Δημοκρατίας) él az alkotmányossági vétő jogával.

Körzeti bíróságok

A körzeti bíróságok hatáskörébe tartozik első fokon (a haditengerészeti ügyek kivételével) valamennyi polgári per, valamint az öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető bűncselekmények miatti büntetőügyek elbírálása. Cipruson minden közigazgatási körzetben működik egy körzeti bíróság. Az ügyeket egyesbíró bírálja el, esküdtek nincsenek.

Büntetőbíróságok

A büntetőbíróságok csak büntetőügyekkel foglalkoznak. A büntetőbíróságok főszabály szerint csak a legsúlyosabb esetekkel foglalkoznak, amelyek esetén a bűncselekményre kiszabható büntetés meghaladja az öt évet. Mindegyik büntetőbíróságot három bíró alkotja. Minden határozat többségi döntés alapján születik. Esküdtek nincsenek.

Jogi adatbázisok

Még nincs hivatalos jogi adatbázis. Számos magánszolgáltató által üzemeltetett jogi adatbázis létezik, amelyek közül egyesek előfizetés alapján, mások ingyenesen vehetők igénybe.

Ezek a bírósági ítéletekről és az elsődleges jogalkotásról tartalmaznak információkat.

Kapcsolódó linkek

Utolsó frissítés: 25/06/2013

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Lettország

Ez a rész a lettországi rendes bíróságok szervezetéről ad tájékoztatást.

Rendes bíróságok: bevezetés

Lettországban a bírói hatalmat a következők gyakorolják: **városi és kerületi bíróságok**, **regionális bíróságok** és a **Legfelsőbb Bíróság**.

A polgári és a büntetőeljárások Lettországban 40 bíróság előtt folynak, és a bírósági rendszer a következő **három szintre** tagolódik: 34 városi vagy kerületi bíróság (*rajonu vai pilsētu tiesas*), öt regionális bíróság (*apgabalietias*), valamint a Legfelsőbb Bíróság (*Augstākā tiesa*).

Lettországban a következő városi és kerületi bíróságok működnek:

A Kurzemei Regionális Bíróság (*Kurzemes apgabaltiesa*) illetékességi területén:

Kuldīgai Kerületi Bíróság (*Kuldīgas rajona tiesa*);

Liepājai Városi Bíróság (*Liepājas tiesa*);

Saldusi Kerületi Bíróság (*Saldus rajona tiesa*);

Talsi Kerületi Bíróság (*Talsu rajona tiesa*);

Ventspils Városi Bíróság (*Ventspils tiesa*);

A Latgalei Regionális Bíróság (*Latgales apgabaltiesa*) illetékességi területén:

Balvi Kerületi Bíróság (*Balvu rajona tiesa*);

Daugavpils Városi Bíróság (*Daugavpils tiesa*);

Krāslavai Kerületi Bíróság (*Krāslavas rajona tiesa*);

Ludzai Kerületi Bíróság (*Ludzas rajona tiesa*);

Preiļi Kerületi Bíróság (*Preiļu rajona tiesa*);

Rēzeknei Városi Bíróság (*Rēzeknes tiesa*);

A Rigai Regionális Bíróság (*Rīgas apgabaltiesa*) illetékességi területén:

Jūrmalai Városi Bíróság (*Jūrmalas pilsētas tiesa*);

Ogrei Kerületi Bíróság (*Ogres rajona tiesa*);

Rīga Város Központi Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa*);

Riga Város Kurzemei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa*);
Riga Város Latgalei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa*);
Riga Város Vidzemei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa*);
Riga Város Zemgalei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa*);
Riga Város Északi Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa*);
Rigai Kerületi Bíróság (*Rīgas rajona tiesa*);

Siguldai Városi Bíróság (*Siguldas tiesa*);

A **Vidzemei Regionális Bíróság (Vidzemes apgabaltiesa)** illetékességi területén:

Alūksnei Kerületi Bíróság (*Alūksnes rajona tiesa*);

Cēsisi Kerületi Bíróság (*Cēsu rajona tiesa*);

Gulbenei Kerületi Bíróság (*Gulbenes rajona tiesa*);

Limbaži Kerületi Bíróság (*Limbažu rajona tiesa*);

Madonai Kerületi Bíróság (*Madonas rajona tiesa*);

Valkai Kerületi Bíróság (*Valkas rajona tiesa*);

Valmierai Kerületi Bíróság (*Valmieras rajona tiesa*);

A **Zemgalei Regionális Bíróság (Zemgales apgabaltiesa)** illetékességi területén:

Aizkrauklei Kerületi Bíróság (*Aizkraukles rajona tiesa*);

Bauskai Kerületi Bíróság (*Bauskas rajona tiesa*);

Dobelei Kerületi Bíróság (*Dobeles rajona tiesa*);

Jelgavai Városi Bíróság (*Jelgavas tiesa*);

Jēkabpilsi Kerületi Bíróság (*Jēkabpils rajona tiesa*);

Tukumusi Kerületi Bíróság (*Tukuma rajona tiesa*).

A **közigazgatási pereket** az alábbiak folytatják le:

a Kerületi Közigazgatási Bíróság (*Administratīvā rajona tiesa*);

a Regionális Közigazgatási Bíróság (*Administratīvā apgabaltiesa*);

a Legfelsőbb Bíróság Szenátusának Közigazgatási Kollégiuma (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments*).

A **Kerületi Közigazgatási Bíróság** és a **Regionális Közigazgatási Bíróság** illetékességi területe minden ügyben Lettország egész közigazgatási területére kiterjed. A Kerületi Közigazgatási Bíróság intézménye öt bíróságot foglal magában, bírósági régióként egyet-egyet: Rigában, Jelgavában, Rēzeknēben, Valmierában és Liepājában.

Hatáskör

A **☒ büntetőeljárásról szóló törvény** értelmében első fokon valamennyi büntetőeljárást a városi vagy a kerületi bíróság folytatja le. Első fokon Riga Város Vidzemei Kerületi Bíróságának hatáskörébe tartoznak azok a büntetőügyek, amelyek iratai államtitkot tartalmaznak. A kerületi vagy városi bíróság teljes körű fellebbezéssel (*apelācija*) megtámadott határozatát fellebbviteli fórumként a regionális bíróság bírálja el. Az alsóbb szintű bíróságok ítéletei ellen a Legfelsőbb Bíróság Szenátusához csak jogkérdésben lehet fellebbezni (*kasācija*). A városi és a kerületi bíróságokon a büntetőügyeket egyesbíró tárgyalja. Különösen összetett büntetőeljárás esetén az elsőfokú bíróság elnöke elrendelheti, hogy az ügyet a bíróság három bírójából álló tanács tárgyalja. A büntetőügyben benyújtott – teljes körű vagy jogkérdésben előterjesztett – fellebbezéseket bírói tanács tárgyalja.

A **☒ polgári eljárásról szóló törvény** értelmében első fokon a kerületi vagy városi bíróság jár el, kivéve, ha az ügyben törvény alapján regionális bíróságnak kell eljárnia. A nem vitatott kötelezettségek végrehajtása (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*), valamint a bírósági letiltás (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtība*) iránti kérelmeket az érintett kerületi vagy városi bíróság földhivatala bírálja el. Első fokon a regionális bíróságok járnak el a következő ügyekben:

ingatlantulajdonnal kapcsolatos viták ügyében folytatott eljárások, a házastársi vagyonmegosztás kivételével;

kötelmi jogi jogviták, amennyiben a követelés összege meghaladja a 150 000 LVL összeget;

a szabadalmi jogok, védjegyek és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések védelmével kapcsolatos eljárások;

hitelintézetek fizetésképtelenségével és felszámolásával kapcsolatos eljárások.

A polgári eljárásról szóló törvény szerint ha egy ügy tárgya több követelés, és ezek közül egy vagy több a kerületi vagy városi bíróság, egy vagy több pedig a regionális bíróság hatáskörébe tartozik, illetve ha egy városi vagy kerületi bíróság a regionális bíróság hatáskörébe tartozó viszontkeresetet fogadott be, az ügyet a regionális bíróságnak kell tárgyalnia. Első fokon a Rigai Regionális Bíróság hatáskörébe tartoznak azok a polgári ügyek, amelyek iratai államtitkot tartalmaznak. A polgári ügyeket az elsőfokú bíróságon egyesbíró tárgyalja, míg (teljes körű vagy jogkérdésre vonatkozó) fellebbezési eljárásban bírói tanács jár el.

A **szabálysértési ügyeket** a polgári és büntetőügyekben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező kerületi, városi vagy regionális bíróságok tárgyalják. A **☒ lett szabálysértési törvénykönyv** szerint a felsőbb szintű hatóságok határozatai a kerületi vagy a városi bíróság előtt megtámadhatók. A kerületi vagy városi bíróság bírója által hozott határozat ellen a regionális bírósághoz lehet fellebbezni, ha a lett szabálysértési törvénykönyv kifejezetten így rendelkezik. A fellebbviteli bíróság szabálysértési eljárásban hozott határozata ellen nem nyújtható be fellebbezés, és az ilyen határozat meghozatalának napján jogerőre emelkedik.

A **☒ közigazgatási eljárási törvény** szerint eltérő törvényi rendelkezés hiányában közigazgatási perekben első fokon a Kerületi Közigazgatási Bíróság jár el. Ha a per első fokon a Kerületi Közigazgatási Bíróság előtt zajlik és e bíróságnak államtitkot tartalmazó információkat kell ellenőriznie, az eljárást a Kerületi Közigazgatási Bíróság rigai bíróságán folytatják le. Ha a törvény értelmében a közigazgatási pert első fokon nem a Kerületi Közigazgatási Bíróság, hanem a Regionális Közigazgatási Bíróság vagy a Legfelsőbb Bíróság Szenátusának Közigazgatási Kollégiuma tárgyalja, a keresetet a Regionális Közigazgatási Bírósághoz, illetve a Legfelsőbb Bíróság Szenátusához kell benyújtani. A közigazgatási perben részes fél teljes körű fellebbezést nyújthat be az elsőfokú bíróság ítélete vagy végzése ellen, kivéve, ha a törvény szerint a határozat ellen nem, vagy csak jogkérdésben nyújtható be fellebbezés. A Kerületi Közigazgatási Bíróság még nem jogerős ítélete ellen a Regionális Közigazgatási Bírósághoz nyújtható be fellebbezés. A közigazgatási perben részes fél jogkérdésben fellebbezést nyújthat be a fellebbviteli bíróság ítélete vagy végzése ellen, ha a bíróság az eljárás során anyagi vagy eljárásjogi szabályokat sértett, vagy túllépett a hatáskörén. Az elsőfokú bíróságon a közigazgatási pereket egyesbíró vagy bírói tanács tárgyalja, míg a – teljes körű vagy jogkérdésre vonatkozó – fellebbezési eljárásban bírói tanács jár el.

A **☒ szabadalmakról szóló törvény** értelmében első fokú polgári eljárás keretében a Rigai Regionális Bíróság tárgyalja a találmányok jogi védelmével kapcsolatos következő ügyeket:

szabadalmi jogok helyreállításával kapcsolatos ügyek;

szabadalom érvénytelenítésével kapcsolatos ügyek;

előhasználati jogokkal kapcsolatos ügyek;
szabadság bitorlásával kapcsolatos ügyek;
szabadság bitorlás semmissé nyilvánításával kapcsolatos ügyek;
hasznosítási engedély megadásával, a vonatkozó szerződéses rendelkezésekkel vagy azok betartásával kapcsolatos ügyek;
a találmány nyilvános használatának lehetetlensége miatti kártérítéshez való joggal kapcsolatos ügyek.

A [E⁷ formatervezési mintákról szóló törvény](#) értelmében első fokon a Rigai Regionális Bíróság tárgyalja a formatervezési minták jogi védelmével kapcsolatos következő ügyeket:

formatervezési mintához való jog elismerésével kapcsolatos jogviták;
formatervezési minta bejegyzésének érvénytelenítésével kapcsolatos jogviták;
formatervezési minta jogellenes használatával (bitorlásával) kapcsolatos jogviták;
hasznosítási engedély megadásával, a vonatkozó szerződéses rendelkezésekkel vagy azok betartásával kapcsolatos jogviták.

A **Legfelsőbb Bíróságot** a három kollégiumból (Polgári Kollégium, Büntető Kollégium és Közigazgatási Kollégium) álló **Szenátus** és két **tanács** (Polgári Tanács és Büntetőtanács) alkotja. A tanácsok a regionális bíróságok elsőfokú ítéletei elleni teljes körű fellebbezéseket bírálják el. A Szenátus a kerületi, városi és regionális bíróságok valamennyi ítélete ellen jogkérdésben benyújtott fellebbezéseket bírálja el, illetve első fokon jár el az Állami Számvevőszék (*Valsts kontroles padome*) Tanácsának az Állami Számvevőszékről szóló törvény 55. cikke szerinti eljárás keretében elfogadott határozataival kapcsolódó ügyekben. Az egyes tanácsokban három bírósági tag jár el. A Legfelsőbb Bíróság Szenátusában az ügyeket három bírósági tag bírálja el, illetve törvény által meghatározott egyes esetekben kibővített tanács tárgyalja.

Jogi adatbázisok

Az adatbázis neve és internetcíme

[E⁷ Nemzeti bírósági portál](#)

[E⁷ Legfelsőbb Bíróság](#)

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, a hozzáférés **ingyenes**.

Az adatbázis tartalma röviden

A nemzeti bírósági portál válogatást tartalmaz a rendes bíróságok polgári és büntetőügyekben hozott ítéleteiből, valamint a közigazgatási bíróságok ítéleteiből. Az információk a *Tiesu nolēmumi* („Bírósági ítéletek”) és az *E-Pakalpojumi* („e-szolgáltatások”) szakaszban találhatóak.

A Legfelsőbb Bíróság weboldalán elérhető a bírósági határozatok tára, amely tartalmazza a Szenátus legújabb ítéleteit és a bírósági határozatok gyűjteményét. Az információk a *Tiesu informācija* („Bírósági információk”) részben találhatóak meg.

Háttér

A nemzeti bírósági portálon közzétett információk, valamint a Legfelsőbb Bíróság weboldalán közzétett szenátusi ítéletek és bírósági határozatok jelenleg csak lett nyelven érhetőek el.

Utolsó frissítés: 08/06/2015

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Litvánia

Ez az oldal a litvániai rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Litvániában 56 **általános hatáskörű** bíróság működik:

Litvánia Legfelsőbb Bírósága (*Lietuvos Aukščiausioji Teisma*)

Litvánia Fellebbviteli Bírósága (*Lietuvos apeliacinis teismas*)

5 regionális bíróság (*apygardos teismai*)

49 körzeti bíróság (*apylinkės teismai*).

Litvánia Legfelsőbb Bírósága

Litvánia Legfelsőbb Bírósága az egyetlen **semmtőlészék** (végső fórum) az általános hatáskörű bíróságok jogerős ítéleteinek, határozatainak, döntéseinek és végzéseinek felülvizsgálatára.

A bíróság egységes bírósági gyakorlatot alakított ki a jogszabályok és más jogi aktusok értelmezésére és alkalmazására.

Bővebb információkat a Legfelsőbb Bíróság internetes oldala közöl.

Litvánia Fellebbviteli Bírósága

A **Fellebbviteli Bíróság** a regionális bíróságok (mint elsőfokú bíróságok) ítéletei ellen biztosít jogorvoslati jogot. Tárgyalja még a külföldi vagy nemzetközi bíróságok, illetve külföldi vagy nemzetközi választottbírók határozatainak elismerésére és azoknak a Litván Köztársaságban való végrehajtására irányuló kérelmeket. Ellátja továbbá a jogszabályban hatáskörébe utalt más feladatokat.

A Fellebbviteli Bíróság **elnöke** szervezi és ellenőrzi – a jogszabályban előírt eljárásnak megfelelően – a körzeti bíróságok és bíráik tevékenységének igazgatási vonatkozásait.

Bővebb információkat a Fellebbviteli Bíróság internetes oldala közöl.

Regionális bíróságok

A **regionális bíróságok** elsőfokú bíróságok, amelyek a jogszabályban hatáskörükbe utalt büntető- és polgári ügyekben járnak el. Ezek a bíróságok tárgyalják a körzeti bíróságok ítéletei, határozatai, döntései és végzései ellen benyújtott fellebbezéseket.

A regionális bíróság **elnöke** szervezi és ellenőrzi – a jogszabályban előírt eljárásnak megfelelően – a körzeti bíróságok és bíráik tevékenységének igazgatási vonatkozásait.

Körzeti bíróságok

Elsőfokú bíróságként a **körzeti bíróságok** a következő ügytípusokban járnak el.

büntetőügyek

polgári ügyek

(jogszabályban hatáskörébe utalt) közigazgatási bűncselekmények

a jelzálogüggyel foglalkozó bírák hatáskörébe utalt ügyek

határozatok és ítéletek végrehajtásával kapcsolatos ügyek.

A körzeti bírósági bírák – a jogszabályban hatáskörükbe utalt egyéb feladatok ellátása mellett – vizsgálóbíróként és végrehajtási bíróként is eljárnak.

Utolsó frissítés: 18/02/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Luxemburg

Ebben a fejezetben a luxemburgi rendes bíróságokról adunk áttekintést.

Rendes bíróságok – bevezetés

Az első- és másodfokú bíróságok alkotmányos feladata a bírói hatalom gyakorlása, valamint az általános és helyi rendeletek alkalmazása annyiban, amennyiben azok megfelelnek a törvényeknek.

Rendes bíróságok

Legfelsőbb Bíróság

A rendes bíróságok hierarchiájának csúcán a Legfelsőbb Bíróság (Cour supérieure de justice) található, mely **Semmtőlőszékből** (*Cour de Cassation*), **Fellebbviteli bíróságból** (*Cour d'Appel*), valamint **ügyészségből** (*Parquet Général*) áll.

A **Semmtőlőszék** elé, amely egy öt bíróból álló tanácsot foglal magában; alapvetően a Fellebbviteli Bíróság különböző tanácsai által hozott ítéletekkel, valamint a jogerős ítéletekkel szembeni **semmisségi panaszok és felülvizsgálati kérelmek** kerülnek. Ügyvéd közreműködése kötelező.

A **Fellebbviteli Bíróság** tíz tanácsból áll, amelyeket három-három bíró alkot. A hatásköre polgári, kereskedelmi és büntetőügyekre, valamint az ország két igazságszolgáltatási kerületében az iparjogi bíróságok által elbírált ügyekre terjed ki. Ügyvéd közreműködése kötelező, ez alól a büntetőügyek és az ideiglenes intézkedés iránti kérelmek képeznek kivételt. A Fellebbviteli Bíróság büntetőtanácsa a kerületi bíróság (*Tribunal d'Arrondissement*) büntetőtanácsa által hozott ítéletekkel szembeni fellebbezéseket bírálja el. Ezt a tanácsot öt bíró alkotja.

Kerületi bíróságok

Az ország **két igazságszolgáltatási kerületre** (arrondissements judiciaires) van felosztva, melyekben egy-egy kerületi bíróság működik, egy Luxembourg városban, egy pedig Diekirch-ben.

A két kerületi bíróság olyan kollégiumokból áll, ahol három-három bíró ülészik; mindegyik bíróság mellett működik **ügyészség**, amely egy állami ügyészből (*Procureur d'Etat*) és beosztott ügyészekből (*substitués*) áll. A kerületi bíróságok mellett működő **vizsgálóbírók** (juges d'instructions) feladata a súlyosabb bűncselekmények (*affaires criminelles* és *affaires correctionnelles*) esetében a nyomozásfeladatok ellátása.

Polgári és kereskedelmi ügyekben a kerületi bíróság jár el **rendes bíróságként**, és hatáskörrel rendelkezik mindazon ügyekben, amelyek a kereset jellege vagy a pertárgy értéke miatt nem tartoznak kifejezetten más bíróság hatáskörébe.

A kerületi bíróság a **pertárgy értéke alapján hatáskörrel rendelkezik** azon ügyekben, amelyekben a pertárgy értéke a 10 000 EUR-t meghaladja.

Kizárólagos hatáskörrel rendelkezik olyan ügyekben, amelyeket jellegük miatt a törvény kifejezetten a kerületi bíróságok hatáskörébe utal. A kerületi bíróságok járnak el kizárólagosan a külföldi bíróságok által hozott ítéletek végrehajtására irányuló kérelmekkel kapcsolatban, valamint a külföldi közhivatalnokok által hitelesített jogi eszközök esetében. A kerületi bíróságok nemperes ügyekben, például örökbefogadási, gyámsági, nagykorúvá nyilvánítási stb. ügyekben is eljárnak.

A kerületi bíróság jár el **másodfokon** azon békebíróságok által első fokon hozott ítéletek ügyében, amelyeknek a székhelye a bíróság illetékességi területé szerinti igazságszolgáltatási kerületben van.

A kerületi bíróság előtti eljárás főszabály szerint az ellenérdekű fél számára bírósági végrehajtó által hivatalosan kikézbcsített idézéssel (*assignation*) indul meg.

A kerületi bíróságok elnökei vagy a helyettesítésükre kirendelt bírák járnak el a gyorsított eljárásokban, amelyek keretében sürgős polgári és kereskedelmi ügyekben hoznak ideiglenes intézkedést.

A kerületi bíróságok büntető igazságszolgáltatási hatáskört is gyakorolnak, amikor **büntetőbíróságként** (tribunaux correctionnels et criminels) működnek. Büntetőbíróságként hatáskörük kiterjed minden vétségre (*délits*), valamint a törvény által nevesített bűntettekre (*crimes*), melyeket az elsőfokú bíróság vagy a fellebbviteli bíróság vádtanácsa (*Chambre du Conseil*) eléjük utal. A vádlottaknak személyesen kell megjelenniük a bíróság előtt, kivéve azon bűncselekményeket, melyeket a törvény csak pénzbüntetéssel rendel büntetni; a vádlottak ilyenkor jogásszal is képviselhetik magukat.

A kerületi bíróságok előtti főszabály szerint kötelező jogi képviselő közreműködése, kivételt képeznek ez alól a törvény által nevesített esetek, mint például a kereskedelmi ügyek és az ideiglenes intézkedés iránti kérelmek, ahol a felek személyesen is eljárhatnak a saját ügyükben.

Békebíróságok

Luxemburgban **három békebíróság** (*justices de paix*) működik, egy Luxembourg városban, egy Esch-sur-Alzette-ben (Luxembourg igazságszolgáltatási kerület), és egy Diekirch-ben (Diekirch igazságszolgáltatási kerület).

Polgári és kereskedelmi ügyekben a békebíró hatásköre mindazon ügyekre kiterjed, amelyekre nézve az új polgári eljárási törvény vagy más jogszabályi rendelkezések hatáskörrel ruházzák fel; **végző fórumként** jár el a 2 000 EUR-ig terjedő perértékű ügyekben, ítélete ellen pedig fellebbezésnek van helye a 10 000 EUR-ig terjedő perértékű ügyekben.

Olyan ügyekben jár el, mint például a munkabérek, nyugellátások és életjáradékok végrehajtás céljából történő letiltása, valamint a letiltott összegek szétosztása, a követelés összegének nagyságától függetlenül.

A békebíróság előtti eljárás főszabály szerint a bírósági végrehajtó által kibocsátott hatósági értesítéssel (*citation*) indul meg. Bizonyos ügyeket a bíróság hivatalához benyújtott kérelemmel lehet megindítani. A békebíró előtt a felek személyesen jelennek meg, vagy képviselővel képviseltetik magukat. A képviselő lehet ügyvéd, házastárs, a közvetlen felmenő vagy lemenő ági rokonok vagy hozzátartozók, illetve az oldalági rokonok vagy hozzátartozók harmadik fokig bezárólag, valamint a kizárólag az egyik fél személyi szolgálatában álló vagy vállalkozásánál foglalkoztatott személyek.

Büntetőügyekben a békebíróságokat **rendőrbíróságnak** (*tribunaux de police*) is nevezik. Ebben a minőségükben olyan szabálysértések (*contraventions* vagy *infractions*) esetében járhatnak el, melyek büntetési tétele 25-től 250 EUR-ig terjedő összegű pénzbüntetés, valamint olyan vétségek (*délits*) esetében, melyeket a vádtanács a rendőrbíróság elé utal.

Ezen túlmenően olyan kisebb súlyú cselekmények esetében járnak el, melyek büntetési tételei meghaladják a rendőrség által kiszabható pénzbüntetések mértékét, és amelyeket a törvény a békebíróság hatáskörébe utal. A rendőrbíróságok által hozott ítéletek ellen mindig lehet fellebbezni. A **fellebbezés** benyújtására nyitva álló határidő az ítélet kihirdetésétől számított 40 nap, vagy ha az ítéletet a fél távollétében hozták meg, az ítélet kézhezvételétől vagy a fél lakcímére történő kézbesítésétől számított 40 nap. A fellebbezést a büntetőbíróság (*tribunal correctionnel*) bírálja el.

A békebíróságok hatásköre kiterjed az iparjogi ügyekre, valamint eljárhatnak a munkaszerződésekkel és a gyakornoki szerződésekkel összefüggő jogvitákban is. Ezekben az ügyekben a fellebbezéseket a Legfelsőbb Bíróság bírálja el.

Jogi adatbázisok

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

A tartalom rövid leírása

Lásd a [Rendes bíróságok](#) weboldalát.

Lásd a [Közigazgatási bíróságok](#) weboldalát.

Kapcsolódó linkek

[Igazságügyi Minisztérium](#)

Utolsó frissítés: 20/12/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Magyarország

Ez a rész a magyarországi rendes bíróságok szervezetéről ad tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Polgári igazságszolgáltatási rendszer

Elsőfokú bíróságok

Járásbíróságok és törvényszékek

A **Járásbíróságok** hatáskörébe tartoznak mindazok a perek, amelyek elbírálását törvény nem utalja a törvényszék hatáskörébe.

A **törvényszékek** elsőfokú bíróságként járnak el az alábbi ügyekben:

vagyonjogi perek, amelyek tárgyának értéke a harmincmillió forintot (kb. 106 000 euró) meghaladja, kivéve a házassági vagyonjogi pert, ha azt a házassági perrel együtt indítják meg;

a szerzői és a szomszédos jogi perek, valamint iparjogvédelmi perek;

a közigazgatási jogkörben eljáró személyek által hivatalos eljárásukban okozott károk megtérítése iránt indított perek;

a nemzetközi árufuvarozási vagy szállítmányozási szerződéssel kapcsolatos perek;

a személyhez fűződő jogok megsértése miatt keletkezett polgári jogi igények érvényesítése iránt indított perek, ideértve az e jogok megsértése miatt indított kártérítési pereket is, ha az előbbiekkal együtt vagy azok folyamán indítják meg;

az értékpapírból származó jogviszonyokkal kapcsolatos perek;

sajtóhelyreigazítási perek;

a cégekkel kapcsolatos, törvényben meghatározott perek közül:

a kérelemnek helyt adó cégbírósági bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt indított perek,

a cég létesítő okirata vagy alapszabály érvénytelenségének, hatálytalanságának vagy létre nem jöttének megállapítása iránti perek,

a cég szervei határozatának bírósági felülvizsgálata iránt indított perek,

a cégek és tagjaik (volt tagjaik) közötti, illetve a tagok (volt tagok) egymás közötti, a tagsági jogviszonyon alapuló perek,

a gazdasági társaságban történő befolyásszerzéssel kapcsolatos perek,

a társaság tartozásaiért korlátozott felelősséggel tartozó tag (részvényes) felelősségének korlátlanná minősítése iránti perek;

a törvényszék által nyilvántartásba vett, cégnek nem minősülő szervezetekkel kapcsolatos perek közül:

az ilyen szervezetek ellen a törvényességi felügyeletet, törvényességi ellenőrzést gyakorló szerv által indított perek,

az ilyen szervezetek és tagjaik (volt tagjaik) közötti, illetve a tagok (volt tagok) egymás közötti a tagsági jogviszonyon alapuló perek;

a törvényszék által nyilvántartásba vett, cégnek nem minősülő szervezetekkel kapcsolatos perek közül:

az ilyen szervezetek ellen a törvényességi felügyeletet, törvényességi ellenőrzést gyakorló szerv által indított perek,

az ilyen szervezetek és tagjaik (volt tagjaik) közötti, illetve a tagok (volt tagok) egymás közötti, a tagsági jogviszonyon alapuló perek,

az egészségügyi szolgáltatókkal kötött finanszírozási szerződésekből eredő perek;

azok a megállapításra irányuló perek, amelyek esetében a per tárgyának értéke – ha a marasztalás kérhető lenne – meghaladná a fent meghatározott értéket;

a tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelensége tárgyában indított perek;

a feleknek a perek a tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez fűződő jogával összefüggésben indított kártérítési perek;

azok a perek, amelyeket törvény a törvényszék hatáskörébe utal.

Ha valamelyik pertársra a törvényszéknek van hatásköre, a per a törvényszék hatáskörébe tartozik.

Másodfokú bíróságok

Törvényszékek: az első fokon a járásbíróságok hatáskörébe tartozó ügyekben, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokhoz tartozó ügyekben.

Ítéletábrák: az első fokon a törvényszékek hatáskörébe tartozó ügyekben.

Kúria: az ítéletábráktól érkező ügyekben. Emellett azokban az ügyekben is, amelyekben a törvényszékek elsőfokú bíróságként hoztak határozatot, és amelyekben a jogi képviselővel eljáró felek közösen indítványozzák, hogy ügyükben a Kúria döntsön – amennyiben a fellebbezés az anyagi jogszabály megsértésén alapszik. Vagyonjogi ügyben csak akkor indítványozhatják a Kúria eljárását, ha a fellebbezésben vitatott érték meghaladja az 500 000 forintot (kb. 1 840 EUR-t).

A Kúria dönt a felülvizsgálati kérelmekről is.

A bíróságok összetétele

Az **elsőfokú** bíróság általában **egyesbíróként** jár el, de a törvényben meghatározott esetben a bíróság **egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló három tagú tanácsban** ítélezik. Az ülnökök a hivatásos bíróval azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek az eljárások során. Egyesbíróként és tanácselnökként azonban csak hivatásos bírák járhatnak el.

A **másodfokú bíróságok** (törvényszékek és az ítéletábrák) **három hivatásos bíróból álló tanácsban** ítéleznek.

A **felülvizsgálati** eljárás során a Kúria **három** (illetve bizonyos esetekben – ha az ügy különös bonyolultsága indokolja – **öt**) **hivatásos bíróból álló tanácsban** ítélezik.

A bíróság illetékessége

Általános illetékesség: főszabály szerint az alperes lakóhelye szerint illetékes bíróság jár el, ha más bíróság nem illetékes kizárólagosan. A jogszabály kiegészítő illetékességi szabályokat is megfogalmaz (pl. lakóhely hiányában az illetékesség az alperes tartózkodási helyéhez igazodik).

Az általános illetékesség mellett a jogszabály különös illetékességi okokat is ismer (vagylagos illetékesség, kizárólagos illetékesség).

Vagylagos illetékesség esetén a per az általánosan illetékes bíróság helyett a felperes választása szerint – természetesen, ha kizárólagos illetékesség nincs megállapítva – más, a jogszabályban meghatározott bíróság előtt is megindítható (pl. a gyermek elhelyezése iránti per a gyermek lakóhelye szerinti bíróság előtt is megindítható, a kártérítési per a károkozás helyének a bírósága, illetőleg az előtt a bíróság előtt is megindítható, amelynek területén a kár bekövetkezett, stb.)

Kizárólagos illetékesség esetén kizárólag az adott bíróság előtt indítható meg a per.

Büntető igazságszolgáltatási rendszer

Elsőfokú bíróságok

Általános szabályként a **járásbíróságok** rendelkeznek hatáskörrel a büntetőeljárások lefolytatására.

Azonban a **törvényszékek** járnak el többek között az alábbi meghatározott esetekben:

- azok a bűncselekmények, amelyekre a törvény tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását is lehetővé teszi; valamint
- az állam elleni bűncselekmények (Btk. X. Fejezet);
- az emberiség elleni bűncselekmények (Btk. XI. Fejezet);
- az emberölésre irányuló előkészület, a gondatlanságból elkövetett emberölés [Btk. 166. § (3) és (4) bek.], az erős felindulásban elkövetett emberölés (Btk. 167. §), az életveszélyt (halált) okozó testi sértés [Btk. 170. § (6) bek. és (7) bek. harmadik fordulata], az emberrablás (Btk. 175/A. §), az emberkereskedelem (Btk. 175/B. §), az egészségügyi beavatkozás, az orvostudományi kutatás rendje és az egészségügyi önellátás elleni bűncselekmények (Btk. XII. Fejezet II. Cím);
- a választás, a népszavazás, a népi kezdeményezés és az európai polgári kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény (Btk. 211. §), visszaélés minősített adattal (Btk. XV. Fejezet III. Cím), a hivatali bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet IV. Cím), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak (Btk. 232. §), a fogolyzandulás (Btk. 246. §), a nemzetközi bíróság előtt elkövetett igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény (Btk. 249/B. §), a közélet (nemzetközi közélet) tisztasága elleni bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet VII. és VIII. Cím);
- a terrorcselekmény (Btk. 261. §), a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 261/A. §), a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (Btk. 262. §), a bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §);
- visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel [Btk. 263/B. §], a bennfentes kereskedelem (Btk. 299/A. §), a tőkebefektetési csalás (Btk. 299/B. §), a piramisjáték szervezése (Btk. 299/C. §), a pénzmosás (Btk. 303. §);
- a különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozó közveszélyokozás [Btk. 259. § (2) bek. b) pont], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó közérdekű üzem működésének megzavarása [Btk. 260. § (3) és (4) bek.], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős kárt okozó számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény [Btk. 300/C. § (4) bek. b) és c) pont], a különösen nagy és a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás és az ezzel összefüggésben elkövetett költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása [Btk. 310. § (4) bek. a) pont, (5) bek. a) pont és az így minősülő (6) bek., 310/A. §], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés [Btk. 313/C. § (5) bek. a) pont és 313/C. § (6) bek.], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős értékre elkövetett lopás [Btk. 316. § (6) bek. a) pont és 316. § (7) bek.], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős értékre elkövetett sikkasztás [Btk. 317. § (6) bek. a) pont és Btk. 317. § (7) bek.], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős kárt okozó csalás [Btk. 318. § (6) bek. a) pont és 318. § (7) bek.], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés [Btk. 319. § (3) bek. c) és d) pont], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozó anyag kezelés [Btk. 320. § (2) bek.], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó értékre elkövetett rablás [Btk. 321. § (4) bek. b) pont], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó értékre elkövetett kifosztás [Btk. 322. § (3) bek. a) pont], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős kárt okozó rongálás [Btk. 324. § (5) bek. és 324. § (6) bek.], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős értékre elkövetett orgazdaság [Btk. 326. § (5) bek. a) pont és 326. § (6) bek.], a különösen nagy, vagy a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése [Btk. 329/A. § (3) bek.] és az iparjogvédelmi jogok megsértése [Btk. 329/D. § (3) bek.];
- a katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekmények;
- az emberiesség elleni bűncselekmények büntetendőségéről és elvülésének kizárásáról, valamint a kommunista diktatúrában elkövetett egyes bűncselekmények üldözéséről szóló törvényben meghatározott kommunista bűncselekmények, valamint a nemzetközi jog szerint el nem évülő bűncselekmények.

A bíróságok **illetékességét** főszabályként az a terület határozza meg, ahol a **bűncselekményt elkövették**.

Ha a terhelt különböző bíróságok hatáskörébe tartozó bűncselekményeket követett el, a **törvényszék** jár el.

Másodfokú bíróságok

Törvényszékek: az első fokon a járásbíróság hatáskörébe tartozó ügyekben.

Ítéltáblák: az első fokon a törvényszék hatáskörébe tartozó ügyekben.

Kúria: az ítéltábla hatáskörébe tartozó ügyekben, amennyiben az ítéltábla határozata ellen fellebbezés nyújtható be.

Harmadfokú bíróságok

Ítéltáblák: a törvényszék által másodfokon hozott határozatok esetében.

Kúria: az ítéltábla által másodfokon hozott határozatok esetében.

A bíróságok összetétele

Ha az adott bűncselekmény nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő, a **járásbíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban** jár el. Más esetekben **egyesbíró** jár el.

Az elsőfokú bíróságként eljáró **törvényszék is egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban** jár el.

A **másod-, illetve harmadfokú** bíróságként eljáró bíróság **három hivatásos bíróból álló tanácsban** jár el. A **Kúria három, illetve öt hivatásos bíróból álló tanácsban** jár el.

Kapcsolódó linkek

 [A Magyar Bíróságok hivatalos honlapja](#)

Utolsó frissítés: 04/07/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Málta

Ez a fejezet a máltai rendes bíróságok szervezetéről nyújt információt.

Rendes bíróságok – bevezetés

Az alábbi táblázatok Málta polgári és büntetőbíróságairól adnak tájékoztatást.

Polgári bíróságok

The Court of Appeal (fellebbviteli bíróság)	másodfok fellebbviteli fórum	A fellebbviteli bíróság a felsőbb és alsóbb szintű polgári bíróságok határozatai elleni fellebbezéseket tárgyalja. (i) Ez a bíróság tárgyalja a polgári bíróság első kollégiuma és a polgári bíróság családjogi csoportjának határozatai elleni fellebbezéseket. (ii) Szintén ez a bíróság tárgyalja a törvényszék polgári jogi hatáskörében hozott, a kis értékű perek törvényszéke, valamint a közigazgatási törvényszékek határozatai elleni fellebbezéseket.	(i) Három bíróból áll. (ii) Egyesbíróként jár el.
The Civil Court (polgári bíróság): The First Hall of the Civil Court (a polgári bíróság első kollégiuma) Civil Court (Voluntary Jurisdiction Section) (a polgári bíróság önkéntes illetékességi csoportja) The Civil Court (Family Section) (a polgári bíróság családjogi csoportja)	első fok	A polgári bíróság első kollégiuma tárgyalja azon polgári és/vagy kereskedelmi jogi ügyeket , amelyek meghaladják a törvényszék hatáskörét. Alkotmányjogi hatáskörében tárgyalja továbbá az alkotmány, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény által védett emberi jogok és alapvető szabadságok megsértésével kapcsolatos ügyeket. A polgári bíróság önkéntes illetékességi csoportja önkéntes illetékesség alapján eljáró bíróság, amely szellemi fogyatékkal élő személyek cselekvőképzetlenségének nyilvánítása vagy cselekvőképességének korlátozása ügyében jár el, gondnokot rendel ki e személyek részére, dönt a hagyaték megnyitásáról és megerősíti a végrendeleti végrehajtót. Feladata továbbá a titkos végrendeletek őrzése. Ez a bíróság jár el az összes családjogi ügyben , így a házasság érvénytelenítése, a különválás, a házasság felbontása, a tartás és a gyermekek feletti felügyeleti jog kérdésében.	Egyesbíró elnöklétével jár el. Egyesbíró elnöklétével jár el. Egyesbíró elnöklétével jár el.
The Courts of Magistrates (törvényszék)	első fok	Polgári ügyekben a törvényszékek csak alsóbb szintű elsőfokú hatáskörrel rendelkeznek, amely általában a legfeljebb 15 000 EUR összegű követelésekre korlátozódik .	Egy törvényszéki bíró elnöklétével jár el.
The Court of Magistrates for Gozo (gozói törvényszék)	első fok	Polgári ügyekben a gozói törvényszék hatásköre kettős : alsóbb szintű bíróságként a hatásköre azonos a Málta szigetén működő megfelelő bíróság hatáskörével, felsőbbbíróságként a hatásköre pedig (az alkotmánnyal kapcsolatos hatáskörön kívül) azonos a polgári bíróság első kollégiumának, valamint a polgári bíróság önkéntes illetékességi csoportjának hatáskörével.	Egy törvényszéki bíró elnöklétével jár el.
Small Claims Tribunal (kis értékű perek törvényszéke)	első fok	Ez a törvényszék gyorsított eljárásban, méltányossági és jogi elvek alapján dönt a 5 000 EUR összegnél alacsonyabb értékű követelések ügyében.	Egy döntőbíró elnöklétével jár el.

Büntetőbíróságok

The Court of Criminal Appeal (fellebbviteli büntetőbíróság)	másodfok	Ez a bíróság – felsőbbbírósági hatáskörben – a büntetőbíróság által elítélt személyek fellebbezéseit bírálja el. Ez a bíróság – alsóbírósági hatáskörben – a büntetőbírósági jogkörben eljáró törvényszék által elbírált ügyekben előterjesztett fellebbezéseket bírálja el.	Három bíróból áll. Egyesbíróként jár el.
The Criminal Court (büntetőbíróság)	első fok	Ez a bíróság büntetőbíróságként jár el, és a törvényszék hatáskörét meghaladó büntetőügyeket tárgyalja.	Kilencfős esküdtszékekkel üléselő egyesbíró elnöklétével jár el.
The Court of Magistrates (törvényszék)	első fok	Büntetőügyekben kettős a hatásköre: a hatáskörébe tartozó ügyekben büntetőbíróságként jár el, a büntetőbíróság hatáskörébe tartozó bűncselekmények tekintetében pedig vizsgálóbíróságként. (i) büntetőbíróságként – hatáskörrel rendelkezik a legfeljebb hat hónap	Egy törvényszéki bíró elnöklétével jár el.

		szabadságvesztéssel büntetendő valamennyi bűncselekmény ügyének tárgyalására. (ii) vizsgálóbíróságként – lefolytatja az előzetes vizsgálatot a büntetendő cselekmények ügyében, és az ügy iratait továbbítja a főügyésznek. Ha a vádlott nem emel kifogást, a főügyész a legfeljebb tízévi szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén az ügyet tárgyalás és határozathozatal céljából visszautalhatja a törvényszékhez.	
The Court of Magistrates for Gozo (gozói törvényszék)	első fok	Büntetőügyekben a gozói törvényszék hatásköre azonos a büntetőbíróságként, illetve vizsgálóbíróságként eljáró máltai törvényszék hatáskörével.	Egy törvényszéki bíró elnöklétével jár el.
The Juvenile Court (fiatalkorúak bírósága)	első fok	A fiatalkorúak bírósága tárgyalja a 16 év alatti kiskorúak elleni vádakot és jár el a velük kapcsolatos egyéb eljárásokban, továbbá gondozást elrendelő végzést hozhat.	Egy törvényszéki bíró elnöklétével és két tag részvételével jár el.

Jogi adatbázisok

„Az igazságszolgáltatás szervezete a tagállamokban – Málta” című oldalon elérhető részletes tájékoztatás mellett az érintett adatbázisokra mutató linkek is megtalálhatók.

Kapcsolódó linkek

- [Igazságügyi, Kulturális és Helyi Önkormányzati Minisztérium](#)
- [Bírósági szolgáltatások](#)
- [Bírósági szolgáltatások – ítéletek online](#)
- [Bírósági szolgáltatások – bírósági eljárás](#)
- [Bírósági szolgáltatások – teremhasználat](#)
- [Bírósági szolgáltatások – statisztikák](#)
- [Bírósági szolgáltatások – bírósági árverés](#)
- [Bírósági szolgáltatások – nyomtatványok polgári ügyekhez \(máltai nyelven\)](#)
- [Bírósági szakértők](#)
- [Jogi szolgáltatások \(máltai jogszabályok\)](#)

Utolsó frissítés: 22/12/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Hollandia

Ez a szakasz a hollandiai rendes bíróságok szervezetéről tájékoztatja Önt.

Rendes bíróságok

Hollandiában a bíróságok elnevezése a következő:

kerületi bíróság (Rechtbank): valamennyi polgári és büntetőügyben eljáró elsőfokú bíróság

fellebbviteli bíróság (Gerechthof): valamennyi polgári és büntetőügyben eljáró fellebbviteli bíróság

Legfelsőbb Bíróság (Hoge Raad): valamennyi polgári és büntetőügyben eljáró legfelsőbb bíróság

Jogi adatbázisok

Információk a [hollandiai igazságszolgáltatási rendszer](#) weboldalán található.

Az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes?

Igen, a hozzáférés **ingyenes**.

Kapcsolódó linkek

- [A holland bírói kar és Hollandia Legfelsőbb Bírósága](#)

Utolsó frissítés: 29/11/2012

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Győelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Rendes bíróságok - Ausztria

Ez az oldal a polgári és büntetőügyekben eljáró ausztriai rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

bíróságok – bevezetés

A rendes bírósági rendszer négy szintű. Jelenleg (2014 novemberében) a következő bíróságok **ftélkeznek** jogi ügyekben:

116 körzeti bíróság (Bezirksgericht),

20 tartományi bíróság (Landesgericht),

4 tartományi felsőbb bíróság (Oberlandsgericht), és

a Legfelsőbb Bíróság (Oberster Gerichtshof).

2013 eleje óta felső-ausztriai, alsó-ausztriai és stájerországi körzeti bíróságok összevonása következtében a körzeti bíróságok száma fokozatosan (2014. július 1-jével) 116-ra csökkent. A 2016. július 1-jére előirányzott további összevonást követően már csak 115 körzeti bíróság fog működni.

Büntetőügyekben a következő ügyészségek képviselik a közérdeket:

16 ügyészség (Staatsanwaltschaft),

a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró Központi Ügyészség (Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption),

4 főügyészség (Oberstaatsanwaltschaft), és

a Legfőbb Ügyészség (Generalprokuratur).

A **szabadságvesztés-büntetések** 27 büntetés-végrehajtási intézetben hajtják végre.

A. A bíróságok szervezete: polgári és büntetőbíróságok

A jogvitákat első fokon körzeti bíróságok vagy tartományi bíróságok bírálják el. Polgári ügyekben a hatáskör alapvetően az ügy típusa szerint (különös hatáskör), egyéb tárgyú ügyekben pedig a pertárgy értéke alapján (értéken alapuló hatáskör) oszlik meg. A különös hatáskör megelőzi az érteken alapuló hatáskört.

Büntetőügyekben az elhatárolás alapja a bűncselekményre kiszabható büntetés mértéke.

Körzeti bíróságok (első szervezeti szint)

A körzeti bíróságok első fokon járnak el

azokban a polgári jogi jogvitákban, amelyekben **a pertárgy értéke legfeljebb 15 000 EUR** (értéken alapuló hatáskör);

meghatározott típusú ügyekben (függetlenül a pertárgy értékétől), főként **családjogi, bérleti és végrehajtási ügyekben** (különös hatáskör);

mindazon **büntetőügyekben**, amelyek a pusztán pénzbüntetéssel és/vagy legfeljebb egyéves szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő bűncselekmények miatt indulnak (pl. gondatlan testi sértés, lopás).

Tartományi bíróságok, illetve elsőfokú törvényszékek (második szervezeti szint)

Büntetőügyekben a tartományi bíróságok, **illetve polgári ügyekben az elsőfokú törvényszékek** (Gerichtshöfe erster Instanz) hatáskörébe tartoznak a következő ügyek:

első fokon valamennyi olyan ügy, amely nem tartozik a körzeti bíróságok hatáskörébe. Emellett különös hatáskörrel rendelkeznek az Atomhaftpflichtgesetz (atomkárokkért fennálló felelősségről szóló törvény), az Amtshaftungsgesetz (közigazgatási felelősségről szóló törvény) és a Datenschutzgesetz (adatvédelmi törvény) alapján indult, valamint a versenyjogi vagy szerzői jogi ügyekben;

másodfokon a körzeti bíróságok határozatai elleni jogorvoslati kérelmek.

Tartományi felsőbbbíróságok, illetve másodfokú törvényszékek (harmadik szervezeti szint)

Ezek a bíróságok alkotják a harmadik szervezeti szintet. Székhelyük Bécs (illetékességi területe: Bécs, Alsó-Ausztria és Burgenland), Graz (illetékességi területe: Stájerország és Karintia), Linz (illetékességi területe: Felső-Ausztria és Salzburg), valamint Innsbruck (illetékességi területe: Tirol és Vorarlberg).

Ezek a bíróságok **polgári és büntetőügyekben mindig jogorvoslati fórumként** járnak el (másodfokon).

Emellett különleges szerepet játszanak **az igazságszolgáltatási rendszer igazgatásában** is: a tartományi felsőbbbíróság, illetve másodfokú törvényszék elnöke vezeti az illetékességi területéhez tartozó valamennyi bíróság igazgatását. E funkciójában a szövetségi igazságügyi miniszter közvetlen irányítása alatt áll.

A Legfelsőbb Bíróság (negyedik szervezeti szint)

A bécsi székhelyű Legfelsőbb Bíróság **a legfelső szintű bírói fórum polgári és büntetőügyekben**. Az Alkotmánybíróság (Verfassungsgerichtshof) és a Közigazgatási Törvényszék (Verwaltungsgerichtshof) mellett a Legfelsőbb Bíróság az ország „legfőbb bírói fórumainak” (Höchstgerichte) egyike. Ez azt jelenti, hogy határozatai ellen nincs több (belföldi) jogorvoslati lehetőség.

A Legfelsőbb Bíróság ítélkezési gyakorlata az ország egész területén jelentősen hozzájárul a **jogegység** fenntartásához.

Jóllehet határozatai törvény alapján nem kötik az alsóbb bíróságokat, utóbbiak rendszerint igazodnak a legfőbb bírói fórumok ítélkezési gyakorlatához.

B. Polgári bíróságok

A polgári bíróságok hatáskörébe tartoznak az általános polgári eljárások, a munkaügyi eljárások, a kereskedelmi ügyek és a nemperes eljárások (Außerstreitverfahren).

Általános polgári eljárásban határoznak minden olyan magánjogi ügyről, amely nem tartozik a kereskedelmi vagy a munkaügyi bíróságok hatáskörébe, vagy amelyre jogszabály nemperes eljárás lefolytatását írja elő.

C. Az eljárás felépítése

C.1. Az eljárás felépítése polgári ügyekben

Az **általános polgári ügyekben** alapvetően két különböző felépítésű eljárás létezik, mindkettő háromfokú lehet. A jogviták ügyében első fokon a körzeti bíróságok vagy a tartományi bíróságok járnak el.

Ha első fokon a körzeti bíróság jár el, akkor jogorvoslatért az elsőfokú törvényszékhez kell fordulni, ahol fellebbezési tanács (Berufungssenat) határoz a jogorvoslat tárgyában.

Ha első fokon a törvényszék határoz, akkor az eljárás a másodfokú törvényszéken folytatódhat, ahol másodfokú fellebbezési tanács hoz határozatot.

A másodfokú bíróságok csak az elsőfokú határozat felülvizsgálatára jogosultak. Ezért alapvetően csak az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig előterjesztett kérelmek és az ezen időpontig megállapított tényállás alapján döntenek el az ügyet. A másodfokú bíróságok maguk határozhatnak az ügyben (ennek keretében az elsőfokú határozatot helyben hagyhatják vagy megváltoztathatják). Ennek érdekében – az első fokon előterjesztett kérelmek és indítványok keretei között – egészben vagy részben újból lefolytathatják vagy kiegészíthetik az eljárást, vagy az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezhetik és az elsőfokú bíróságot új határozat hozatalára utasíthatják, vagy elutasíthatják a keresetet.

Azokban az ügyekben, amelyekben alapvető jelentőségű jogkérdéseket kell tisztázni, további jogorvoslati kérelmet lehet benyújtani a Legfelsőbb Bírósághoz.

A Legfelsőbb Bíróság már csak jogkérdésekben határoz, ezért határozathozatala során kötik az addig megállapított tények. Ezért már csak az ezek alapján hozott határozat helyességét bírálja el, vagy megállapítja az eddigi eljárás semmisségét és – korlátozott mértékben – eljárási hibáit. A Legfelsőbb Bíróság nemcsak megsemmisítési jogkörrel bír: az ügyben maga is határozhat (ennek keretében a megtámadott határozatot helyben hagyhatja vagy megváltoztathatja), az eddigi határozatokat hatályon kívül helyezheti és az első- vagy másodfokú bíróságot új határozat hozatalára utasíthatja, vagy elutasíthatja a keresetet.

Első fokon az ügyek döntő többségében egyesbíró dönt (csak a 100 000 eurónál magasabb pertárgyértékű ügyekben, valamely fél kérelmére határoz három bíróból álló tanács). Másodfokon három, a Legfelsőbb Bíróságon öt bíróból álló tanács határoz. Ha alapvető jelentőségű jogkérdésről (adott esetben az állandó ítélkezési gyakorlat megváltoztatásáról) van szó, a Legfelsőbb Bíróságon tizenegy bíróból álló, ún. megerősített tanács ül össze.

C.2. Az eljárás felépítése büntetőügyekben

A büntetőeljárások kétfokúak.

Ha első fokon a körzeti bíróság jár el, akkor a következő okokból nyújtható be jogorvoslati kérelem: semmisség miatt; vagy

a büntetőjogi felelősség megállapítása ellen és a büntetés mértékére vonatkozóan.

A tartományi bíróságon három bíróból álló bírói tanács határoz a kérelem tárgyában.

Ha a tartományi bíróság első fokon egyesbíró útján jár el (mindazon ügyekben, amelyek legfeljebb öt éves szabadságvesztés-büntetéssel büntethető bűntettek és vétségek – például hamis tanúzás – miatt indulnak), akkor a következő okokból nyújtható be jogorvoslati kérelem:

semmisség miatt; vagy

a büntetőjogi felelősség megállapítása ellen és a büntetés mértékére vonatkozóan.

A tartományi felsőbbbíróságon három bíróból álló bírói tanács határoz a kérelem tárgyában.

Ha a tartományi bíróság első fokon ülnökbíróságként (Schöffengericht) vagy esküdtbíróságként (Geschworenengericht) járt el, semmisségi panaszt kell benyújtani a Legfelsőbb Bírósághoz. Ha azonban a jogorvoslati kérelem csak a büntetés mértékére vonatkozik, azt a tartományi felsőbbbírósághoz kell benyújtani.

D. Jogorvoslatok

Általános polgári eljárás során fellebbezés formájában nyújtható be jogorvoslati kérelem az elsőfokú ítéletek ellen. Fellebbezés minden ügyben benyújtható semmisség vagy téves jogi megállapítás címén; emellett bizonyos tárgyú ügyekben, a 2 700 eurót meghaladó pertárgyértékű ügyekben pedig minden esetben eljárási hiba vagy téves ténymegállapítás miatt is.

A másodfokú ítéletek ellen felülvizsgálati kérelem formájában nyújtható be jogorvoslati kérelem. A Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott e jogorvoslati kérelemre azonban – az ügy tárgyától függően – különböző korlátozások vonatkoznak. A Legfelsőbb Bíróság alapvetően csak a különös jelentőségű jogkérdésekben határoz; egy ilyen kérdés előterjesztése tehát előfeltétele annak, hogy a Legfelsőbb Bíróság befogadja a felülvizsgálati kérelmet. Emellett bizonyos, 5 000 euró alatti pertárgyértékű ügyekben semmiképpen nem lehet megtámadni a másodfokú ítéletet, ha pedig a pertárgy értéke nem haladja meg a 30 000 eurót, akkor adott esetben (közvetlenül vagy új kérelem alapján) a másodfokú bíróságnak is jóvá kell hagynia a Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelmet.

E. Jogi adatbázisok

Az osztrák igazságügyi portál (<http://www.justiz.gv.at/>) általános tájékoztatást nyújt az osztrák jogrendszerről.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az osztrák igazságügyi portálhoz való hozzáférés ingyenes.

Kapcsolódó linkek

[Bíróságok hatásköre és illetékessége – Ausztria](#)

Utolsó frissítés: 18/12/2015

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Lengyelország

Ez a rész a lengyelországi rendes bíróságok szervezetéről ad tájékoztatást.

Rendes bíróságok

Lengyelországban a rendes bíróságok közé a **fellebbviteli bíróságok** (*sądy apelacyjne*), valamint a **területi** (*sądy okręgowe*) és a **kerületi** (*sądy rejonowe*) **bíróságok** tartoznak. Ezek a bíróságok többek között büntető, polgári, családjogi, fiatalokékkal kapcsolatos, kereskedelmi jogi, munkajogi és társadalombiztosítási ügyekben ítélik meg – mindazon ügyek kivételével, amelyek más különleges bíróságok, így a katonai bíróságok hatáskörébe tartoznak. Szintén a rendes bíróságok vezetik a **földhivatali** és **jelzálog-nyilvántartásokat**, valamint a zálogjogi nyilvántartást, az országos bírósági nyilvántartást és az országos bűnügyi nyilvántartást.

Polgári bíróságok

Polgári kollégium (*wydział cywilny*) minden **fellebbviteli**, **területi** és **kerületi** bíróságon található.

Büntetőbíróságok

Büntető kollégium (*wydział karny*) minden **fellebbviteli**, **területi** és **kerületi** bíróságon található.

Jogi adatbázisok

A [lengyel kormány](#) internetes oldalán megtalálható az 1918 után közzétett törvények listája.

Az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

Utolsó frissítés: 10/12/2012

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Portugália

Ez a rész a portugál rendes bírósági rendszerről nyújt tájékoztatást.

A rendes bíróságok szervezete

Az Alkotmánybíróságon kívül – amelynek különleges hatáskörébe tartozik a törvényességi-alkotmányossági kérdésekben történő igazságszolgáltatás – Portugáliában a bíróságok a következő kategóriákba sorolhatók:

- a Legfelsőbb Bíróság, valamint az első- és másodfokú bíróságok;
- a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság, valamint a közigazgatási és adóügyi bíróságok;
- a Számvevőszék.

Tengerészeti bíróságok, választottbíróságok és magisztrátusi bíróságok is létrehozhatók.

Azon ügyek körét, amikor a fent említett bíróságok együttesen vagy külön-külön egy, a hatásköri vagy illetékességi összeütközéseket vizsgáló bíróságot [*Tribunal dos Conflitos*] hozhatnak létre, továbbá az ilyen bíróságok összetételét jogszabály határozza meg.

A haditörvényszékekre [*tribunais militares*] vonatkozó rendelkezések kivételével – amely bíróságokat hadiállapot esetén lehet felállítani – egy adott típusú bűncselekmények tárgyában ítélik meg kizárólagos hatáskörű bíróságok felállítása tiltott.

Rendes bíróságok

Legfelsőbb Bíróság

A Legfelsőbb Bíróság a bírósági hierarchia csúcán álló testület (az Alkotmánybíróság hatáskörének sérelme nélkül). Polgári jogi, büntetőjogi és szociális jogi kollégiumokból áll.

Székhelye Lisszabonban található, illetékessége Portugália egész területére kiterjed.

A Legfelsőbb Bíróság egy elnök (a bírói testület elnöke) irányítása alatt működik, teljes ülésben (a kollégiumokban tevékenykedő valamennyi bíró részvételével), szakosított kollégiumokban és kollégiumokban ülésezik.

Ellenkező jogszabályi rendelkezés hiányában a Legfelsőbb Bíróság csak jogkérdésekkel foglalkozik.

Fellebbviteli bíróságok

A fellebbviteli bíróságok [*tribunais da relação*] főszabály szerint másodfokú bíróságok.

Jelenleg Lisszabonban, Portóban, Coimbrában, Évoraiban és Guimarãesben működnek fellebbviteli bíróságok. Egy elnök (a bírói testület elnöke) irányítása alatt működnek, teljes ülésben vagy kollégiumokban.

A fellebbviteli bíróságok polgári, büntető és szociális kollégiumokból állnak.

Elsőfokú bíróságok

Az elsőfokú bíróságok általában a körzeti bíróságok [*tribunais de comarca*].

Főszabályként a bíróságok illetékességi területe a körzet, bár létezhetnek olyan bíróságok, amelyek illetékességi területe egy vagy több, jogszabály által meghatározott körzetre vagy területre terjed ki.

A rendes bíróságok általános hatáskörrel rendelkeznek polgári és büntetőügyekben, és más bíróság hatáskörébe nem tartozó valamennyi ügyben eljárnak.

Első fokon lehetnek szakosított hatáskörű bíróságok (amelyek az adott típusú eljárásnak megfelelő, meghatározott ügyekkel foglalkoznak) és (az eljárás típusától függetlenül) meghatározott ügyekben ítélkező bíróságok.

A rendes bíróságok tanácsokra (általános, szakosított vagy különleges hatáskörrel) vagy különleges hatáskörű csoportokra oszthatók, ha ezt a munka mennyisége vagy összetettsége indokolja.

Minden bíróságon, tanácsban vagy csoportban egy vagy több bíró ülésezik.

Közigazgatási és adóügyi bíróságok

A közigazgatási és adóügyi bíróságok a közigazgatási és adóügyi jogviszonyokból fakadó jogviták rendezésével kapcsolatos keresetokról vagy fellebbezésekről döntenek.

Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság a közigazgatási és adóügyi bírósági hierarchia csúcsán álló testület (az Alkotmánybíróság hatáskörének sérelme nélkül). Székhelye Lisszabonban található, illetékessége Portugália egész területére kiterjed.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság egyik kollégiuma a közigazgatási jogvitákkal, másik kollégiuma pedig az adóügyi jogvitákkal foglalkozik. Fő feladata a központi közigazgatási bíróságok ítéletei elleni fellebbezések elbírálása.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság egy elnök (a bírói testület elnöke) irányítása alatt működik, akinek munkáját három alelnök segíti.

Az ügy tárgyatól függően a bíróság teljes ülésben, kollégiumi ülésben vagy kollégiumokban ülésezik. Jogkérdést kizárólag a teljes ülés vagy a kollégiumi ülés vizsgál.

Központi közigazgatási bíróságok

A központi közigazgatási bíróságok főszabály szerint másodfokú bíróságok. Pillanatnyilag két központi közigazgatási bíróság van (északi és déli).

Fő feladatuk a kerületi közigazgatási bíróságok [*tribunais de círculo*] és az adóügyi bíróságok határozatai elleni fellebbezések elbírálása.

Mindkét központi közigazgatási bíróság rendelkezik egy közigazgatási és egy adóügyi kollégiummal.

A központi közigazgatási bíróságok egy elnök (a bírói testület elnöke) irányítása alatt működnek, akinek munkáját három alelnök segíti.

A központi közigazgatási bíróságok tény- és jogkérdéseket vizsgálnak.

Kerületi közigazgatási bíróságok és adóügyi bíróságok

Ezek a bíróságok elsőfokú bíróságok, a fő feladatuk közigazgatási és adóügyi jogviták rendezése. Működhetnek külön-külön, kerületi közigazgatási bíróság és adóügyi bíróság megnevezés alatt [*tribunal tributário*], vagy együttesen, a közigazgatási és adóügyi bíróság megnevezés alatt [*tribunal administrativo e fiscal*].

A Közigazgatási és Adóügyi Bíróságok Legfelsőbb Tanácsa [*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*] által öt évre kinevezett elnök irányítása alatt működnek.

Főszabály szerint egyesbírókból állnak, de a jogszabályok értelmében bizonyos esetekben eltérő összetételben is ülésezhetnek.

Békebíróságok [Julgados de Paz]

A békebíróságok saját működési móddal és szervezettel, továbbá saját közvetítői szolgálattal rendelkező, különleges bíróságok, amelyek az elsőfokú rendes bíróságok hatáskörébe tartozó keresetek elbírálására jogosultak.

Utolsó frissítés: 29/11/2013

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Románia

Ez az oldal a romániai rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

A romániai bírósági rendszer bemutatása

Románia bírósági rendszere az alábbiak szerint épül fel:

Bíróságok és ügyészségek

1. szint

Körzeti bíróságok (176)

Ügyészségek

2. szint

Törvényszékek (42)

Szakosított törvényszékek (3)

Gyermek- és családjogi törvényszék (1)

Ügyészségek

3. szint

Fellebbviteli bíróságok (15)

Ügyészségek

4. szint

Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék

Ügyészség

A romániai bírósági rendszert a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék és a többi bíróság alkotja.

Bíróságok

Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék

Románia legfelsőbb szintű bíróságaként ez az egyetlen olyan bírósági intézmény, amely biztosítani tudja a **jogszabályok többi bíróság általi egységes értelmezését és alkalmazását**. Az ennek biztosítására szolgáló legfőbb eszköz a „**jogorvoslat a törvényesség érdekében**” elnevezésű eljárás.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék négy – önálló hatáskörrel rendelkező – kollégiumból áll:

I. polgári kollégium;

II. polgári kollégium;

büntető kollégium;

közigazgatási és adóügyi kollégium.

A legfelsőbb szintű bíróság további, önálló hatáskörrel rendelkező egységei a **négy darab „öt bíróból álló tanács”, az összevont kollégiumok, továbbá a törvényesség érdekében előterjesztett jogorvoslattal, valamint a meghatározott jogi ügyek rendezésével foglalkozó tanács**.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék részeként működő **I. polgári kollégium, II. polgári kollégium, valamint közigazgatási és adóügyi kollégium** elbírálja a fellebbviteli bíróságok, valamint törvény által megállapított esetben más bíróságok határozataival szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmeket, továbbá a nem jogerős határozatok vagy bármely olyan bírósági aktus ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmeket, amelyek ellen egyéb módon nem nyújtható be fellebbezés és amelyek esetében a fellebbviteli bíróság előtti eljárás megszakadt. A büntető kollégium elsőfokú bíróságként azon ügyeket és kérelmeket bírálja el, amelyek a törvény alapján a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék hatáskörébe tartoznak.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma az alábbi ügyekkel foglalkozik:

Elsőfokú bíróságként:

a szenátorok, a képviselők és az európai parlamenti képviselők által elkövetett bűncselekmények;

a kormány tagjai által elkövetett bűncselekmények;

az alkotmánybírák által elkövetett bűncselekmények;

a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsának tagjai által elkövetett bűncselekmények;

a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék bírái, valamint a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék mellett működő ügyészség ügyészei által elkövetett bűncselekmények;

a tábornokok, admirálisok, vezérezredek és quaestorok által elkövetett bűncselekmények;

a törvény által a hatáskörébe utalt egyéb ügyek.

Felülvizsgálati fórumként:

a fellebbviteli bíróságok és a Katonai Fellebbviteli Bíróság által büntetőügyekben, első fokon hozott határozatokkal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek;

a fellebbviteli bíróságok és a Katonai Fellebbviteli Bíróság által büntetőügyekben, fellebbviteli eljárásban hozott határozatokkal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek;

a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma által büntetőügyekben, első fokon hozott határozatokkal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek, valamint a törvényben meghatározott egyéb ügyek.

A kilenc bíróból álló tanács

A bírósági eljárások felgyorsítását szolgáló bizonyos intézkedésekről szóló 202/2010. sz. törvény értelmében a kilenc bíróból álló tanács jogköreit az öt bíróból álló tanácsok vették át.

A kilenc bíróból álló tanács előtt folyamatban lévő eljárások e tanács előtt folytatódnak.

Az öt bíróból álló tanácsok

A módosított és ismételt közzétett 304/2004. sz. törvény 24. cikke értelmében az öt bíróból álló tanácsok elbírálják az első fokon a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma által elbírált ügyekben, valamint a törvény által a hatáskörükbe utalt egyéb ügyekben előterjesztett felülvizsgálati és egyéb kérelmeket. Emellett fegyelmi bíróságként is eljárnak.

Az ismételt közzétett 317/2004. törvény 51. cikkének (3) bekezdése értelmében az öt bíróból álló tanácsok elbírálják a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsának fegyelmi ügyekben hozott határozataival szembeni felülvizsgálati kérelmeket.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék **összevont kollégiumban** tanácskozik a következő esetekben:

a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék ítélkezési gyakorlatának megváltoztatásával kapcsolatos előterjesztések intézése;

konzultáció az Alkotmánybírósággal a törvények alkotmányosságának – azok kihirdetését megelőző – ellenőrzése érdekében.

Fellebbviteli bíróságok

Romániában a **fellebbviteli bíróságokat** elnök vezeti, akinek munkáját egy vagy két elnökhelyettes segítheti.

A fellebbviteli bíróság kollégiumokban vagy ügyszakokban működik az alábbi ügycsoportokban:

polgári ügyek;

büntetőügyek;

gyermekeket érintő vagy családjogi ügyek;

közigazgatási és adójogi peres ügyek;

munkaügyi és társadalombiztosítási jogviták, továbbá gazdasági társaságokkal, cégnyilvántartással, fizetésképtelenséggel, tisztességtelen versennyel és egyéb kérdésekkel kapcsolatos ügyek;

tengeri és folyami hajózási ügyek.

A 15 fellebbviteli bíróság jogi személyiséggel rendelkezik, és mindegyikük több (hozzávetőleg 3-3) törvényszék illetékességi területét fedi le.

Polgári ügyekben a fellebbviteli bíróságok a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként – külön jogszabályi előírások alapján – elbírálják a közigazgatási és adójogi peres ügyekkel kapcsolatos kereseteket.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják a törvényszékek által első fokon meghozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a törvény által kifejezetten a hatáskörükbe utalt ügyeket.

Büntetőügyekben a fellebbviteli bíróságok a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként:

a büntető törvénykönyv 155–173. cikkében említett bűncselekmények (például hazaárulás, kémkedés, az alkotmányos rend elleni szervezkedés, az államhatalom vagy a nemzetgazdaság gyengítése), valamint a külön jogszabályokban említett, a román állam biztonsága elleni bűncselekmények;

a büntető törvénykönyv 253. cikkének (1) bekezdésében, 273–276. cikkében, valamint 356–361. cikkében említett bűncselekmények (összeférhetetlenség, vasúti baleset esetén a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos bizonyos bűncselekmények, illetve béke és emberiség elleni bűncselekmények);

a körzeti bíróságok és a törvényszékek bírái, e bíróságok mellett működő ügyészségek ügyészei, valamint ügyvédek, közjegyzők, bírósági végrehajtók és a Számvevőszék pénzügyi ellenőrei által elkövetett bűncselekmények;

a törvény alapján létrehozott egyházak vezetői, valamint egyéb, legalább püspöki vagy annak megfelelő rangú, vezető egyházi személyek által elkövetett bűncselekmények;

a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék bírósági fogalmazói, a fellebbviteli bíróságok vagy a katonai fellebbviteli bíróság bírái, vagy az e bíróságok mellett működő ügyészségek ügyészei által elkövetett bűncselekmények;

a Számvevőszék tagjai, a Jogalkotási Tanács elnöke vagy az ombudsman által elkövetett bűncselekmények;

külön jogszabály által a hatáskörükbe utalt egyéb bűncselekmények.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják a törvényszékek által büntetőügyekben, első fokon meghozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a körzeti bíróságok által büntetőügyekben, első fokon hozott határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket (a törvényszékek hatáskörébe tartozó ügyek kivételével), valamint a törvény által kifejezetten a hatáskörükbe utalt egyéb ügyeket.

A fellebbviteli bíróságok döntenek továbbá az illetékességi területükön lévő törvényszékek közötti **illetékességi összeütközések**, az illetékességi területükön lévő körzeti bíróságok és törvényszékek közötti **hatásköri összeütközések**, továbbá egy adott fellebbviteli bíróság illetékességi területén belül különböző törvényszékek illetékességi területén lévő körzeti bíróságok közötti illetékességi összeütközések ügyében is.

A fellebbviteli bíróságok döntenek továbbá az elítélt személyek **kiadatásáról** vagy külföldre szállításáról.

Törvényszékek

Az országban működő, megyei szinten szerveződő **42 törvényszék** jogi személyiséggel rendelkezik. A törvényszék illetékességi területe az adott törvényszék fekvése szerinti megye valamennyi körzeti bíróságát átfogja.

A törvényszék külön kollégiumokban vagy ügyszakokban működik az alábbi ügyekben:

polgári ügyek;

büntetőügyek;

gyermeket érintő vagy családjogi ügyek;

közigazgatási és adójogi peres ügyek;

munkaügyi és társadalombiztosítási jogviták, továbbá gazdasági társaságokkal, cégnyilvántartással, fizetésképtelenséggel, tisztességtelen versennyel és egyéb kérdésekkel kapcsolatos ügyek;

tengeri és folyami hajózási ügyek.

Polgári ügyekben a törvényszékek a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként a törvényszékek minden olyan keresetet elbírálnak, amelyet törvény nem utal más bíróság hatáskörébe.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják az első fokon a körzeti bíróságok által hozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a törvény által kifejezetten a hatáskörükbe utalt ügyeket.

Büntetőügyekben a törvényszékek a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként:

az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények, a személyes szabadság elleni bűncselekmények, szexuális bűncselekmények, vagyoni elleni bűncselekmények, munkahelyen elkövetett vagy azzal kapcsolatos bűncselekmények, az igazságszolgáltatás rendje elleni bűncselekmények, a törvény által szabályozott bizonyos tevékenységek rendje elleni bűncselekmények, közegészségügyi bűncselekmények és csempészet (amennyiben annak tárgya fegyver, lőszer, illetve robbanó- vagy radioaktív anyag);

halált okozó vagy öngyilkosságot kiváltó szándékos bűncselekmények;

kábítószer-kereskedelemmel és jogellenes kábítószer-fogyasztással kapcsolatos bűncselekmények;

pénzmosással és adócsalással kapcsolatos bűncselekmények;

csődbüntett (ha a bűncselekmény a bankrendszerrel kapcsolatos);

a törvény által a hatáskörébe utalt egyéb bűncselekmények.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a sértett feljelentése alapján indult büntetőeljárásban a körzeti bíróságok által hozott határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket, továbbá a büntetőügyben a körzeti bíróságok által hozott, megelőző vagy biztosítási intézkedésekkel, ideiglenes szabadlábra helyezéssel, a büntetőítéletek végrehajtásával vagy a rehabilitációval kapcsolatos határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket, valamint a törvény által meghatározott egyéb ügyeket.

A törvényszék dönt az illetékességi területén lévő körzeti bíróságok közötti illetékességi összeütközések ügyében, valamint a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

Körzeti bíróságok

A megyékben, valamint Bukarestben létrehozott körzeti bíróságok nem rendelkeznek jogi személyiséggel.

Polgári ügyekben a körzeti bíróságok elsősorban a következő ügyeket tárgyalják:

azon keresetek, amelyek a polgári törvénykönyv értelmében a szülői felügyeleti joggal és a családjogi ügyekkel foglalkozó bíróságok hatáskörébe tartoznak, kivéve, ha a törvény kifejezetten másként rendelkezik;

a törvény értelmében az anyakönyvi nyilvántartással kapcsolatos keresetek;

többszintes épületek, lakások vagy kizárólag különböző személyek tulajdonában álló helyiségek kezelésével, vagy a társasházközösségek által más természetes vagy jogi személyekkel létesített jogviszonyokkal kapcsolatos keresetek;

lakás kiűrtése iránti keresetek;

közös fallal vagy árokkal, épületek vagy növények közötti távolsággal, átjárási joggal, valamint a tulajdonjogot érintő, törvény vagy bíróság által előírt vagy a felek megállapodása által meghatározott bármely egyéb teherrel vagy korlátozással kapcsolatos keresetek;

telekhatárok megváltoztatásával vagy megjelölésével kapcsolatos keresetek;

birtokvédelmi keresetek;

pénzben ki nem fejezhető cselekmény elvégzésére vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettségekkel kapcsolatos keresetek, függetlenül attól, hogy szerződésen alapulnak-e vagy sem, a törvény által más bíróság hatáskörébe utalt keresetek kivételével;

közös tulajdon bíróság általi megszüntetése iránti keresetek, függetlenül a pertárgy értékétől;

bármely egyéb, pénzben kifejezhető kereset 200 000 RON összegig, függetlenül attól, hogy a felek vállalkozónak minősülnek-e vagy sem.

A körzeti bíróságok emellett a törvény által előírt esetekben elbírálják a hatósági jogalkalmazói tevékenységet végző helyi közigazgatási és egyéb szervek határozatai elleni fellebbezéseket.

Büntetőügyekben a körzeti bíróságok elsősorban a következő ügyeket tárgyalják:

Általánosságban a bűncselekmények minden fajtája, kivéve azokat, amelyeket a törvény értelmében első fokon a törvényszékek, a fellebbviteli bíróságok vagy a Legfelsőbb Semmitő- és Ítéloszék bírál el.

E bíróságokkal kapcsolatos további információk a [román igazságügyi minisztérium által fenntartott bírósági portálon](#) található.

Jogi adatbázisok

Az alábbi jogi adatbázisok érhetők el az interneten:

a Legfelsőbb Semmitő- és Ítéloszék a saját [weboldalán](#) közzéteszi ítélkezési gyakorlatát;

A bíróságok a bírósági portálon közzéteszik határozataik összefoglalását. Lásd például a [bukaresti fellebbviteli bíróság határozatainak összefoglalását](#);

A romániai Jogalkotási Tanács által üzemeltetett és fenntartott jogi adatbázis: [Bíróságok hatásköre és illetékessége – Románia](#).

Utolsó frissítés: 03/02/2014

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Szlovénia

Ez az oldal Szlovénia rendes bíróságainak szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok

A bíróságokról szóló törvény 98. cikke értelmében az alábbiak tartoznak a szlovéniai rendes bíróságok közé:

megyei bíróságok (*Okrajno sodišče*)

területi bíróságok (*Okrajno sodišče*)

felsőbíróságok (*Višje sodišče*)

a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (*Vrhovno sodišče*) (a továbbiakban a Legfelsőbb Bíróság).

A külön alapító okirattal létrehozott szakosított bíróságoknak – az alapító okirat eltérő rendelkezése hiányában – a következő jellemzőkkel kell rendelkezniük:

területi bírósági jogállás: elsőfokú bíróság, amelynek fellebbviteli bírósága egy szakosított felsőbíróság

felsőbírósági jogállás: másodfokú bíróság, amely az elsőfokú szakosított bíróságok határozatai elleni fellebbezések ügyében határoz

felsőbírósági jogállás: elsőfokú bíróság, amelynek fellebbviteli bírósága a Legfelsőbb Bíróság.

A helyi bíróságok hatásköre

A bíróságokról szóló törvény 99. cikke értelmében az alábbi ügyek tartoznak a szlovéniai helyi bíróságok hatáskörébe:

Büntetőügyek

pénzbírsággal vagy legfeljebb háromévi szabadságvesztéssel büntethető bűncselekmények első fokú elbírálása, kivéve a sajtó, a rádió, a televízió vagy más nyilvános hírközlési eszköz útján elkövetett rágalmozást és becsületsértést

a fenti bűncselekmények vizsgálata

jogszabályban előírt más feladatok ellátása.

Polgári ügyek

Döntés első fokon az alábbi ügyekben:

polgári ügyekben a polgári perrendtartásnak megfelelően

öröklési és más nemperes ügyekben, valamint ingatlan-nyilvántartási ügyekben

végrehajtási és foglalási ügyekben, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában.

Egyéb kérdések

Döntés vagy határozathozatal jogszabályban előírt más ügyekben.

Költségmentesség

Költségmentességi ügyekben minden, más bíróság jogszabályi hatáskörébe nem tartozó ügy ellátása.

A területi bíróságok hatásköre

A bíróságokról szóló törvény 101. cikkének megfelelően a szlovéniai területi bíróságok hatásköre az alábbiakra terjed ki:

Büntetőügyek

döntés első fokon a megyei bírósági hatáskörbe nem tartozó bűncselekmények ügyében

bűncselekmények vonatkozásában nyomozás vagy nyomozati intézkedések (a fenti 1. pontban leírtak szerint)

előzetes eljárások lefolytatása és kiskorúak által elkövetett bűncselekmények elbírálása első fokon

döntés első fokon külföldi bíróság büntetőügyben hozott ítéletének végrehajtásáról

büntetőítéletek végrehajtása és megyei bíróságok büntetőítéleteinek végrehajtása (a fenti 1., 3. és 4. pont szerinti)

döntés az emberi jogok és alapvető szabadságok korlátozásának engedélyezéséről

döntés tanácsulésen, tárgyaláson kívül (a megyei bírósági hatáskörbe tartozó büntetőügyekben is)

jogszabályban előírt más feladatok ellátása

a vádlottakkal való jogszerű és megfelelő bánásmód felügyelete, a fogva tartottak felügyelete.

Az 1., 2., 3., 6., 7. és 8. pontban jelzett feladatok ellátásáért a (körzeti) bíróságok szakosított egységei felelősek olyan összetettebb ügyekben, amelyek szervezett bűnözéssel és gazdasági bűncselekményekkel, terrorizmussal, korrupcióval és más hasonló bűnözői tevékenységekkel kapcsolatosak.

Polgári ügyek

Polgári ügyekben döntés első fokon az alábbi ügyekben:

polgári ügyekben a polgári perrendtartásnak megfelelően

külföldi bíróságok ítéleteinek elismerése

a bíróság hatáskörébe tartozó kényszeregyezségi, csőd- és felszámolási ügyek és kapcsolódó jogviták

a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal kapcsolatos jogviták

a jogvita megindítását megelőzően előzetes intézkedés iránt benyújtott olyan kérelmek, amelyekről a bíróságnak a gazdasági jogvitákra vonatkozó

szabályok szerint kell döntenie, illetve a választottbírósági kikötéssel érintett ügyek

nemperes eljárások, amelyekben a felek gazdasági társaságok, gazdasági társaságok tagjai vagy részvényesei és gazdasági társaságok szerveinek tagjai, amennyiben a társasági jogot kell alkalmazni.

A területi bíróságok hatáskörébe tartoznak az alábbiak is:

a cégjegyzék vezetése

döntés vagy határozathozatal más ügyekben, ha azt jogszabály előírja
a fenti 1., 2., 3. és 4. pontban említett ügyekben a költségmentességgel kapcsolatos feladatok
nemzetközi jogsegélyügyek ellátása.

Felsőbíróságok

A bíróságokról szóló törvény 104. cikke szerint az alábbiak tartoznak a felsőbíróságok hatáskörébe:

döntés vagy határozathozatal másodfokon az illetékességi körükbe tartozó megyei és területi bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezésekről
az illetékességi területén belüli megyei vagy területi bíróságok közötti hatásköri viták elbírálása, döntés az illetékességi területen belül más megyei vagy
területi bírósághoz való áttételről
törvényben előírt más feladatok ellátása.

Jogi adatbázisok

Az adatbázis neve és elérési útja

[A Szlovén Köztársaság igazságszolgáltatása](#)

Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázis **ingyenesen** hozzáférhető.

Az adatbázis tartalmának rövid leírása

[A Szlovén Köztársaság igazságszolgáltatása](#) adatbázis az alábbi adatbázisokhoz is hozzáférést nyújt:

a Szlovén Köztársaság igazságszolgáltatási rendszere

bírósági igazgatás

közhiteles nyilvántartások (ingatlan-nyilvántartás, bírósági nyilvántartás).

Kapcsolódó linkek

[igazságszolgáltatási szervek](#)

Utolsó frissítés: 02/11/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Rendes bíróságok - Szlovákia

Ez a rész Szlovákia rendes bíróságainak szervezetéről ad tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Kerületi bíróságok (*okresné súdy*) elsőfokú bíróságként járnak el **polgári** és **büntetőügyekben**, hacsak a a bírósági eljárásról szóló szabályok másként nem rendelkeznek. Ezenkívül ítéletet hoznak választási jogi kérdésekben, amennyiben azt valamely külön törvény előírja.

A regionális bíróságok (*krajské súdy*) másodfokú bíróságként járnak el polgári és büntetőügyekben, miután a kerületi bíróságok elsőfokú bíróságként meghozták a határozatot. A regionális bíróságok járnak el közigazgatási jogi ügyekben, kivéve, ha a külön törvény másképpen rendelkezik. A regionális bíróságok külön törvény felhatalmazása alapján egyéb esetekben is hoznak ítéletet (például a lehallgatás elleni védelemről szóló törvény).

A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*) a regionális bíróságok és a Szakosított Büntetőbíróság ítéletei ellen benyújtott **rendes fellebbezések** esetében hoz ítéletet, ahol azt a törvény előírja.

A Legfelsőbb Bíróság a kerületi és regionális bíróságok és a Szakosított Büntetőbíróság, valamint a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának ítéletei ellen benyújtott rendkívüli jogorvoslatok esetében is ítéletet hoz, ahol azt a törvény előírja. A Legfelsőbb Bíróság dönt a bíróságok és állami hatóságok között az ügy tárgya alapján megállapított hatásköri összeütközést tartalmazó ügyekről.

A Szlovák Köztársaság [Legfelsőbb Bírósága](#) dönt valamely ügy másik illetékes bírósághoz utalásáról, ha a bírósági eljárásokról szóló törvények és rendelkezések azt előírják.

Jogi adatbázisok

További információkat a szlovák Igazságügyi Minisztérium [honlapján](#) olvashat.

A rendes bíróságok szervezete

Szlovákia bírósági rendszere

Szlovákia bírósági rendszere az alábbiakból áll:

kerületi bíróságok,

regionális bíróságok,

a Szakosított Büntetőbíróság,

a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága.

A bíróságok hatásköre

Kerületi bíróságok

Kerületi bíróságok elsőfokú bíróságként járnak el polgári és büntetőügyekben, hacsak a a bírósági eljárásról szóló szabályok másként nem rendelkeznek. Ezenkívül ítéletet hoznak választási jogi kérdésekben, amennyiben azt valamely külön törvény előírja.

Regionális bíróságok

A regionális bíróságok másodfokú bíróságként járnak el polgári és büntetőügyekben, miután a kerületi bíróságok elsőfokú bíróságként meghozták a határozatot.

A bírósági eljárásokra vonatkozó szabályok határozzák meg, hogy mely polgári és büntetőügyekben járnak el és hoznak ítéletet a regionális bíróságok elsőfokú bíróságként.

A regionális bíróságok járnak el közigazgatási jogi ügyekben, kivéve, ha a külön törvény másképpen rendelkezik.

A regionális bíróságok járnak el és hoznak ítéletet egyéb ügyekben, amennyiben külön törvények ezt írják elő. (A személyes adatoknak az informatikai berendezések jogosulatlan használatával szembeni védelméről és egyes törvények módosításáról szóló 166/2003 sz. törvény).

Szakosított büntetőbíróság

A Szakosított Büntetőbíróság hoz ítéletet büntető és egyéb ügyekben a bírósági eljárásokra vonatkozó szabályokban meghatározottak szerint.

A Legfelsőbb Bíróság

A Legfelsőbb Bíróság jár el és hoz ítéletet:

a regionális bíróságok és a Szakosított Büntetőbíróság határozatai elleni rendes fellebbezésekről, amennyiben a jogi eljárásokról szóló rendelkezések ezt írják elő;

a kerületi bíróságok, regionális bíróságok és a Szakosított Büntetőbíróság, valamint a Legfelsőbb Bíróság határozatai elleni rendkívüli fellebbezésekről, amennyiben a jogi eljárásokról szóló rendelkezések ezt írják elő;

bíróságok és hatóságok között az ügy tárgya alapján megállapított hatáskörre vonatkozó vitákról;

valamely ügynek az illetékes bíróságtól eltérő bírósághoz utalása, amennyiben a jogi eljárásokról szóló rendelkezések ezt írják elő; egyéb esetekben, amennyiben azt törvény vagy nemzetközi szerződés írja elő.

A Legfelsőbb Bíróság végzi a jogszerűen lezárt esetekben **a bíróságok határozathozatalának felülvizsgálatát**.

A Legfelsőbb Bíróság előmozdítja továbbá a törvények és egyéb jogilag kötelező erejű **rendelkezések egységes értelmezését és következetes alkalmazását** saját ítélkezési tevékenységén keresztül,

a törvények és egyéb általános jogilag kötelező erejű rendelkezések értelmezésének egységesítését célzó vélemények elfogadásával,

a különös fontossággal bíró jogerős bírósági határozatok közzétételével a „Legfelsőbb Bíróság véleményeinek gyűjteményében és a Szlovák Köztársaság bírósági határozatai között”.

Kapcsolódó linkek

 [Szlovák Igazságügyi Minisztérium](#)

Utolsó frissítés: 18/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Rendes bíróságok - Finnország

Ez a rész a finnországi rendes bíróságok szervezetéről tartalmaz információkat.

Rendes bíróságok – bevezetés

A finn bírósági rendszer a polgári és büntetőügyekkel foglalkozó **általános bíróságokra**, a közigazgatási bíráskodást végző **közigazgatási bíróságokra**, valamint a **szakosított bíróságokra** osztható fel.

Az „**általános bíróságok**” kifejezés olyan bíróságokra utal, amelyek hatásköre általános. Ezek tehát olyan jogvitákkal foglalkoznak, amelyeket nem utaltak valamely más bíróság feladatkörébe. Az általános bíróságok a következők:

Körzeti bíróságok (käräjäoikeus/tingsrätt) (jelenleg 51, számuk 2010-ben 27-re csökken)

Fellebbviteli bíróságok (hovioikeus, hovrätt, 6)

Legfelsőbb Bíróság (Korkein oikeus/ Högsta domstolen)

Az általános közigazgatási bíróságok a közigazgatási bíróságok (hallinto-oikeus/förvaltningsdomstol, 8). A legmagasabb szintű közigazgatási bíróság a

Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (Korkein hallinto-oikeus/Högsta förvaltningsdomstolen).

Körzeti bíróságok

A helyi vagy körzeti bíróságok elsőfokú általános bíróságokként működnek. Polgári és büntetőügyekkel és zálogügyekkel (ingatlanadók), valamint ingatlanl kapcsolatos tulajdonjogokkal (jelzálog és tulajdonjog-bejegyzés) foglalkoznak. Pillanatnyilag 51 ilyen bíróság van Finnországban. Méretük jelentős eltéréseket mutat. A legnagyobb ilyen bíróság kb. 80 bírót és nagyjából 250 fős hivatali személyzetet – köztük hivatali titkárokat, végrehajtókat és fogalmazókat – alkalmaz. A legkisebb bíróságokon két-két állandó bíró és kb. tíz-tíz köztisztviselő van.

Az ilyen bíróságok tevékenységeire és igazgatására irányadó rendelkezések a **körzeti bíróságokról szóló törvényben**, valamint az azt kísérő rendeletben, a vonatkozó állandó szabályzatokban, továbbá a törvényből eredő részletesebb szabályokban és utasításokban található. A törvény értelmében az elsőfokú bíróság vezető bírója egyúttal az adott hivatal igazgatási vezetője is.

A körzeti bíróságon népi ülnökök is vannak, akik főként büntetőügyekben vesznek részt. A népi ülnököket az önkormányzati képviselőtestület választja. Az önkormányzatok által megválasztandó népi ülnökök számát az Igazságügyi Minisztérium hagyja jóvá. Díjazásukat az állam fedezi.

Eljárás a körzeti bíróságok előtt

A körzeti bíróságon a **polgári ügy** két szakaszra oszlik: egy **előzetes előkészítő szakaszra** és a **fő tárgyalásra**. Az előzetes előkészítő szakasz a felek írásbeli beadványaival indul. Sok – adósságbehajtással kapcsolatos – ügy már ebben a szakaszban megoldódik. Az előkészítő szakasz szóbeli, és a meghallgatást egyesbíró vezeti.

Ha egy ügy nem oldható meg ebben a szakaszban, külön fő tárgyalást tűznek ki. Ez esetben a körzeti bíróság összetétele a következőképpen alakul: egyesbíró vagy három bíró, kivéve a családi jogi ügyeket, amelyek esetén a bíróság egyetlen bíróból áll. Az eljárás a lehető legfolyamatosabb.

Büntetőügyekben a körzeti bíróság összetétele az adott bűncselekménytől függ. A kisebb jogsértéseket egyesbíró, a súlyosabb bűncselekményeket egyesbíróból és három népi ülnökből álló tanács tárgyalja.

A büntetőeljárás a polgári ügyeknél bemutatott elveket követi. A bíróság felkérheti a vádlottat, hogy a fő tárgyalás előtt tegyen nyilatkozatot. Az eljárás szóbeli, az ítélet pedig azon tényeken alapul, amelyeket a felek személyesen hoztak a bíróság tudomására. A fő tárgyaláson minden bizonyítékot befogadnak. Az eljárás itt is a lehető legfolytonosabb. A bíróság összetétele a fő tárgyalás során már nem módosulhat.

Ha a bíróság nem jut **egyetértésre** az ítélettel kapcsolatban, szavazást tartanak. A tanács minden tagja egy-egy szavazattal rendelkezik. Amennyiben egy polgári ügyben szavazategyenlőség van, a döntő szó a bíróé; büntetőügyben az enyhébb alternatívát fogadják el.

A körzeti bíróság ítélete az ügy eldöntését és az indokolást tartalmazza. Az ítéletet a legtöbb esetben a fő tárgyalás berekesztését követően azonnal közlik a felekkel. A nagyobb horderejű vagy bonyolultabb ügyekben azonban az ítélethozatalt legfeljebb két héttel elhalaszthatják, és azt a bíróság hivatala írásban közli a felekkel.

Fellebbviteli bíróságok

Finnország hat **fellebbviteli bírósággal** rendelkezik. Felsőbb szintű bíróságokként ezek foglalkoznak a fellebbezésekkel és a körzeti bíróságok ítéleteivel szemben benyújtott beadványokkal. A fellebbviteli bíróságok bizonyos esetekben elsőfokú bíróságként is eljárnak, pl. alsóbb szintű bírók vagy magas rangú köztisztviselők felelősségre vonása iránti ügyekben.

A fellebbviteli bíróságok feladatkörébe tartozik emellett a körzeti bíróságok jogalkalmazásának felügyelete, valamint az igazságügyi igazgatással kapcsolatos bizonyos ügyek. A fellebbviteli bíróságoknak az igazságügyi igazgatás körébe tartozó feladata például, hogy a bírók kiválasztásával foglalkozó bizottság részére véleményt adjanak a körzeti bírósági vagy fellebbviteli bírósági bírói hivatalra jelentkező jelöltekről. A véleményt a fellebbviteli bíróság ezzel megbízott bizottsága adja. A fellebbviteli bíróság tevékenységeiről és hatékonyságáért a bíróság elnöke (főbíró) felelős.

A fellebbviteli bíróság **kollégiumokra** tagolódik, amelyeket rangidős bírák mint kollégiumi elnökök, valamint más bírák alkotnak. Az ügyeket általában a fellebbviteli bíróság három bíróból álló tanácsa tárgyalja.

Eljárás a fellebbviteli bíróság előtt

A fellebbviteli bíróság előtti eljárások 1998 áprilisáig elsődlegesen írásban zajlottak. Ezen eljárások keretében az ügyekkel a bírósághoz benyújtott írásbeli bizonyítékokra alapuló ismertetést követően foglalkoznak és bírálják el azokat. A fellebbviteli bírósági eljárási reform során megnövelték a szóbeli tárgyalások számát. A bírósági ülnökök és vezető titkárok ma már az előadó tisztviselő (referendárius) feladatát is betöltik.

Legfelsőbb Bíróság

A Legfelsőbb Bíróság a **legmagasabb fellebbviteli szint**. A Legfelsőbb Bíróság a törvény szerint a fellebbviteli bírósághoz hasonlóan szintén öt-öt bíróból álló tanácsokra tagolódik.

Ahhoz hogy az érdekelt vagy érintett fél egy ügyet a Legfelsőbb Bíróság elé terjeszthessen, a bíróság ítéletével szembeni fellebbezésre irányuló engedélyt kell kérnie. E kérelem átvétele után a Legfelsőbb Bíróság mérlegeli, hogy az adott ügyben megadja-e az engedélyt. A kérdést két- vagy háromfős **tanács** vizsgálja meg. A fellebbviteli engedély csak a törvényben előírt jogalapokra figyelemmel adható meg.

A Legfelsőbb Bíróság 1980 óta precedensteremtő intézmény. Egy, a Legfelsőbb Bíróság által elbírált ügy minden tekintetben jogi normát teremt, amelyet a többi bíróságnak hasonló ügyekben követnie kell. Nincs szükség fellebbviteli engedélyre olyan ügyekben, amikor egy fellebbviteli bíróság járt el elsőfokú bíróságként.

A Legfelsőbb Bíróság tevékenységeit annak **elnöke** irányítja. A Legfelsőbb Bíróság tagjai a Legfelsőbb Bíróság bírái. Előadó tisztviselőként (referendáriusként) a főtitkár, a főtitkár-helyettesek, a beosztott és a vezető bírósági titkárok is eljárhatnak.

A törvényben előírt ügyek tárgyalása mellett a Legfelsőbb Bíróság feladata továbbá, hogy egy évre vagy hosszabb időre bírót nevezzen ki az ideiglenes álláshelyekre. A Legfelsőbb Bíróság emellett véleményezi a Finnország elnökéhez benyújtott, jogszabályra irányuló javaslatokat és a keyelmi kérelmeket.

A Legfelsőbb Bíróság előtti **eljárás** általában **írásbeli**. Szükség esetén **szóbeli tárgyalás** is tartható.

Jogi adatbázisok

Az adatbázis neve és internetes elérhetősége

[A finn bíróságok igazságügyi honlapja](#)

Ingyenes-e a hozzáférés az adatbázishoz?

Igen, a hozzáférés **ingyenes**.

A [finn bíróságok igazságügyi honlapja](#) Finnország igazságszolgáltatási rendszerére vonatkozóan tartalmaz információkat. Egyablakos portál azok számára, akik a bíróságokra, ügyészekre, végrehajtókra, jogsegélyirodákra és a Finnországban az igazságszolgáltatás területén működő más közjogi testületekre vonatkozóan keresnek tájékoztatást.

Megtalálható itt például a fellebbviteli és közigazgatási bíróságok legfrissebb ítélezési gyakorlata is

Utolsó frissítés: 08/02/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Svédország

Ez az oldal a svédországi rendes bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

A **rendes bíróságok** polgári és büntetőügyekben járnak el. Háromszintű rendszerben működnek:

[körzeti bíróságok \(tingsrätt\)](#)

[fellebbviteli bíróságok \(hovrätt\)](#)

[Legfelsőbb Bíróság \(Högsta domstolen\).](#)

Az **általános közigazgatási bíróságok** a közigazgatással kapcsolatos ügyekben járnak el. Háromszintű rendszerben működnek:

[közigazgatási bíróságok \(förvaltningsrätt\)](#)

[közigazgatási fellebbviteli bíróságok \(kammarrätt\)](#)

[Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság \(Högsta förvaltningsdomstolen\).](#)

Ezenkívül különleges ügyek tárgyalása céljából több különbíróságot is létrehozta, ilyen például a munkaügyi bíróság ([Arbetsdomstolen](#)) és a kereskedelmi bíróság ([Marknadsdomstolen](#)).

Utolsó frissítés: 22/10/2015

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Rendes bíróságok - Anglia és Wales

Ez az oldal az angliai és walesi rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Az angliai és walesi bíróságok szervezete a következők szerint épül fel. További részletek megtalálhatók [Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálatának](#) (Her Majesty's Courts and Tribunals Service) weboldalán; a Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court) kivételével valamennyi bíróság igazgatását és hivatali működését ez a szolgálat biztosítja.

Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court)

2009. október 1-jén az **Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága** (Supreme Court of the United Kingdom) vette át a Lordok Háza Fellebbviteli Bizottságának (Appellate Committee) hatásköreit. Átvette továbbá a Királyi Államtanács Igazságügyi Bizottságának (Judicial Committee of the Privy Council) átruházott hatásköreit is; ez a szerv a legfőbb fellebbviteli fórum több független nemzetközösségi országban, az Egyesült Királyság tengerentúli területein és a brit koronafüggőségeken.

Az Egyesült Királyságban büntető- és polgári ügyekben is a Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court) a **végső fellebbviteli fórum**, skóciai büntetőügyekben azonban nem lehet a Legfelsőbb Bírósághoz fellebbezni. Valamely ügy Legfelsőbb Bírósághoz való felterjesztését általában csak akkor engedélyezik, ha az közérdekű jogkérdést érint.

Fellebbviteli Bíróság (Court of Appeal)

A Fellebbviteli Bíróság büntető és polgári kollégiumra oszlik, és rendszerint Londonban ülésezik.

A **főbíró** (Lord Chief Justice) elnöklétével működő **Büntető Kollégium** (Criminal Division) jár el a Koronabíróságon (Crown Court) elítélt személyek által a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása tárgyában benyújtott fellebbezések ügyében. A Fellebbviteli Bíróság Büntető Kollégiuma hatáskörrel rendelkezik a bűnösséget megállapító ítélet hatályon kívül helyezésére vagy helybenhagyására, illetve az ügy újratárgyalásának elrendelésére, a büntetés mértékére vonatkozó fellebbezések esetében pedig (súlyosítás kivételével) a büntetés megváltoztatására. Olyan esetekben azonban, amikor az ügyet a legfőbb ügyész (Attorney General) terjeszti a Fellebbviteli Bíróság elé, a bíróság súlyosíthatja a büntetést, ha megítélése szerint az indokolatlanul enyhe. A bíróság tágabb hatáskörrel rendelkezik az ad hoc fellebbezések elbírálása vonatkozásában, ideértve az ügy sajtónyilvánosságának vagy a nyilvánosság kizárásának kérdésében hozott határozatok elleni fellebbezéseket, a vád képviselője számára hátrányos határozatok ellen benyújtott fellebbezéseket és a bűncselekményekből származó jövedelmekről szóló 2002. évi törvény (Proceeds of Crime Act 2002) alapján lehetséges különféle fellebbezéseket. Ezen túlmenően a bíróság a katonai ügyekben hozott bírósági határozatok ellen benyújtott fellebbezésekkel is foglalkozik.

A Fellebbviteli Bíróság Büntető Kollégiuma rendszerint háromtagú tanácsokban jár el, amelyek döntéshozatalkor azonban csak egy (a bírák többségének álláspontját képviselő) ítéletet hoznak.

A Fellebbviteli Bíróság **Polgári Kollégiumában** (Civil Division) a **Master of the Rolls** elnököl. A bíróság főként a Felsőbíróság határozatai (ideértve a Kancelláriai Kollégium [Chancery Division], a Királynői Kollégium [Queens Bench Division] és a Családjogi Kollégium [Family Division] határozatait), valamint az angliai és walesi megyei bíróságok és egyes közigazgatási döntőbíróságok (tribunals) határozatai elleni fellebbezéseket tárgyalja. A bíróság rendszerint három főbíróból (Lord Chief Justice) álló tanácsban ülésezik. Döntéshozatalkor a bírák bármely olyan határozatot elfogadhatnak, amelyet álláspontjuk szerint az ügyet felterjesztő bíróságnak kellett volna meghoznia. Egyes esetekben az ügy újratárgyalását rendelik el.

A Fellebbviteli Bíróság tanúkat csak ritkán hallgat meg. A határozatok általában okirati bizonyítékokon, az előző tárgyalások jegyzőkönyvein és a felek képviselőitől megjelentő ügyvédek érvelésén alapulnak.

Felsőbíróság (High Court)

A Felsőbíróság székhelye London, bár tárgyalásokat Anglia és Wales más részein is tarthat. A Felsőbíróság csaknem minden polgári keresetet tárgyalhat, de a gyakorlatban csak a nagyobb vagy összetettebb ügyekkel foglalkozik. A bíróság három kollégiumra tagolódik:

a három közül a legnagyobb a **Királynői Kollégiuma** (Queen's Bench Division), amely polgári ügyek széles körét tárgyalja. Ide tartoznak a szerződésesszeggéssel és szerződésen kívül okozott károk megtérítése iránt, a rágalmozással kapcsolatosan, a kereskedelmi jogvitákban és a tengerészeti ügyekben (hajózással – például ütközéssel, a rakomány károsodásával és mentésével – kapcsolatos polgári ügyekben) benyújtott keresetek.

A **Kancelláriai Kollégium** (Chancery Division) elsősorban ingatlanal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik, ideértve az elhunyt személyek ingatlanának kezelését, a végrendeletek értelmezését, a szabadalmakat és a szellemi tulajdont, a fizetésektelenséget és a társasági jogvitákat.

A **Családjogi Kollégium** (Family Division) az összetettebb bontóperekkel, valamint a kapcsolódó pénzügyi és házassági kérdésekkel foglalkozik. Tárgyal gyermekgondozási ügyeket (különösen gyámsági, örökbefogadási és a gyermekek jogellenes elvitelével kapcsolatos ügyeket), a Court of Protection gyermekeket érintő ügyeit, valamint a gyermekek gyógykezelésével kapcsolatban a bíróság hatáskörébe tartozó ügyeket.

Közigazgatási bíróság (Administrative Court)

A Közigazgatási Bíróság sokrétű feladatkörét az angliai és walesi **közigazgatási bíráskodási jogkör**, illetve az alsóbb szintű bíróságok és közigazgatási döntőbíróságok feletti **felügyeleti jogkör** alkotja.

Az elsősorban **bírói felülvizsgálati eljárás** révén gyakorolt felügyeleti jogkör a közjogi feladatokat ellátó személyekre és szervekre terjed ki. A bírósági felülvizsgálat célja annak biztosítása, hogy ezek a szervek és személyek döntéseiket megfelelően és jogszerűen hozzák meg, és ne lépjék túl a Parlament által rájuk ruházott hatásköröket.

A Közigazgatási Bíróság hatáskörébe tartozik még számos **jogszabályon alapuló fellebbezés és kérelem** elbírálása is:

a miniszterek, helyi önkormányzatok és közigazgatási döntőbíróságok határozatainak megtámadása egyes jogszabályokban biztosított jog alapján;

a 2002. évi állampolgársági, bevándorlási és menekültügyi törvény (Nationality, Immigration and Asylum Act 2002) szerinti kérelmek;

a békebírók és a Koronabíróság egyes határozatai ellen indított keresetek;

a jogellenes fogva tartással kapcsolatos kérelmek;

a bíróság megsértése miatti őrizetbe vétellel kapcsolatos kérelmek;

a visszaélésszerű pereskedéssel kapcsolatos kérelmek;

a halottképekről szóló 1988. évi törvény (Coroners Act 1988) alapján benyújtott kérelmek;

a terrorizmus megelőzéséről, a bűncselekményekből származó jövedelmekről, a kábítószer-kereskedelemtől és a büntető igazságszolgáltatásról szóló törvények alapján beterjesztett különféle kérelmek.

A Közigazgatási Bíróság 2009-ben Birmingham, Cardiff, Leeds és Manchester városokban regionális hivatalokat nyitott, és ezzel lehetővé tette a potenciális kérelmezők/felperesek számára, hogy bizonyos kérelmeket ahhoz a régióhoz közel nyújtsanak be, amellyel a legszorosabb kapcsolatban állnak. 2012 novemberében Bristolban újabb regionális hivatal nyílt.

Bírói tanácsok (divisional courts)

Az **alsóbb szintű bíróságok egyes határozatai elleni fellebbezéseket** a Felsőbíróság keretében működő, legalább két bíróból álló bírói tanácsok (divisional courts) tárgyalják.

A megyei bíróságoknak a Kancelláriai Bíróság és a Királynői Kollégium hatáskörébe tartozó ügyekben hozott határozatai elleni fellebbezéseket a megfelelő bírói tanácsok tárgyalják.

A Királynői Kollégium bírói tanácsai tárgyalják egyebek mellett a békebírók és a Koronabíróság határozatai ellen jogkérdésben benyújtott fellebbezéseket (kivéve, ha a Koronabíróság vádirat alapján járt el).

A Családjogi Kollégium bírói tanácsa tárgyalja a békebírók családjogi ügyekben hozott határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket.

Megyei bíróságok (county courts)

Angliában és Walesben a **polgári ügyek** többségével a megyei bíróságok foglalkoznak. Vagyis a kevésbé bonyolult polgári ügyeket a megyei bíróságok tárgyalják, az összetettebb ügyeket pedig a Felsőbíróság (High Court). A megyei bíróságok által tárgyalta ügyek nagyrészt követelésbehajtással kapcsolatosak. A megyei bíróságok emellett tárgyalnak a tulajdonviszonyok rendezésével (pl. a jelzáloghitel törlesztésének elmulasztása esetén), továbbá személyi sérüléssel vagy gondatlansággal kapcsolatos ügyeket és csődügyeket is.

Az 5000 GBP alatti tartozás vagy kártérítés megfizetése iránti igényeket rendszerint a **kis értékű követelések külön eljárása** alapján bírálják el. Ezt az eljárást azért alakították ki, hogy a jogviták rendezésének legyen egy olyan olcsó, informális módja is, amelyhez nincs szükség ügyvédre. Ezekben az ügyekben a bíró vizsgálói szerepet is betölthet, és mind a felperest, mind az alperest segítheti ügyük előadásában. Kis értékű követelések ügyében a megyei bíróságok közvetítői szolgáltatást is nyújtanak, egyéb vitatott követelések esetében pedig külső közvetítés vehető igénybe.

A megyei bíróságok **családjogi ügyekkel** is foglalkoznak, ideértve a bontópereket, valamint a gyermekekkel kapcsolatos elhelyezési, gondozási és örökbefogadási ügyeket. Az összetett családjogi ügyeket a Felsőbíróság is tárgyalhatja. London központi részén a megyei bíróságok helyett a Családjogi

Kollégium Főhivatala (Principal Registry of the Family Division) foglalkozik az összes családjogi ügygel. A családjogi közvetítés a Gyermekügyi és Családjogi Bíróági Tanácsadó és Segélyszolgálaton (Children and Family Court Advisory and Support Service, CAFCASS) keresztül vehető igénybe.

Koronabíróság (Crown Court)

A Koronabíróság országos hatáskörű bíróság, mely Angliában és Walesben különböző központokban ülésezik. Ez a bíróság tárgyalja a békebíróaktól felterjesztett valamennyi **súlyos büntetőügyet**. Azokban az ügyekben, amelyekben tárgyalást tartanak, egy bíró és egy tizenkét magánszemélyből álló esküdtszék jár el.

Időnként polgári ügyekben (például rágalmazás esetén) is szükség van esküdtekre, ez azonban nem gyakori. Amennyiben erre mégis sor kerül, a tárgyalás a Felsőbíró vagy a megyei bíróság előtt zajlik. A Koronabíróság fellebbviteli bíróságként is eljár a békebírák által a békebírójakon tárgyalta ügyekben.

Békebírójak (Magistrates' Courts)

A békebírójak főként **büntetőügyekkel** foglalkoznak; a legtöbb bűncselekményt ezek a bíróságok tárgyalják. A súlyosabb bűncselekményeket a Koronabírósághoz terjesztik fel tárgyalásra. A békebírójak **egyes polgári ügyekben** is eljárnak, ideértve a családjogi ügyeket, továbbá egyes tartozások – például az önkormányzati adók – behajtását, valamint az engedélyezési (például szeszitalok árusítására vonatkozó engedéllyel kapcsolatos) ügyeket, az engedély vagy a bírósági határozat feltételeinek megszegésével kapcsolatos ügyeket, illetve a fogadással és a szerencsejátékkal kapcsolatos ügyeket.

A békebírójakon a legtöbb ügyet a (békebíró – Justice of the Peace, JP – is nevezett) **laikus bírák** tárgyalják. A laikus bírák nem rendelkeznek jogi képesítéssel. A békebírák rendszerint háromtagú tanácsban üléseznek, jogkérdésekben pedig jogvégeztet hivatalnokok tanácsára hagyatkoznak. A békebírójak elé kerülő összetettebb ügyeket a hivatásos bírói kar tagjai tárgyalják; ők főállású tisztviselők, akiket körzeti békebírói bírónak (district judge) is neveznek. A helyettes körzeti békebírói bírósági bírák rész munkaidőben dolgoznak.

Azokra a személyekre, akiknek a bűnösségét megállapították, a békebírójak pénzbüntetést és (korlátozott idejű) szabadságvesztést szabhatnak ki, ezért egyes ügyeket büntetés-kiszabás céljából a Koronabírósághoz terjesztenek fel.

Egyes békebírójak **„fiatalkorúak bírósága”** (youth courts), illetve „családjogi bíróság” (family proceedings courts) elnevezéssel működnek. Ezek a bíróságok külön képzésben részesülő békebírák foglalkoznak a gyermekek és a fiatalkorúak elleni vádakkal és a velük kapcsolatos kérelmekkel, illetve a családjogi ügyekkel.

Kapcsolódó linkek

 [Öfelsége Bírói és Közigazgatási Döntőbírói Szolgálat](#)

Utolsó frissítés: 12/06/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Rendes bíróságok - Észak-Írország

Ez az oldal Észak-Írország különböző típusú bíróságairól ad áttekintést.

Rendes bíróságok – bevezetés

Észak-Írországban a különféle bíróságok a következőképpen szerveződnek:

A Legfelsőbb Bíróság

2009-ben az Egyesült Királyság új Legfelsőbb Bírósága vette át a Lordok Háza Fellebbviteli Bizottságának (Appellate Committee) hatáskörét. Ez a bíróság vette át a királyi Államtanács Igazságügyi Bizottságára (Judicial Committee of the Privy Council) átruházott feladatokat is (amely bizottság a Nemzetközösség több független országában, az Egyesült Királyság tengerentúli területein és a brit koronagyarmatokon a legmagasabb fokú fellebbviteli bíróság).

A Legfelsőbb Bíróság az Egyesült Királyság végső fellebbviteli fóruma büntető és polgári ügyekben egyaránt, jóllehet skót büntetőügyekben a Legfelsőbb Bírósághoz nem lehet fellebbezni. Ilyen ügyekben általában csak akkor engedélyezik a Legfelsőbb Bírósághoz történő fellebbezést, ha a köz számára jelentős jogkérdésről van szó.

Fellebbviteli Bíróság (Court of Appeal)

A Fellebbviteli Bíróság tárgyalja a Koronabíróság (*Crown Court*) büntetőügyekben hozott határozataival, illetve a Felsőbíró (*High Court*) polgári ügyekben hozott határozataival szembeni fellebbezéseket.

Felsőbíró (High Court)

A belfesti Felsőbíró polgári ügyekben, valamint másodfokon büntetőügyekben jár el, és jogosult magánszemélyek vagy szervezetek tevékenységének felülvizsgálatára, azok jogszerű és tisztességes eljárásának ellenőrzése érdekében. A Felsőbíró általában olyan ügyekben jár el, amelyekben a keresetben foglalt követelés értéke meghaladja a 30 000 GBP-t. Egyes esetekben a 30 000 GBP-t meghaladó ügyeket a Felsőbíró a megyei bíróság (*county court*) elé utalhatja, és viszont, a 30 000 GBP-nál kisebb értékű ügyeket a megyei bíróság is átteheti a Felsőbíró elé.

A Felsőbíró három kollégiumra tagolódik, amelyek a következők:

Családjogi Kollégium (Family Division): a Családjogi Kollégium összetett, ellenkérelemmel érintett bontópereket, gyámsági, örökbefogadási ügyeket, családon belüli erőszakkal kapcsolatos ügyeket stb. tárgyal. Hatáskörébe tartoznak a békebírójak (*Magistrates' Court*) és a megyei bíróságok házassági jogi ügyekben hozott határozataival szembeni fellebbezések, a mentális betegségben szenvedő személyeket érintő ügyek és az egyszerű hagyatéki ügyek.

Királynői Kollégium (Queen's Bench Division): a Királynői Fellebbviteli Kollégium nagyobb és/vagy összetett kártérítési igényeket tárgyal. Korlátozott számban foglalkozik a békebíróaktól vagy a Koronabíróságtól érkező fellebbezésekkel. Felülvizsgálja a szervezetek tevékenységeit jogszerű működésük ellenőrzése céljából, és sajtópereket és rágalmazási ügyeket bírál el.

Kancelláriai Kollégium (Chancery Division): a Kancelláriai Kollégium letéti ügyletekkel, vitatott végrendeletekkel, társaságok felszámolásával, csóddal, jelzáloghitelekkel, adományokkal, vitatott jövedelmekkel (általában jövedelemadóval) stb. foglalkozik.

Koronabíróság

A Koronabíróság a következő ügyekkel foglalkozik:

súlyosabb bűncselekmények, amelyeket bíró és a legtöbb esetben esküdtszék tárgyal

a bűnösség békebírójak általi megállapítása, amelyet követően az ügy a büntetés kiszabása céljából a Koronabíróság elé kerül.

A Koronabíróság által kiszabott szabadságvesztés-büntetések és bírságok súlyosabbak a békebírójak által kiszabottaknál.

Megei bíróságok

A megyei bíróságok polgári ügyeket tárgyalnak, bíró vagy körzeti bíró (*district judge*) előtt. A megyei bíróságok előtti ügyek értéke 30 000 GBP alatti (illetve 45 000 GBP alatti, méltányosság alapján elbírált ügyekben). A magasabb értékű ügyeket a Felsőbíró tárgyalja (lásd fentebb). Értéktől függetlenül megyei bíróság előtt kell megindítani a szabályozott hitelmegállapodásokkal kapcsolatos kereseteket.

Megei bíróságok által tárgyalta ügyek például:

A megyei bíróságok számos típusú ügygel foglalkoznak, de a leggyakoribbak a következők:

a bérbeadó és a bérlő közötti viták: például birtok (birtokviszasszerzés), bérletdíj-hátralék, javítások

fogyasztóvédelmi ügyek: például hibás áruk vagy hiányos szolgáltatások

személyi sérüléssel kapcsolatos keresetek (gondatlanságból eredő sérülések): például közlekedési balesetek, az útburkolaton található lyukakba történő

beleeséssel kapcsolatos balesetek, munkahelyi balesetek

ellenkérelemmel nem érintett bontóperek (csak néhány megyei bíróságon)

faji és nemi alapon történő megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyek

adósságproblémák: például hitelezők kifizetés iránti igénye

munkaügyi problémák: például esedékes bér vagy végkielégítés

a békebíróktól érkező fellebbezések, amelyeket bíró tárgyal (és legalább két laikus bíró, ha az alperes fiatalkorú).

Kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyek

A megyei bíróságok kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyeket is tárgyalnak. Általában kis értékű követelésnek minősül a 3000 GBP-ot meg nem haladó értékű követelés.

Békebírók

A békebírók büntetőügyekkel és egyes polgári ügyekkel foglalkoznak. Az ügyeket körzeti (békebírói) bíró tárgyalja.

Büntetőügyek a békebírók előtt

A békebírók olyan bűncselekményeket tárgyalnak, amelyekben a vádlott esküdtsték előtti tárgyalásra nem jogosult. Ezek az úgynevezett kisebb bűncselekmények. A kisebb bűncselekmények esetén a maximálisan kiszabható büntetés hathónapos szabadságvesztés-büntetés és/vagy 5000 GBP-ig terjedő bírság.

A békebírók olyan bűncselekményeket is tárgyalnak, ahol a vádlott választhatná az esküdtsték előtti tárgyalást, de úgy dönt, hogy ügyét a békebíró tárgyalja. Ha a vádlott az esküdtsték előtti tárgyalást választja, az ügyet átteszik a Koronabírósághoz.

A fiatalok bírósága

A fiatalok bírósága 10–17 éves fiatalok bűnelkövetőivel foglalkozik. A fiatalok bírósága a békebírók része, az ügyeket körzeti (békebírói) bíró tárgyalja, valamint két e tekintetben képzett laikus bíró. Amennyiben a fiatalok olyan, nagyon súlyos bűncselekménnyel vádolják, amelyek esetében a felnőttre kiszabható büntetés 14 évi vagy azt meghaladó szabadságvesztés-büntetés, a fiatalok bírósága átadhatja őt a koronabíróságnak.

Polgári ügyek a békebírók előtt

A békebírók csak korlátozott számú, a következő típusú polgári ügyekkel foglalkoznak:

egyedülálló jogi tartozások: például jövedelemadó-hátralékok, társadalombiztosítási járulékok, HÉA-hátralékok, kamatlábak

engedélyek: például sörözők és klubok engedélyeinek megadása, megújítása vagy visszavonása

egyedülálló jogi problémák: például tartás vagy házastárs kitiltása a közös otthonból

gyermekjólét: például helyi hatóság általi gondozásba vétellel vagy felügyelettel kapcsolatos végzések, örökbefogadási eljárások és a gyermek lakóhelyének kijelölésével kapcsolatos végzések.

Halottkémi bíróságok (Coroners' Courts)

A hirtelen, erőszakos vagy természetellenes halálesetek körülményeit vizsgálják ki.

Kapcsolódó linkek

[Észak-Ír Bírósági Szolgálat](#)

Utolsó frissítés: 16/01/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Rendes bíróságok - Skócia

Ez az oldal az Egyesült Királyság Skócia joghatósága alá tartozó területének rendes bíróságait ismerteti.

Rendes bíróságok – bevezetés

A Legfelsőbb Polgári Bíróságot (Court of Session), a Legfelsőbb Büntetőbírókat (High Court of Justiciary), a rendőrbíróságokat (sheriff courts) és a békebírókat (justice of the peace courts) a [Skót Bírósági Szolgálat](#) (Scottish Courts Service – SCS) irányítja. A szolgálat független jogi személy, elnöke Skócia legfőbb bírója.

Skócia legfelsőbb bíróságai

Skócia legfelsőbb bíróságai a Legfelsőbb Polgári Bíróság (Court of Session) és a Legfelsőbb Büntetőbírók (High Court of Justiciary).

Legfelsőbb Polgári Bíróság (Court of Session)

A Legfelsőbb Polgári Bíróság a polgári ügyekben legfelsőbb szinten eljáró skóciai bíróság, amely az edinburgh-i Parlamentben működik, fellebbviteli hatáskörben és jogvitákban eljáró polgári bíróságként. E jogviták kapcsolódhatnak követelésbehajtáshoz, továbbá kártérítési, családjogi és kereskedelmi ügyekhez.

Legfelsőbb Büntetőbírók (High Court of Justiciary)

A Legfelsőbb Büntetőbírók büntetőügyekben benyújtott fellebbezések és súlyos bűncselekmények kapcsán jár el. A tárgyalásokat bíró és esküdtsték előtt tartják.

Fellebbezési ügyekben a tárgyalásokat Edinburgh-ban tartják. Egyéb ügyekben a bíróságnak Edinburgh-ban, Glasgow-ban és Aberdeenben van állandó székhelye, de egész Skóciában több kisebb és nagyobb településen tartanak tárgyalásokat.

Rendőrbíróságok (Sheriff Courts)

Skócia jogi szempontból hat régióra oszlik, amelyeket rendőrbírósági kerületeknek (sheriffdom) neveznek. Minden rendőrbírósági kerületnek van egy főrendőrbírója (Sheriff Principal), aki azon felül, hogy polgári ügyekben fellebbviteli fórumként jár el, a rendőrbíróságok ügyeinek hatékony kezeléséért is felel. A rendőrbírósági kerületeken belül összesen 49 rendőrbíróság működik, amelyek méretüket és szervezeti felépítésüket tekintve ugyan eltérőek lehetnek, ám ugyanazt a célt szolgálják.

Az ügyekben a rendőrbírónak (sheriff) nevezett bíró jár el. A rendőrbíróságok munkája három fő ügykörre, azaz polgári, büntető és hagyatéki ügyekre bontható, amelyekkel a helyi rendőrbíró hivatalnokai (sheriff clerk) és a hozzájuk tartozó személyi állomány foglalkozik.

Polgári ügyek

A legtöbb polgári ügy magánszemélyek és szervezetek egymás közötti jogvitáihoz kapcsolódik. A rendőrbíróságok háromféle ügygel foglalkoznak: hagyományos keresetekkel, amelyek házasság felbontására, gyermekekre, illetve 5000 GBP feletti pénzkövetelésekre/kártérítési igényekre vonatkoznak; egyszerűsített (sommás) ügyekkel, amelyek elsősorban bérletidő-tartozással, áruk szállítással, valamint 3000 és 5000 GBP közötti pénzkövetelésekkel kapcsolatosak;

kis értékű követelésekkel, amelyekben kisebb jogviták megoldására (főképpen 3000 GBP alatti pénzkövetelések esetében) szintén egyszerűsített eljárást alkalmaznak. Ezekben az ügyekben jogtanácsos (solicitor) igénybevitelére nincs szükség.

A rendőrbíróság ezen felül számos más polgári jogi kérelemmel és eljárással is foglalkozik, például a következőkkel:

gyermekek örökbefogadása

társaságok felszámolása

nyomozás halálos kimenetelű balesetek ügyében

csődeljárás

Büntetőügyek

A rendőrbírósági büntetőügyeket esküdtszéki vagy egyszerűsített eljárásban lehet tárgyalni. Arról, hogy egy adott ügyben melyik eljárást kell alkalmazni, az államügyész dönt.

Az **esküdtszéki eljárást** olyan súlyosabb ügyekben alkalmazzák, amelyekben a kiszabható büntetés meghaladhatja a tizenkét hónapos szabadságvesztést vagy a 10 000 GBP összegű pénzbüntetést. A tárgyalások az esküdtszékek ülésén a rendőrbíró előtt zajlanak. Amennyiben a rendőrbíró úgy véli, hogy nincs megfelelő ítélkezési hatásköre, az ügy áttehető a Felsőbírósághoz.

Az **egyszerűsített eljárást** kevésbé súlyos ügyekben alkalmazzák, amelyekben a rendőrbíró esküdtszék nélkül jár el. Bár a rendőrbíró büntetésként legfeljebb tizenkét hónap szabadságvesztést szabhat ki, bizonyos esetekben ez megemelhető.

Hagyatéki tevékenység

A hagyatéki tevékenység elsősorban az elhunyt személy vagyona feletti rendelkezést jelenti, amely érintheti például a személy házáat, betétszámláit és kötvényeit. A bíróság által a végrehajtóra ruházott, a vagyon összegyűjtésére és felosztására vonatkozó hatáskört „hitelesítésnek” (confirmation) nevezik. Erre csak azután kerülhet sor, hogy az elhunyt vagyonára vonatkozó leltárt benyújtották a bírósághoz.

Amennyiben a vagyon bruttó értéke nem haladja meg a 36 000 GBP összeget, úgy az „kisebb vagyonnak” minősül. Ilyenkor a hitelesítést kérő személyt a megfelelő nyomtatvány kitöltésében a helyi rendőrbíróság személyzete segíti. Amennyiben a vagyon értéke meghaladja a 36 000 GBP összeget, a hitelesítést kérő személynek jogtanácsos (solicitor) segítségét ajánlott igénybe vennie.

Békebíróságok (Justice of the Peace Courts)

A békebíróság olyan laikus bíróság, ahol egy jogi végzettséggel nem rendelkező békebíró és egy jogvégzett titkár (clerk) ítélkezik együtt. A titkár jogi és eljárási kérdésekben tanácsot ad a békebíróknak. A békebíróság főként kisebb súlyú bűncselekményekkel foglalkozik és egyszerűsített büntetőeljárást folytat le. A békebíró által kiszabható büntetés legfeljebb 60 nap szabadságvesztés vagy 2 500 GBP pénzbüntetés lehet. Glasgow-ban egyes békebíróságok elnöki tisztségét jogvégzett, fizetett bíró tölti be. Az általa kiszabható büntetés legfeljebb tizenkét hónap szabadságvesztés vagy 10 000 GBP pénzbüntetés lehet.

A rendőrbíró hivatalnokai felelősek a rendőrbíróság és a békebíróság adminisztratív tevékenységéért, ideértve a következőket:

bíróságok behajtása és kártérítési végzések érvényesítése;

másolatok kiadása – egyebek mellett próbára bocsátáshoz és köztartozás megfizetéséhez kapcsolódó – bírósági végzésekről;

az esküdtek idézése és tevékenységük irányítása.

A skóciai bíróságokról a [Skót Bírósági Szolgálat](#) weboldalán található részletesebb tájékoztatás.

Kapcsolódó linkek

[Skót Bírósági Szolgálat](#)

Utolsó frissítés: 12/11/2014

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.